

јул, август, септембар 2025.

ИЗЛАЗАК – ДРУГА КЊИГА МОЈСИЈЕВА

1. Тлачење – позадина и рођење Мојсија.....	5
2. Горући грм.....	3
3. Тежак почетак.....	21
4. Египатска зла.....	29
5. Пасха.....	37
6. Преко Црвеног мора.....	45
7. Хлеб и вода живота.....	53
8. Завет са Синаја.....	61
9. Живот по закону.....	69
10. Завет и нацрт светилишта.....	77
11. Отпад и посредовање.....	85
12. „Молим те, покажи ми славу своју“.....	93
13. Светилиште.....	101

ИЗЛАЗАК – ДРУГА КЊИГА МОЈСИЈЕВА

Аутор: Јиржи Москала

Број 3/2025.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу
www.subotnaskola.org

Одговара: Иван Поповић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Тамара Бабић

Лектура: Мирјана Ђерић

Прелом: Гордана Ардељан

Издаје: »Препород«, Београд

За издавача: Саша Тодоран, 11000 Београд, Радослава Грујића 4

Тираж: ???

За интерну употребу

Табеле припрема Одељење за суботну школу

© [2025] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

Бог откривен у Другој књизи Мојсијевој је Бог пун љубави који је у одређено време – својим моћним деловањем – донео спасење и избављење свом народу (1. Мојсијева 15,12-16). Излазак из Египта и прелазак преко Црвеног мора били су преломни и јединствени догађаји – Божја спектакуларна и чудесна дела. Ниједан већи ни славнији догађај није се одиграо у историји древног Израела пре Крста. То је еванђеље, али по Мојсију.

Бог је на чудесан начин и увек изнова устајао да покаже своју бригу и заштиту над Јеврејима, упркос њиховом сталном враћању на старо. Његова милост превазилазила је сва њихова схватања и осећања. Својом испруженом руком, Господ је водио народ у слободу. Био је то чин без преседана. Тај неочекивани низ божанских интервенција био је почетак њиховог обновљеног путовања са Богом, путовања из Египта до Ханана (на крају).

Мада Мојсије има важну улогу у својој књизи о Изласку, то није књига о Мојсију већ о Богу – Богу љубави, истине, правде, слободе, праштања, Богу који је због нас на крају отишао на крст. Проучавањем 2. Мојсијеве, стичемо јединствен увид у то какав је заиста наш Бог.

А какав је Он то заиста? Он је Бог који је био веран свом народу упркос њиховом неверству. Стално је био на њиховој страни, чак и кад су они били против Њега. Увек им је изнова показивао своју милост, доносећи охрабрење, поправљање и божанско поучавање. Водећи их на најбољи могући начин, желео је да Га они добровољно, из љубави према Њему и Његовом карактеру, обожавају и слушају, а све то за њихово сопствено добро.

Мојсијев Бог је Бог узајамних односа. Божји најважнији циљ није био да оствари нешто или да испуни неку агенду. Уместо тога, Његов првенствени циљ био је да успостави смислен однос са својим изабраним народом, Израелом. Он их је повео на Синај како би успоставио то дубоко заједништво.

Апостол Павле поручује да оно што се догађало Божјем народу у прошлости представља животну поуку за нас, да бисмо се ми данас поучили из њихових грешака и верно следили Господа: „Ово се пак све догађаше угледи њима, а написа се за науку нама, на које пошљедак свијета дође“ (1. Коринћанима 10,11). Ти догађаји из прошлости сада треба да буду опомена и извор незаборавних поука за нас. Ми треба да их читамо, проучавамо и да учимо из њих, јер, колико год да су околности другачије, духовни принципи у њиховој позадини остају исти.

Наш план проучавања Друге књиге Мојсијевој током ових 13 седмица јасно је замишљен. Књига је подељена на одељке различите дужине (тематски груписане ради погодности), предвиђене за читање током наредних седмица: (1) Ропство у Египту, рођење Мојсија, и првих 40 година његовог живота (2. Мојсијева 1-2). (2) Мојсијево високо звање (2. Мојсијева 3-4). (3) Компликације: када живот постаје све гори (2. Мојсијева 5-6). (4) Првих девет зала (2. Мојсијева 7-10). (5) Десето зло и светковање Пасхе (2. Мојсијева 11-12). (6) Ослобођење из Египта, искуство код Црвеног мора (2. Мојсијева 13-15). (7) Путовање до горе Синај (2. Мојсијева 16-18). (8) Дар Божјег завета и Декалога (2. Мојсијева 19-20). (9) Примена Божјег закона (2. Мојсијева 21-23). (10) Потврда Завета и давање нацрта за светилиште (2. Мојсијева 24-31). (11) Отпад са златним телетом и Мојсијево посредовање (2. Мојсијева 32). (12) Божје самооткривење и Мојсијево лице које светли (2. Мојсијева 33-34). (13) Светилиште је подигнуто и посвећено (2. Мојсијева 35-40). Сваке седмице посвећиваћемо пажњу кључним одломцима и догађајима из назначених поглавља.

Нека би нас милостиви Господ благословио док будемо проучавали ову књигу од пресудне важности, која нас подсећа на то да Бог жели да изведе свој народ из ропства у слободу, из смрти у живот, из пустиње у Нови Јерусалим (Јеврејима 12,22).

Јиржи Москала је професор старозавештне египтологије и теологије, и декан на адвентистичком теолошком факултету ури Ендрјус универзитета.

ТЛАЧЕЊЕ – ИСТОРИЈСКА ПОЗАДИНА И РОЂЕЊЕ МОЈСИЈА

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 1,1-22; 1. Мојсијева 37,26-28; 1. Мојсијева 39,2.21; Дела 7,6; Галатима 3,16.17; 2. Мојсијева 2,1-25.

Текст за памћење: „Уздисаху од невоље синови Израилеве и викаху; и вика њихова ради невоље дође до Бога. И Бог чу уздисање њихово, и опомену се Бог зајвета својега с Аврамом, с Исаком и с Јаковом. И погледа Бог на синове Израилеве, и видје их“ (2. Мојсијева 2,23-25).

Друга књига Мојсијева има сличан тон као многи извештаји о потлаченима, запостављенима, прогоњенима, експлоатисанима и обезвређенима. Због тога и данас људи који се осећају напуштено, заборављено и заробљено могу у њој да нађу наду, јер исти Бог који је спасао Јевреје може да спасе и њих.

Друга књига Мојсијева говори о егзистенцијалним животним биткама, о неправдама и искушењима који су део овог живота. Свако може бити охрабрен извештајима о Божјим интервенцијама у корист свог напаћеног народа. Бог чује вапај потлачених, види њихове борбе, запажа њихове сузе и, у њиховој агонији, притиче им у помоћ.

Бог преузима иницијативу да би избавио оне који се уздају у Њега. Ми једноставно треба вером да прихватимо оно што нам Он пружа. Баш због тога би требало проучавати 2. Књигу Мојсијеву, јер нас она упуњује на оно што је Исус учинио за све нас. То је књига о испуљењу, избављењу и коначном спасењу – што нам све, на основу вере, припада у Христу Исусу и ономе што је Он обезбедио за нас.

Усред нереда и таме, ако су наше очи упрте у Бога, можемо препознати Његово присуство, бригу и помоћ док нас води ка вечној „Обећаној земљи“.

*Проучиће поуку за ову седмицу да бисте се припремили за субоју, 5. јул.

БОЖЈИ НАРОД У ЕГИПТУ

Друга књига Мојсијева на јеврејском се зове *шemoth*, дословно „имена“, у складу са уводним речима тог древног документа. „Ово су имена...“ – тако она почиње. Имена патријараха из Јаковљеве породице набрајају се одмах на почетку.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 1,1-7. Која се кључна истина ту налази?

Књига 2. Мојсијева почиње подсећањем на Божји благослов. Када су се патријарх Јаков и његова породица населили у Египту, било их је само 70-оро (1. Мојсијева 46,27; 2. Мојсијева 1,5), али Израелци се „народише... и умножише се, и напредоваше и осилише веома, да их се земља напуни“ (2. Мојсијева 1,7). У време Изласка било их је „око шест стотина тисућа пјешака, самијех људи осим дјецe“ (2. Мојсијева 12,37).

Прочитајте текст 2. Мојсијева 1,8-11. У каквим су приликама Израелци живели у време Изласка?

Библијски текст тамним бојама осликава приповест о деци Израеловој у Египту. Књига почиње њиховим поробљавањем од стране египатских надзорника, и угњетачким радом који су Египћани наметнули Јеврејима. Међутим, завршава се Божјим мирним и утешним присуством у шатору од састанка, у средишту израелског табора (видети 2. Мојсијева 40). А између та два супротна пола, описана је Божја победа. Тиме што је Господ ослободио свој народ из ропства, разделио Црвено море и поразио најјачу војску тог времена, показала се Његова спектакуларна победа над силама зла.

Наратив парадоксално наглашава да што их тлачитељи „више мучаху то се [Израелци] више множаше и напредоваше“ (2. Мојсијева 1,12). Односно, без обзира на људске махинације, Бог је још увек суверен и Он ће спасити свој народ, чак и кад околности изгледају безнадежно, бар из људске перспективе.

Појавио се нови фараон који није познавао Јосифа. Како нам тај извештај показује да околности, поготову оне добре, никад не треба узимати као да се то само по себи разуме?

ИСТОРИЈСКА ПОЗАДИНА

Када су припадници Јаковљеве породице стигли у Египат, пошто су доживели глад у Ханану (1. Мојсијева 46), египатски фараон је био пријатељски расположен према Јеврејима захваљујући Јосифу и све-му што је он учинио за Египћане.

„И још рече Фараон Јосифу: ево, постављам те над свом земљом Мисирском. И скиде Фараон прстен с руке своје и метну га Јосифу на руку, и обуче га у хаљине од танкога платна, и објеси му златну верижицу о врату, и посади га на кола која бијаху друга за његовијем, и заповједи да пред њим вичу: клањајте се! и да га је поставио над свом земљом Мисирском“ (1. Мојсијева 41,41-43).

Шта је био кључ Јосифовог невероватног успеха у Египту на-кон тако тешког почетка? (Прочитајте текстове 1. Мојсијева 37,26-28 и 1. Мојсијева 39,2.21)

Највероватнија историјска позадина за причу о Јосифу је следећа: нови владар из стиха 2. Мојсијева 1,8, „који не знадијаше за Јосифа“, је Ахмосе (1570. пре н.е. – 1546. пре н.е.). Следећи је био Аменхотеп I (1546. пре н.е. – 1526. пре н.е.), владар који се плашио Израелаца и тлачио их. Касније је Тутмос I (1525. пре н.е. – 1512. пре н.е.) издао смртни декрет за сву јеврејску мушку децу. Његова ћерка Хатшепсут (1503. пре н.е. – 1482. пре н.е.) била је принцеза која је усвојила Мојсија као свог сина. А Тутмос III (1504. пре н.е. – 1450. пре н.е.), који је једно време био сувладар са Хатшепсут, је фараон из 2. Мојсијева.

До Изласка је дошло, према најбољим прорачунима, у марту 1450. године пре н.е. (видети: William H. Shea, „Exodus, Date of the“, *The International Standard Bible Encyclopedia*, стр. 230-238). Да бисте разумели време Изласка, проучите следеће библијске текстове: 1. Мојсијева 15,13-16; 2. Мојсијева 12,40.41; Судије 11,26 и 1. О царевима 6,1 (видети такође: Дела 7,6; Галатима 3,16.17).

Прво поглавље 2. Мојсијева покрива дугачак период – од Јосифовог времена, када је његов отац Јаков са целом породицом ушао у Египат, до фараоновог смртног декрета. Мада постоје извесне несугласице око тачног броја година који је у питању, оно што је важно јесте да их Бог није заборавао, чак ни онда кад је Његов народ био поробљен у странијој земљи.

То јест, и поред тога што многи детаљи у вези са Јеврејима у Египту у то време остају скривени, бар за сад (видети 1. Коринћанима 13,12), слика Божјег карактера ипак исијава са страница те књиге, као и из целог Светог писма. Ма колико лоше ствари изгледале, можемо бити уверени да је Бог увек ту, и да се можемо поуздати у Њега, без обзира на околности у којима се налазимо.

ЈЕВРЕЈСКЕ БАБИЦЕ

Друга књига Мојсијева не може се разумети без узимања у обзир учења из 1. Мојсијева. Јевреји су се преселили у Египат, и после једног периода великог благостања и мира, били су поробљени.

Али Бог није препустио свој народ њиховим проблемима, мада је то можда понекад тако изгледало. Нема сумње да су многи Јевреји очајавали у својим невољама. Ипак, у тим тегобним тренуцима, Он долази да им помогне својом моћном руком. Наш Господ охрабрује своје следбенике: „Призови ме у невољи својој, избавићу те, и ти ме прослави“ (Псалми 50,15).

Прочитајте текст 2. Мојсијева 1,9-21. Коју кључну улогу су верне бабице одиграле, и зашто су оне остале запамћене у историји?

Ниједан фараон у 2. Мојсијевој не помиње се по имену. Сви они једноставно носе титулу „фараон“, што значи „цар“. Египћани су веровали да је фараон бог на земљи, син бога Ра (или Озириса или Хоруса). Ра се сматрао највишим египатским божанством, као бог-сунце лично.

Међутим, упркос свој својој моћи, тај „бог“ није могао да примора бабице да поступе супротно њиховим уверењима. Заправо, на супрот неименованом фараону, бабице се помињу по имену, као Сефора и Фува (2. Мојсијева 1,15). Њима се указује изузетно поштовање јер су се бојале Господа. Фараонова зла заповест није имала утицаја на њих, јер су поштовале Бога више од наредби земаљског владара (видети такође: Дела 5,29). Зато их је Бог благословио великим породицама. Какво моћно сведочанство о верности! Те жене, колико год да су слабо познавале теологију, не само да су знале шта је исправно, већ су одлучиле и да чине то што је исправно.

Кад је фараон видео да је његова завера пропала, наредио је Египћанима да убијају све мушке бебе које су се рађале Јеврејима. Требало је да их бацају у реку Нил, вероватно као жртву Хапију, богу Нила, а такође и богу плодности. (То је први пут да је забележено да Јевреје треба убијати само зато што су Јевреји.) Сврха тог смртног декрета била је да се Јевреји покоре, да се сви мушки потомци потру, а да се жене асимилиују у египатски народ, чиме би се окончала претња коју су Јевреји, по веровању фараона, представљали за његов народ.

Бабице не само да су знале како треба исправно поступити, већ су тако и поступале. Која очигледна порука се ту налази за нас?

МОЈСИЈЕ ЈЕ РОЂЕН

Прочитајте текст 2. Мојсијева 2,1-10. Коју улогу Божје провиђење и заштита играју у извештају о Мојсијевом рођењу?

Историјска позадина Мојсијевог рођења и живота веома је узбудљива, јер је он живео током периода чувене 18. египатске династије. За једног од владара из те династије – Тутмоса III, познатог као „Наполеон Египта“ – сматра се да спада међу најпознатије фараоне древног Египта.

Иако рођен у време важења смртног декрета (видети: 2. Мојсијева 1,22), Мојсије је био „посебан“ син (Даничић: „лијеп“; јеврејски: *тоб*, дословно: „добар“; 2. Мојсијева 2,2). Јеврејски израз описује нешто више од спољашње лепоте. Та реч је употребљена, на пример, у опису Божјег посла током седмице стварања, када је Он прогласио да је све „добро“, чак „добро веома“ (1. Мојсијева 1,4.10.31).

Као ново створење, то „добро“ дете ће, према Божјем плану, постати одрастао човек који ће извести Јевреје из ропства. Ко је приликом рођења те бебе, поготову под таквим околностима, могао да предвиди њену будућност? Али, упркос свему, Бог ће испунити реч коју је дао Авраму, Исаку и Јакову. Он им се заветовао да ће њиховим потомцима дати у посед Обећану земљу (2. Мојсијева 2,24.25). И заиста, Он је, стотинама година касније, употребио то „добро“, *тоб* новорођенче, да управо то учини.

А пре тога је египатска принцеза Хатшепсут усвојила Мојсија као свог сина. Име дато Мојсију је египатског порекла и значи „син“ или „рођен од“, као што се види у именима Ах-мосе („син Аха“) или Тут-мосе („син Тота“). Његово име је, отуда, преведено на јеврејски као *Моше*, наиме „извучен“. Јер, његов живот је чудом поштеђен када је био „извучен“ из реке.

О његовом раном животу познато нам је само неколико појединости. Пошто је био на чудесан начин спасен, и усвојен од Хатшепсут, Мојсије је првих 12 година свог живота провео са породицом у којој је рођен (2. Мојсијева 2,7-9; Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 244 /оригинал/). Затим је примио најбоље египатско образовање, а све са намером да буде следећи фараон Египта (*Стварање, патријарси и пророци*, стр. 245 /оригинал/). Фасцинантно је што ће се, на крају, тако велики део његовог образовања показати као бескористан, па чак и штетан по оно што је заиста битно: познавање Бога и Његове истине.

Колико тога што ви учите је, на крају крајева, неупотребљиво за оно што је заиста битно?

ПРОМЕНА ПЛАНОВА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 2,11-25. Који догађаји су се брзо одиграли и променили читав правац Мојсијевог живота? Које поуке можемо извући из тог наратива?

Шта ће Мојсије учинити? Да ли ће подлећи дражима Египта и задовољствима живота на двору, или ће трпети тешкоће са својим народом који се борио за опстанак? Догађаји су га убрзо присилили да донесе одлуку.

„И Фараон чув за то тражаше да погуби Мојсија. Али Мојсије побегне од Фараона и дође у земљу Мадиијамску, и сједе код једнога студенца“ (2. Мојсијева 2,15).

После тог убиства, Мојсије заиста није имао избора, бар кад је у питању остајање у Египту. Дакле, какви год планови да су постојали за њега, да се попне на египатски престо и постане „бог“, ти планови су брзо били окончани. Уместо да постане бог, и то лажни, Мојсије ће служити правом Богу. Несумњиво је, међутим, да у тренутку кад је побегао, Мојсије није имао појма шта га чека у будућности.

„Цео случај [у вези са тим убиством које је Мојсије починио] ускоро се разгласио међу Египћанима и, врло преувеличан, допро и до фараонових ушију. Цару је било представљено као да ово дело има вишеструко значење, да је Мојсије одлучио да поведе свој народ против Египћана, да сруши владу и да сам заседне на престо; да царству нема опстанка све док је он жив. Владар је сместа одлучио да кривац мора умрети; али, дознавши за опасност која му прети, Мојсије се избавио и кренуо према Арабији.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, иаџријарси и њороци*, стр. 247 (оригинал).

Мојсије је живео 120 година (5. Мојсијева 34,7), и његов живот се може поделити на три дела од по 40 година. Првих 40 година провео је у Египту, од тога највећим делом у владарској палати. Других 40 година провео је у Јоторовом дому на мадијанској територији.

Али управо његових последњих 40 година је оно што заузима највећи део Мојсијевих пет књига (и поуке за ово тромесечје), а оне говоре о раном позивању Израела да сведочи свету огрезлом у идолопоклонство, откривајући природу и карактер правог Бога (видети: 5. Мојсијева 4,6-8).

Да ли је Божји план био да Мојсије убије Египћанина? Ако није, чему нас тај наратив учи у вези са Божјом способношћу да прекрене сваку ситуацију и да је употреби за сопствене циљеве? Како нам стих Римљанима 8,28 помаже да разумемо ту важну истину?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт читајте поглавље под насловом „Мојсије“, стр. 241-251, што ће вам пружити значајне увиде у део библијског текста који смо проучавали ове седмице.

Библијски текст наводи да „се бабице бојаху Бога, и не чињаху како им рече цар Мисирски, него остављаху дјецу у животу“ (2. Мојсијева 1,17). Елен Г. Вајт даје умесан коментар о верности тих бабица и о месијанској нади: „Женама, којима је занимање то омогућавало, издата је наредба да приликом рођења убијају сву јеврејску мушку децу. Сотона је смислио ову меру. Знао је да се Избавитељ мора појавити међу Израиљцима; наводећи цара да уништава мушку децу надао се да ће осујетити Божју намеру. Међутим, жене су се бојале Бога, па се нису усуђивале да изврше ову сурову заповест. Господ је показао да одобрава њихово понашање и дао им свој благослов.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци*, стр. 242 (оригинал).

Добра вест у свему томе јесте да је, упркос сотониним плановима, Бог надвладао. Он је употребио своје верне људе да осујети непријатеља. Ми живимо на територији свог непријатеља, кога је Исус назвао „кнезом“ или „владаром овог света“ (Ефесцима 2,2; Јован 14,30). Сотона је узурпирао тај положај, отевши га од Адама, али Исус Христос га је поразио у свом животу, као и својом смрћу на крсту (Матеј 4,1-11; Јован 19,30; Јеврејима 2,14). Премда је сотона још увек жив и активан, као што се показало приликом његовог покушаја да побије ту децу, његово сопствено погубљење је извесно (Јован 12,31; Јован 16,11; Откривење 20,9.10.14). Добра вест је да се животне тешкоће могу надвладати Божјом благодаћу (Филипљанима 4,13). Та благодат је наша једина нада.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Зашто је Бог допустио да Јевреји живе у Египту и да буду поробљени? Зашто је Богу требало толико времена да интервенише у њихову корист? Имајте на уму, такође, да патње сваке особе трају само онолико колико и њен живот. Односно, време страдања за народ било је дуго, али је свака особа страдала само онолико дуго колико је живела. Зашто је прављење те разлике важно кад настојимо да разумемо људску патњу уопште?
2. Задржите се мало више на питању како је Бог успео да употреби Мојсијев непромишљени чин убиства Египћанина. Претпоставите да он то није учинио. Да ли би то значило да Јевреји не би на крају побегли из Египта? Објасните своје резонавање.

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 18,3.4; 2. Мојсијева 3,1-22; 1. Мојсијева 22,11.15-18; 2. Мојсијева 6,3; Јоило 2,32; 2. Мојсијева 4,1-31; 1. Мојсијева 17,10.11.

Текст за памћење: „И рече Господ: добро видјех невољу народа својега у Мисиру, и чух вику његову од зла које му чине настојници, јер познах муку његову. И сиђох да га избавим из руку Мисирских, и да га изведем из оне земље у земљу добру и пространу, у земљу гдје млијеко и мед тече“ (2. Мојсијева 3,7.8).

Позив који нам Бог упућује често мења правац нашег живота. Међутим, када следимо тај позив, откривамо да је Божји пут увек најбољи пут за нас. Међутим, понекад – нарочито у првом тренутку – није лако прихватити тај позив.

Такав је био случај са Мојсијем и позивом који је добио од Бога, што је на посебан начин отпочело сусретом са Господом код горућег грма. Без обзира да ли је познавао законе сагоревања или не, Мојсију је било јасно да посматра чудо, и то му је свакако привукло пажњу. Несумњиво, Господ га је позивао на посебан задатак. Међутим, питање је било да ли ће он прихватити тај позив с обзиром на нову радикалну промену до које би то довело у његовом животу. У првом тренутку, он није баш био пријемчив за ту идеју.

Можда се сећате неких случајева када сте имали јасно зацртане циљеве, али је Бог преусмерио ваше планове. Тачно је да Богу можемо бити од користи на много начина, али одазивање Његовом позиву у нашем животу и чињење онога на шта нас Он наводи, свакако је пут у живот који нам доноси највећу сатисфакцију. То можда није увек лако, као што ни Мојсију није било лако, али – како је глупо ићи сопственим путем када нас Бог позива у другом правцу!

*Проучите поуку за ову седмицу да бисте се припремили за суботу, 12. јул.

ГОРУЋИ ГРМ

Након што је побегао у Мадијан, Мојсије је имао релативно лак живот. Оженио се, добио два сина, Гирсама и Елиезера (2. Мојсијева 18,3,4), и постао део шире породице Јотора, свог таста и мадијанског свештеника. Провео је 40 опуштених година као пастир, попут Давида (2. Самуилова 7,8), уживајући у Божјем присуству, а нарочито у начину на који се оно открива у природи.

Међутим, за Мојсија то није било време када је, једноставно, мирисао цвеће (или можда, у овом случају, пустињски кактус?). Те године ходања са Господом промениле су га и припремиле за улогу вође. Такође, Бог је употребио Мојсија да ту, у тишини пустиње, под божанским надахнућем, напише две најстарије библијске књиге: Књигу о Јову и Постање (видети: Елен Г. Вајт, *Стварање, патријарси и пророци*, стр. 251 /оригинал/; Francis D. Nichol, *The SDA Bible Commentary*, том 3, стр. 1140). Осим тога, примио је од Бога кључне увиде у вези са великом борбом, стварањем, падом у грех, потопом, патријарсима и, што је најважније, са планом спасења. Дакле, преко Мојсија је целом човечанству пренето право знање о живом Богу, нашем Творцу и Старатељу, као и знање о томе шта Бог чини у погледу греха који је изазвао расуло и пустош на овој планети. Библијска историја и историја спасења не би имале много смисла без тог кључног темеља који нам је Мојсије под надахнућем дао, поготово у књизи Постање (1. Мојсијева).

Прочитајте текст 2. Мојсијева 3,1-6. Какав значај се крије у чињеници да се Господ представио Мојсију као „Бог Аврамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев“?

Мојсије је видео да грм гори али не сагорева, и по томе је знао да посматра чудо, и да се сигурно нешто драматично и важно одиграва управо ту пред њим. Када је пришао ближе, Господ му је рекао да изује обућу у знак најдубљег поштовања, јер је Божје присуство чинило то место светим.

Господ се представио Мојсију као „Бог Аврамов, Бог Исаков и Бог Јаковљев“ (2. Мојсијева 3,6). Он је тим патријарсима обећао да ће њихови потомци наследити Ханан, што је Мојсије свакако знао. Тако је, и пре него што је то изговорио, Бог већ омогућио Мојсију да схвати шта ће уследити, и какву кључну улогу он треба да одигра.

А требало је да Мојсије напуни 80 година пре него што га је Бог сматрао спремним за његов задатак. Чему би та истина могла да нас научи о стрпљењу?

АНЂЕО ГОСПОДЊИ

„Анђео Господњи“ се појавио пред Мојсијем у пламтећем огњу „из купине“ (2. Мојсијева 3,2). Био је то Господ Исус лично, који је проговорио Мојсију из „распламаног грма“ (2. Мојсијева 3,4, Милин).

Немојте да вас збуни назив „анђео Господњи“ као начин представљања Исуса Христа. Сам израз *анђео* једноставно значи „гласник“ (јеврејски: *мал'ак*), и увек зависи од контекста да ли тог анђела треба схватити као људско или божанско биће (видети: Малахија 3,1). Има много случајева у Библији где се израз „анђео Господњи“ односи на божанску личност (проучите, на пример, следеће текстове: 1. Мојсијева 22,11.15-18; 1. Мојсијева 31,3.11.13; Судије 2,1.2; Судије 6,11-22; Захарија 3,1.2). И не само да тај анђео Господњи говори у Господње име, већ је Он сам Господ. Исус је Божји гласник који нам преноси Очеву реч.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 3,7-12. Како је Бог објаснио Мојсију зашто жели да интервенише у корист Израелаца поробљених у Египту?

Патња Божјег народа у Египту живо је дочарана као *уздисање* и гласан вапај за помоћ. Бог је чуо њихово уздисање и обратио је пажњу на њих (2. Мојсијева 2,23-25). Назвао их је „својим народом“ (2. Мојсијева 3,7). Што ће рећи, чак и пре Синаја и званичне потврде завета, они су били Његов народ, и Он ће се постарати да они живе и напредују (ако буду послушни) у земљи Ханан, као што је обећао њиховим очевима.

Бог је рекао Мојсију да га шаље фараону са посебним задатком: „Сада хајде да те пошљем к Фараону, да изведеш народ мој, синове Израилеве, из Мисира“ (2. Мојсијева 3,10). Поново, Бог их назива „народ мој“.

Каквог ли задатка који је Бог изнео пред свог слугу! Зато Мојсије одговара питањем: „Ко сам ја?“ То јест, схватајући значај онога што ће се догодити и какву улогу он треба да одигра у свему томе, Мојсије се пита зашто би неко попут њега био изабран за то. Тако већ ту, рано у наративу, имамо назнаку његовог карактера, његове понизности и осећаја да је недостојан онога на шта је позван.

Зашто су понизност и осећај сопствене „недостојности“ толико важни за свакога ко настоји да следи Господа и учини било шта за Њега?

ИМЕ ГОСПОДЊЕ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 3,13-22. Зашто је Мојсије желео да сазна Божје име, и какав је значај Његовог имена?

Бог се представио Мојсију као „*’ehexeh ’asher ’ehexeh*“, што дословно значи „бићу онај ко хоћу да будем“, или „ја сам који јесам“. У стиху 2. Мојсијева 3,12, Бог користи исти глагол *’ehexeh* као у 14. стиху, кад каже Мојсију „ја ћу бити (с тобом)“. То значи да је Бог вечан. Он је трансцендентни као и иманентни Бог, и борави „с онијем ко је скрушена срца и смјерна духа“ (Исаија 57,15).

Божје лично име, „Јахве“ (у савременим Библијама обично преведено као „Господ“), било је познато Божјем народу од почетка, мада нису знали његово дубље значење. Мојсију је такође било познато име Јахве, али, као ни остали, није знао право значење тог имена. Његово питање: „Како ти је име?“ – заправо се односило на то дубље значење.

Један користан савет налази се у стиху 2. Мојсијева 6,3, где Бог изјављује: „Јавио сам се Авраму, Исаку и Јакову именом Бог свемогући, а именом својим Господ не бих им познат“ (2. Мојсијева 6,3). То не значи да Адам, Ноје, Аврам, и остали патријарси нису знали за име „Јахве“ (видети текстове: 1. Мојсијева 2,4,9; 1. Мојсијева 4,1,26; 1. Мојсијева 7,5; 1. Мојсијева 15,6-8; итд.). То заправо значи да они нису познавали његов дубљи смисао.

Његово име, Јахве, указује на чињеницу да је Он лични Бог, Бог свог народа, Бог завета. Он је близак, присан Бог који се меша у људске послове. Бог Свемогући (1. Мојсијева 17,1) је Бог који на чудесан начин интервенише својом силом. Али Јахве је Бог који показује своју моралну снагу кроз љубав и брижност. Он је исти Бог као и Елохим („моћни, снажни, трансцендентни Бог“, „Бог свих народа“, „Владар свемира“, „Створитељ свега“), али различити аспекти Његовог односа према човечанству откривени су у самом имену Јахве.

Познавање Божјег имена, па ни призивање Божјег имена није нешто магично. Ту је реч о објављивању Његовог имена, што подразумева и поучавање другим истинама у вези са Богом и спасењем, које Он нуди свима који Му приђу у вери. Као што пророк Јоило каже: „Сваки који призове име Господње спашће се“ (Јоило 2,32).

На које начине сте ви у свом животу доживели блискост и присност са Јахвеом, какву Он жели да има са свима који Му се предају?

ЧЕТИРИ ИЗГОВОРА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 4,1-17. Који низ знакова и чуда је Бог дао Мојсију да изведе, како би ојачао своју позицију Божјег гласника?

Мојсије је поново покушао да нађе изговор да не прихвати задатак на који га је Бог позивао (видети: 2. Мојсијева 3,11). Није желео да иде у Египат и да се суочи са фараоном. На крају крајева, он је раније већ претрпео неуспех када је покушао, на своју руку, да помогне Јеврејима. Осим тога, ни његов сопствени народ није му веровао, нити га је прихватио као свог вођу. Управо зато је смислио и трећи приговор: „Али шта ако ми не поверују и не послушају мој глас“ (2. Мојсијева 4,1, превод са енглеског)? То није било питање постављено да би се сазнало нешто ново. Био је то покушај да се одбије одговорност коју је Бог од њега тражио да прихвати.

Два чудесна знамења дата су Мојсију да их изведе пред старешинама Израела и, касније, пред фараоном: (1) његов штап се претварао у змију а затим поново у штап, и (2) његова рука је постала лепрозна, а затим истог тренутка била исцељена. Оба та чуда требало је да убеди старешине да ће Бог деловати у њихову корист. Али ако не би, било је додатно и треће чудо – претварање воде у крв (2. Мојсијева 4,8.9).

И мада је Бог дао Мојсију способност да чини та моћна чуда, он је ипак нашао још један изговор, четврти – он није добар говорник.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 4,10-18. Како је Господ одговорио Мојсију и које поуке из тога можемо извући за себе, шта год било то на шта сматрамо да нас Бог позива?

Тај низ од четири изговора указује на Мојсијево оклевање да следи Божји позив. Своју невољност да иде, он маскира „здраворазумским“ приговорима. Прва три изговора су у облику питања: (1) Ко сам ја? (2) Ко си Ти? и (3) Шта ако ми не поверују? А (4) четврта примедба је изјава: „Нисам речит.“ Бог реагује на све њих и доноси моћно решење. Као одговор на те изговоре, Бог даје многа охрабрујућа обећања.

Тада Мојсије износи свој пети и последњи изговор, и отворено тражи: „Молим те, Господе, пошљи онога кога треба да пошљеш“ (2. Мојсијева 4,13). Као одговор на то, Бог му каже да је већ послао његовог брата Арона да му пође у сусрет као подршка. Коначно, Мојсије без речи пристаје и тражи од Јотора благослов пре него што пође у Египат.

ОБРЕЗАЊЕ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 4,18-31. Како разумемо ту необичну причу, и коју поуку можемо извући из ње?

Проучаваоци Библије остају шокирани кад прочитају да, након што Га је Мојсије послушао и кренуо на пут натраг у Египат, Господ „шћаше да га убије“ (2. Мојсијева 4,24). Из контекста тог наратива очигледно је да је проблем било обрезање. Његов млађи син није био обрзан као што је аврамовски завет изискивао (1. Мојсијева 17,10.11).

Мојсије, као вођа Божјег народа, требало је да покаже савршену покорност и послушност Богу, како би се оспособио да наведе и друге да буду послушни. Он је морао да буде узор тог потпуног предања Богу. Његова жена Сefора била је особа од акције и обрзала је свог сина како би свом супругу спасила живот. Дотакла је Мојсија крвавим „окрајком“, а та крв је представљала помирење, живот и запечаћење завета. Чињеница да је то урађено таквом брзином додала је још више драматичности целој ситуацији.

Из те епизоде може се научити важна лекција – никад не пропуштајте да учините оно што знате да је исправно.

„Док је путовао из Мадијана, Мојсију је на неугодан и страشان начин скренута пажња да је изазвао Господње незадовољство. Један анђео претећег изгледа изненада се појавио пред њим понашајући се као да жели да га убије. Никакво објашњење није му било дато; али се Мојсије сетио да је занемарио један од Божјих захтева;... пропустио је да обред обрзања обави на свом најмлађем сину. Пропустио је да испуни услов којим је његов син добијао право на благослове Божјег завета са Израиљем; такав пропуст њиховог изабраног вође могао је навести и народ да божанске прописе више не сматра тако обавезним. Сefора, плашећи се да ће њен муж изгубити живот, сама је обавила обред и анђео је дозволио Мојсију да настави путовање. У раздобљу своје мисије пред фараоном, Мојсије ће бити у врло опасном положају; његов живот биће сачуван само уз помоћ светих анђела. Међутим, уколико буде занемаривао своје познате дужности, неће бити сигуран; јер га Божји анђели неће моћи заштитити.“ – Елен Г. Вајт, *Стварарење, иаиријарси и њороци*, стр. 255, 256 (оригинал).

Шта би ова приповест требало да вам каже ако сте заиста криви за занемаривање нечега што знате да би требало да радите? Које промене треба да извршите, и то управо сада?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт читајте поглавље под насловом „Мојсије“, стр. 251-256 (оригинал).

Драматични позив код горућег грма вероватно је био искуство које је изазвало највећи преображај у Мојсијевом животу. Сва остала његова висока достигнућа у животу зависила су од позитивног, послушног одговора на Божји налог да одведе Јевреје из Египта у Обећану земљу.

Наравно, сада знамо како је све то на крају испало. Међутим, ставите се у Мојсијев положај у тренутку догађаја код горућег грма. Побегло је из Египта да спасе живу главу. Током тих 40 година, на сцену је ступила нова генерација Јевреја, од којих су многи вероватно знали врло мало о њему, или је можда и то што су чули и знали било погрешно, провучено кроз приче које се с временом изврћу. *Па ипак, сада ја је Бој ѿозивао да ѿај истѿи народ одведе из ѿако моћне земље!* Није ни чудо што је у почетку оклевао!

Да, био је то изузетно захтеван задатак, али замислите шта би пропустио да је рекао коначно „не“ Богу. Можда би једноставно нестало са историјске сцене уместо да – силом Божјег деловања у њему – дословно ствара историју и постане један од највећих и најутицајнијих људи не само у Библији, већ у целом свету.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. У мирним годинама проведеним у пустињи, Мојсије је чинио оно на шта га је Бог позвао – живео је као породичан човек, бринуо се о овцама и, под Божјим надахнућем, написао две библијске књиге, пре него што је био позван да буде велики вођа Божјег народа. Чему нас Мојсијево искуство учи о нашим дужностима у животу?
2. Могло би се рећи да су, површно гледано, Мојсијеви изговори, сами по себи, били прилично разумни, зар не? *Заишћо би ми људи веровали? Ко сам ја уојишћие?* Не удем лепо да говорим. Како нам тај догађај помаже да научимо да верујемо у то да је Бог у стању да нас оспособи за оно што нас позива да чинимо?
3. Задржите се више на тврдњи изнетој у проучавању од недеље, у вези с тим да је Мојсије аутор 1. Књиге Мојсијеве, и на томе колико је то дело важно за разумевање свете историје и плана спасења. Зашто се морамо борити против сваког покушаја (а има их много) да се ауторитет те књиге ослаби, посебно негирањем њене историјске веродостојности, а нарочито њених првих 11. поглавља?

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 5,1-23; Откривење 11,8; 2. Мојсијева 6,1-13; Псалми 73,23-26; 2. Коринћанима 6,16; 2. Мојсијева 6,28-7,7.

Текст за памћење: „А послѣ изиде Мојсије и Арон пред Фараона, и рекоше му: овако вели Господ Бог Израїљев: пусти народ мој да ми празнују празник у пустињи. Али Фараон рече: ко је Господ да послушам глас његов и пустим Израїља? Не знам Господа, нити ћу пустити Израїља“ (2. Мојсијева 5,1.2).

Многи верници мисле да кад неко одлучи да следи Бога, он даље у животу доживљава само срећу, просперитет и успех. Међутим, то није обавезно тако, као што и сама Библија често показује. Могу се јавити многе препреке, као и нове тешкоће. То може бити веома фрустрирајуће, и може покренути тешка питања на која нема увек лаког одговора, или, наизглед, уопште нема одговора.

Они који верују у Бога суочиће се са бројним искушењима. Међутим, када смо истрајни, Бог доноси решења која стижу под Његовим условима и у Његово време. Његови путеви могу бити у супротности са нашим очекивањем брзих и тренутних решења, али морамо научити да се уздамо у Њега без обзира на све.

Дакле, тема за ову седмицу гласи: Мојсије и заповест да изведе Божји народ из Египта – позив од Бога који није могао бити јаснији. И заиста, тај позив је био пропраћен чудима, као и чињеницом да је сам Бог говорио директно Мојсију и давао му до знања шта тачно очекује од њега да уради.

Мојсију мора да је било лакше због тога што је знао да га Бог позива, и да му је чак дао и конкретан задатак. Колико је лакше уопште могло да му буде?

То је, дакле, требало да буде једноставно, зар не?

Наставите да читате.

*Проучиће поуку за ову седмицу да дисће се припремили за субоју, 19. јул.

КО ЈЕ ГОСПОД?

Послушавши Божје наредбе, Мојсије одлази код фараона да би отпочео процес у ком је требало да он, Мојсије, изведе „народ мој, синове Израилеве, из Мисира“ (2. Мојсијева 3,10).

Какав је био фараонов одговор на Божји захтев да „пусти народ мој“ (видети: 2. Мојсијева 5,1.2), и какво се значење крије у том одговору?

„Ко је Господ?“ – пита фараон, не из неке жеље да Га упозна, већ напротив, као чин пркоса или чак порицања тог Бога, за ког признаје да Га не познаје.

„Не знам Господа“, каже он, скоро као да се хвали.

Колико је људи током историје изговорило то исто? И колико је то трагично јер, као што је сам Исус рекао: „Ово је живот вјечни да познају тебе јединога истинога Бога, и кога си послао Исуса Христа“ (Јован 17,3).

Египат, са фараоном као владаром, симболизује силу која негира Божје присуство и Његов ауторитет. То је ентитет који стоји на супрот Богу, Његовој Речи и Његовом народу.

Фараонова следећа изјава да неће „пустити Израиља“ даље открива његову побуну против живог Бога, чинећи Египат још више симболом не само система који негира Бога, већ и оног који се бори против Њега.

Није чудо што су многи видели исти тај став, хиљадама година касније, у Француској револуцији (видети такође: Исаија 30,1-3 и Откривење 11,8). Фараон је мислио за себе да је бог или божји син – што се у ширем смислу односи на веру у сопствену врховну моћ, снагу и интелигенцију.

„Египат је од свих народа споменутих у библијској историји, најсмелије одрицао постојање живог Бога и противио се Његовим заповестима. Ниједан монарх, осим египатског фараона никада се није усудио да се отвореније и дрскије побуне против небеског ауторитета. Када му је Мојсије, у име Господње, објавио поруку, охоло је одговорио: 'Ко је Господ да послушам глас Његов и пустим Израиља? Не знам Господа нити ћу пустити Израиља!'« (2. Мојсијева 5,2) То је био израз очигледног безбоштва, и народ овде представљен као Египат, изразиће гласно своје одбацивање захтева живог Бога и показаће исти дух неверовања и пркоса.“ – Елен Г. Вајт, *Велика дорда*, стр. 269 (оригинал).

Ако би вас неко питао: *Познајете ли Господа?* – како бисте одговорили? Ако је ваш одговор: „Да“, шта бисте рекли о томе какав је Он, и зашто тако мислите?

ТЕЖАК ПОЧЕТАК

Мада је Мојсије сигурно од самог почетка био свестан да тај задатак који му је Бог дао неће бити лак (отуда његови покушаји да се из тога извуче), вероватно није могао ни да претпостави шта се спрема.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 5,3-23. Какве су биле непосредне последице Мојсијевог и Ароновог првог забележеног сусрета са фараоном?

Још пре него што су отишли код фараона, Мојсије и Арон су окупили старешине и народ Израела, пренели им Божје речи, и показали им Божје знаке, што је као резултат имало да Израелци поверују да ће их Господ избавити из ропства. И тако су се поклонили Господу (2. Мојсијева 4,29-31). Очекивања су свакако била висока – Господ је намеравао да избави јеврејски народ из египатског ропства – најзад!

Затим је Мојсије отишао код владара Египта са Божјим захтевима, а прилике су се још више погоршале за Израелце. Њихово страдање се погоршало, и њихов свакодневни рад је постајао све тежи и захтевнији. Били су оптужени да су леђи, према њима се поступало још оштрије, и њихова служба је постала још тежа него што је већ била.

Израелске старешине нису биле задовољне и њихов сукоб са Мојсијем и Ароном био је ружан. Била је то (као што ћемо касније видети) једноставно најава оне врсте сукоба коју ће Мојсије имати са својим народом у годинама које ће доћи.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 5,21, а онда се ставите у положај тих људи у тренутку кад су се суочили са Мојсијем и Ароном. Зашто су рекли то што су рекли?

Није тако тешко разумети зашто су били узнемирени због Мојсија („Господ нека вас види и суди“, рекли су). Мислили су да је Мојсије дошао да их ослободи од Египћана, а не да њихов живот под Египћанима учини још тежим.

Тако су Мојсије и Арон, осим што су се бавили Египћанима, морали да се баве и сопственим народом.

Како бисте ви или неки други људи могли на бољи начин да се носите са локалним црквеним вођама када дође до несугласица, до којих ће неизбежно доћи?

БОЖАНСКО „ЈА“

Јадни Мојсије! Прво га фараон грди, а сада га и сопствени народ готово проклиње.

И тако, Мојсије износи своју притужбу Богу. У својој огорчености и разочарању због погоршања прилика Израелаца, он пита: „Господе, зашто си навукао то зло на народ? зашто си ме послао? Јер откако изидох пред Фараона и проговорих у твоје име, још горе поступа с народом овијем, а ти не избави народа својега“ (2. Мојсијева 5,22.23). Мојсијево незадовољство Господом је очигледно и, с обзиром на ситуацију, разумљиво.

Али Божји одговор је чврст. Он ће деловати, и то врло одлучно. „Сад ћеш видјети шта ћу учинити Фараону“ (2. Мојсијева 6,1).

Прочитајте текст 2. Мојсијева 5,22-6,8. Какав је Божји одговор Мојсију, и које су важне теолошке истине ту откривене?

Бог неће више само говорити. Он ће сада моћно интервенисати у корист свог народа. Он подсећа Мојсија на неколико значајних чињеница: (1) Ја сам ГОСПОД; (2) Ја сам се јавио патријарсима; (3) Ја сам успоставио свој завет с њима; (4) Ја сам обећао да ћу им дати земљу Ханан; (5) Ја сам чуо уздисање деце Израелове; и (6) Ја сам се сетио свог завета да ћу вам дати Обећану земљу.

Запазите понављање божанског „Ја“. Ја, *Господ Бој ваш, ја сам учинио ишако и ишако, и зато можете имати поверења у то да ћу учинити за вас оно што сам обећао.*

Господ сада свечано објављује да ће учинити четири велике ствари за Израел, зато што је Он њихов живи Господ: (1) „Ја сам Господ, и извешћу вас испод бремена Мисирских“; (2) „опростићу вас ропства њихова“; (3) избавићу вас мишицом подигнутом и судовима великим“; и (4) „узећу вас да ми будете народ, и ја ћу вам бити Бог“ (2. Мојсијева 6,6.7).

Та четири божанска дела утврђују и поново успостављају Његов однос са израелским народом. Бог је Субјекат свих тих активности, а Израелци су примаоци свих предности и благодати. Бог те дарове нуди бесплатно, из љубави. Он је то чинио тада, за њих, а чини то и сада, за нас.

Које су друге библијске личности вапиле пред Богом жалећи се – и то с разлогом? Зашто је у реду, понекад, излити душу пред Богом, чак се и жалити на своју ситуацију? Зашто то, ипак, морамо увек чинити у вери и уздању?

НЕОБРЕЗАНЕ УСНЕ

Господ је заиста дао Мојсију нека моћна обећања о томе шта намерава да уради. Иако је тај сусрет сигурно охрабрио Мојсија, његово охрабрење било је кратког даха, с обзиром на одговор који је добио од свог народа.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 6,9-13. Шта се потом десило, и које поуке можемо да извучемо из тог извештаја о тренуцима разочарања и борби у нашем животу?

Јевреји су били толико обесхрабрани својим болом, патњом и напорним радом да нису слушали Мојсијеве речи уверавања да ће Бог радити на томе да оствари своја обећања. Тако дуго су чекали на то, и њихова очекивања се нису остварила. Зашто би сада било другачије? Губили су срчаност и наду, а оно што их је чинило још огорченијим је то што су сада, вероватно први пут у свом животном веку, видели реалну наду у избављење.

А опет, ко није био у сличној ситуацији? Ко се није у неком тренутку осетио депресивно, разочарано, незадовољно – чак напуштено од Бога?

Сећате ли се приповести о Јову? А шта је са Асафом, псалмистом који се борио са питањима у вези са благостањем злих и патњом праведних. Па ипак, и поред својих борби, Асаф је дао једну од најлепших изјава вере: „Али сам свагда код тебе, ти ме држиш за десну руку. По својој вољи водиш ме, и последице ћеш ме одвести у славу. Кога имам на небу? и с тобом ничега нећу на земљи. Чезне за тобом тијело моје и срце моје; Бог је град срца мојега и дио мој довијека“ (Псалми 73,23-26).

Током свете историје, Бог је уверавао свој народ да је Он са њима (Исаија 41,13; Матеј 28,20). Он им је давао свој мир, своју утеху и снажио их је да би пребродили животне изазове (Јован 14,27; Јован 16,33; Филипљанима 4,6.7).

Заветна формула која гласи: „Узећу вас да ми будете народ, и ја ћу вам бити Бог“ (2. Мојсијева 6,7), указује на присан однос који је Господ желео да има са својим народом.

Размислите о тој изјави: „Узећу вас да ми будете народ, и ја ћу вам бити Бог“ (2. Мојсијева 6,7). Мада је контекст корпоративан, како се то односи на свакога од нас појединачно, и како би тај однос требало да се испоји у нашем свакодневном животу? (Видети такође 2. Коринћанима 6,16.)

КАО БОГ ФАРАОНУ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 6,28–7,7. Како Бог решава Мојсијев приговор?

Бог се представља фараону као Јахве, што значи да је Он лични и близак Бог, Бог свога народа, и Бог који је ушао у заветни однос с њима.

Тај иманентни Бог поново заповеда Мојсију да иде и разговара са фараоном. Због недостатка самопоуздања, Мојсије поново приговара: „Како ће ме послушати Фараон?“ Ту поново можемо да видимо Мојсијеву понизност, али и његову жељу да се извуче из тог задатка који му досад баш и није полазио за руком.

„Када му је Бог наредио да се врати код фараона, Мојсије је показао неповерење у себе. Израз *'арал сепатауим* – дословно: 'необрезане усне', који се ту користи да изрази Мојсијев недостатак говорничке вештине (2. Мојсијева 6,12.30), сличан је изразу 'спорих усана' из стиха 2. Мојсијева 4,10.“ – *Andrews Bible Commentary: Old Testament*, „Exodus“ (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2020), стр. 205.

Бог је у својој милости задужио Арона да помогне Мојсију. Мојсије ће говорити Арону, који ће се онда јавно обратити фараону. Тако би Мојсије играо улогу Бога пред египатским владаром, а Арон би био његов пророк.

Тај извештај пружа одличну дефиницију улоге пророка. Пророк је Божји гласноговорник. Он или она је Његов говорник који преноси и тумачи Божје речи народу. Као што је Мојсије говорио Арону, а онда је Арон то објављивао фараону, тако Бог комуницира са пророком, који онда објављује Божје учење народу. То се може дешавати вербално, лично. Или, како се најчешће радило, пророк је примао поруку од Бога, а онда је то записивао.

Бог такође објашњава Мојсију шта може да очекује од сусрета са фараоном. Упозорава га да ће сукоб бити напет и дуг. По други пут Бог наглашава Мојсију да ће фараон бити веома тврдоглав и да ће му Он отврднути срце (2. Мојсијева 4,21; 2. Мојсијева 7,3). На крају ће резултат ипак бити добар, јер „познаће Мисирци да сам ја Господ“ (2. Мојсијева 7,5). Односно, чак и усред хаоса који ће уследити, Бог ће се прославити.

Тако је Мојсију понестало изговора да не послуша оно на шта га је Бог позвао. Које изговоре можда ми користимо да бисмо покушали да се извучемо из онога што знамо да Бог жели да урадимо?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаиријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт прочитајте део поглавља под насловом „Египатска зла“, стр. 257-265 (оригинал).

Погледајте како су лоше ствари кренуле по Мојсија и његов народ након што је он први пут ступио пред фараона.

„Фараон, дубоко узнемирен, посумњао је да Израиљци планирају да се побуном ослободе своје службе. Њихово незадовољство сигурно је последица нерада; он ће се већ постарати да им не остане слободног времена за опасно понашање! Сместа је предузео мере којима је желео да притегне њихове окове и скрши њихов слободоумни дух. Још истог дана објављене су наредбе које су њихов рад учиниле још тежим и напорнијим. У тој земљи опеке сушене на сунцу најчешће су употребљаване као грађевински материјал; зидови најлепших грађевина били су начињени од њих и затим облагани каменом, па је велики број робова правио опеке. Пошто је сечена слама мешана са глином да се опеке не би распадале, употребљаване су велике количине сламе. Цар је наредио да им се више не набавља слама; радници су морали сами да је траже, иако је од њих захтевана иста количина готових опека.

Овај проглас изазвао је велико узнемирење међу Израиљцима по целој земљи. Египатски надзорници поставили су јеврејске службенике да надгледају раднике на раду. Ти службеници били су одговорни за извршење задатака својих радника. Када су цареве захтеви ступили на снагу, људи су се раштркали по целој земљи да сакупљају стрњику умјесто сламе, међутим, постало је јасно да не могу да обаве уобичајени обим посла. Због овог неуспеха јеврејски службеници били су сурово бичевани.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿаиријарси и ѿророци*, стр. 258 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Сетите се неког тренутка када сте послушали Божји позив у свом животу, али то није испало добро, или бар није добро почело. Које сте лекције научили из тог искуства?
2. Испричајте другима како је Бог интервенисао у вашем животу када сте се молили за Његову помоћ, или када је нисте очекивали. Како да верујемо у Божју доброту када се лоше ствари дешавају чак и онима који се уздају у Њега?
3. Шта бисте рекли некоме ко изјављује: „Не познајем Господа“? Претпоставите, ипак, да је та особа то рекла не из пркоса, већ као једноставну чињеницу о свом животу. Како бисте помогли тој особи да „упозна Господа“ и како бисте јој објаснили зашто је важно да то учини?

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 7,8 – 10,29; 4. Мојсијева 33,4; Римљанима 1,24-32; Псалми 104,27.28; Исаија 28,2.12-17; Исаија 44,9.10.12-17.

Текст за памћење: „Отврдну срце Фараону, те не пусти синова Израилевијех, као што бјеше казао Господ преко Мојсија“ (2. Мојсијева 9,35).

Један човек је покушавао да покрене свог магарца, међутим, животиња није хтела ни да мрдне. Зато је узео неку дебелу мотку и снажно је ударио. Онда је поново позвао магарца, који се тада покренуо.

Када га је неко питао зашто је то било потребно, човек је одговорио: „Е па, морате најпре да му привучете пажњу.“

Остављајући по страни свако спорно питање које би могло да се јави у вези са окрутношћу према животињама, овде треба нешто истаћи, посебно у контексту изласка Јевреја из Египта. Мојсију је било дато наређење за покрет, и он одлази код фараона са чувеним Божјим речима *шалах еи ами*, што значи: „Пусти народ мој!“

Фараон, међутим, не жели да пусти Божји народ. Свето писмо нигде изричито не објашњава зашто је фараон био толико неспреман да их пусти, упркос страховању Египћана од војне претње коју су Јевреји могли да представљају (видети: 2. Мојсијева 1,10). Највероватније, као што је често случај са ропством, било је то чисто економско питање. Они су били јефтина радна снага, и он није хтео да се одрекне економских предности које су му ти робови пружали, колике год оне биле. Дакле, било је потребно извесно убеђивање, не само да би му привукло пажњу, већ и да би га навело да се предомисли.

*Проучиће поуку за ову седмицу да дисије се припремили за субоју, 26. јул.

БОГ НАСУПРОТ БОГОВИМА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 7,8-15. Које поуке налазимо овде у првом сучељавању између јеврејског Бога и египатских богова?

Предстојеће битке водиће се између живог Бога и египатских „богова“. Оно што је још више погоршало ствари, било је то што је фараон себе сматрао једним од тих богова. Господ се није борио против Египћана, па чак ни против самог Египта као таквог, већ против њихових божанстава (Египћани су поштовали више од 1500 богова и богиња). Библијски текст је изричит: „Јер ћу проћи по земљи Мисирској ту ноћ, и побићу све првенце у земљи Мисирској од човјека до живинчета, и судићу свијем боговима Мисирским, ја Господ“ (2. Мојсијева 12,12). То је касније још једанпут наглашено, овог пута у склопу препричавања Израеловог путовања из Египта: „И на боговима њиховијем изврши Господ судове“ (4. Мојсијева 33,4).

Добар пример таквог суда над њиховим боговима је чудо претварања штапа у змију (2. Мојсијева 7,9-12). У Египту, змијолика богиња Ваџет била је оличена у кобри, и представљала је суверену власт над Доњим Египтом. Симбол кобре налазио се на фараоновој круни, као знак његове моћи, божанства, царског положаја и божанског ауторитета, јер је та богиња пљувала отров на његове непријатеље. Египћани су такође веровали да ће света змија увести фараона у његов загробни живот.

Када је Аронов штап постао змија и појео све друге змије пред фараоном, јасно се показала надмоћ живог Бога над египатском магијом и врачањем. Не само да је амблем фараонове моћи био побеђен, већ су га Арон и Мојсије држали у својим рукама (2. Мојсијева 7,12.15). То почетно сучељавање показало је Божју моћ и господарство над Египтом. Мојсије, као Божји представник, имао је већу власт над Египтом од самог фараоновог „бога“.

Такође је значајно то што су древни Египћани сматрали да је бог-змија Нехебкау („онај који упреже духове“) свет и достојан обожавања. Према њиховој митологији, тај бог-змија имао је велику моћ зато што је прогутао седам кобри. Дакле, Бог је поручивао Египћанима да Он, а не бог-змија има суверену моћ и власт. После тако снажног сучељавања, они су могли брзо и јасно да схвате ту поруку.

Како можемо допустити Господу да има сувереност над било којим од „богова“ који настоје да задобију превласт у нашем животу?

КО ЈЕ ОТВРДНУО ФАРАОНОВО СРЦЕ?

Прочитајте стихове 2. Мојсијева 7,3.13.14.22. Како разумемо те текстове?

Девет пута у 2. Мојсијевој, отврднуће фараоновог срца приписано је Богу (2. Мојсијева 4,21; 2. Мојсијева 7,3; 2. Мојсијева 9,12; 2. Мојсијева 10,1.20.27; 2. Мојсијева 11,10; 2. Мојсијева 14,4.8; видети такође Римљанима 9,17.18). Још девет пута се за фараона каже да је сам отврднуо сопствено срце (2. Мојсијева 7,13.14.22; 2. Мојсијева 8,15.19.32; 2. Мојсијева 9,7.34.35).

Ко је отврднуо владарево срце – Бог или сам фараон?

Значајно је то што је у извештају о десет зала из 2. Мојсијева, у вези са сваким од првих пет зала, фараон био једини узрочник отврднућа свог срца. Дакле, он је покренуо отврднуће сопственог срца. Међутим, од шестог зла па надаље, библијски текст тврди да је Бог био тај који је отврднуо фараоново срце (2. Мојсијева 9,12). Значење свега тога јесте да је *Бој учврстио и њродудио фараонов сојствени избор, његово самовољно дело, као што је и рекао Мојсију да ће учинити* (2. Мојсијева 4,21).

Другим речима, Бог је слао зла да би помогао фараону да се покаје, и да би га ослободио од помрачености и заблуделости његовог ума. Бог није изазвао никакво ново зло у фараоновом срцу. Напротив, Он је једноставно препустио фараона његовим сопственим злоћудним побудама. Оставио га је без Божје обуздавајуће благодати и тако га препустио његовој сопственој злоћи (видети: Римљанима 1,24-32).

Фараон је имао слободну вољу – могао је да изабере да ли ће бити за или против Бога, и определи се да буде против.

Поуке су очигледне. Нама је дата способност да бирамо између исправног и погрешног, доброг и злог, послушности и непослушности. Од Луцифера на небу, преко Адама и Еве у Едему, до фараона у Египту и нас данас – где год да се налазимо, ми бирамо живот или смрт (5. Мојсијева 30,19).

Размотрите следећу аналогију: Замислите сунце које баца своје зраке на путер и на глину. Путер се топи, али глина се стврдњава. Топлота сунца је иста у оба случаја, али постоје две различите реакције на ту тополоту, и два различита исхода. Утицај зависи од својстава примаоца. У случају фараона, може се рећи да је он зависио од става његовог срца према Богу и Божјем народу.

Које ћете одлуке, на основу своје слободне воље, донети у следећих пар дана? Ако знате који је прави избор, како се можете припремити да га направите?

ПРВА ТРИ ЗЛА

Десет зала у Египту нису била усмерена против Египћана него против њихових богова. Свако од зала погађало је бар једнога од њих.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 7,14 – 8,19. Шта се дешавало током тих зала?

Бог је упутио Мојсија да ће дијалог са фараоном бити тежак и готово немогућ (2. Мојсијева 7,14). Међутим, желео је да се открије фараону и Египћанима. Зато је одлучио да комуницира са њима на начин који су могли да разумеју. Осим тога, и Јевреји ће имати користи од тог сучељавања, јер ће сазнати нешто више о свом Богу.

Прво зло било је усмерено против Хапија, бога реке Нил (2. Мојсијева 7,17-25). Живот у Египту у потпуности је зависио од воде Нила. Где је било воде, било је живота. Вода је била извор живота, тако да су они измислили свог бога Хапија и обожавали га као даваоца живота.

Наравно, само је живи Бог Извор живота, Творац свега, укључујући воду и храну (1. Мојсијева 1,1.2.20-22; Псалми 104,27.28; Псалми 136,25; Јован 11,25; Јован 14,6). Претварање воде у крв симболизује претварање живота у смрт. Хапи није био у стању да обезбеди и заштити живот. То се може постићи само посредством Господње силе.

Бог затим даје фараону још једну шансу. Овог пута је бог-жаба, Хекет, директно изазван (2. Мојсијева 8,1-15). Уместо живота, Нил је произвео жабе, којих се Египћани плаше, које презиру и којих се грозје. Желели су да их се што пре ослободе. Прецизно време у које је то зло уклоњено показало је да се Божја сила налазила и иза тог зла.

Треће зло има најкраћи опис (2. Мојсијева 8,16-19). Није потпуно јасно о којој врсти инсеката (јеврејски: *кинним*) је ту реч (буве, комарци, крпељи, вашке?). То је било усмерено против Геба, египатског бога земље. Из праха земаљског (као ехо библијског извештаја о Стварању) Бог је извео „ваши“ које су се рашириле по свој земљи. Неспособни да понове то чудо (само Бог може да ствара живот), врачичи су изјавили: „Ово је прст Божји“ (2. Мојсијева 8,19). Фараон је, међутим, још увек одбијао да се помери.

Замислите колико је тврдо било фараоново срце. Поновљено одбацавање Божјих подстицаја, само је погоршало стање. Које поуке се ту налазе за свакога од нас, када је реч о сталном одбацавању Господњих подстицаја?

БУБЕ, ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ И ЧИРЕВИ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 8,20 – 9,12. Како нам тај извештај показује да, колико год да је силно испољавање Божје силе и славе, људи још увек имају слободу да Га одбаце?

Египатска богиња Уатчит била је богиња мува (буба) и господарица мочвара и баруштина. Бог Кепри (бог излазећег сунца, стварања и новорођења) био је приказиван са главом бубе скарабеја (балегара). Те „богове“ је Господ поразио. У овом извештају (2. Мојсијева 8,20-24), док су Египћани страдали, Јевреји су били заштићени. Заправо, ниједно друго зло није их погодило.

И поново, све је то био Божји покушај да фараону стави до знања, као што је казао: „Да познаш да сам ја Господ на земљи“ (2. Мојсијева 8,22).

Тако је фараон почео да се цењка. Нема сумње да је притисак растао. Сада је био спреман да допусти Израелцима да се поклоне свом Богу и да Му принесу жртве, али само у египатској земљи (2. Мојсијева 8,25). Међутим, његови услови се нису могли испунити, јер су животиње у Египту сматране светима, па би њихово жртвовање изазвало насиље против Јевреја. Осим тога, то није био Божји план за Израел.

У међувремену, следеће зло (2. Мојсијева 9,1-7) погађа стоку. Хатор, египатска богиња љубави и заштите, била је приказивана са главом краве. Бог-бик, Апис, био је такође веома популаран и високо поштован у древном Египту. Тако су, у том петом злу, помором египатске стоке, поражена још нека од њихових главних божанстава.

У шестом злу (2. Мојсијева 9,8-12), потпуни пораз Изиде, богиње медицине, магије и мудрости, постаје очигледан. Такође видимо пораз божанстава као што су Секмет (богиња рата и епидемија) и Имхотеп (бог медицине и лечења). Показало се да су они неспособни да заштите сопствене поклонике. Иронијом случаја, сада су чак и врачеве и гатари били толико погођени да нису могли да се појаве на двору, чиме се показало да су немоћни против Створитеља неба и земља.

По први пут у приповести о десет зала текст каже да „Господ учини те отврдну срце Фараоново“ (2. Мојсијева 9,12). Колико год да је збуњујућа та изјава, када се разуме у пуном контексту, она поново открива да ће нам Господ допустити да пожњемо последице свог упорног одбацивања Њега и Његових речи.

Фараонов проблем није био интелектуалне природе. Он је имао довољно рационалних доказа да донесе исправну одлуку. Био је то, заправо, проблем његовог срца. Шта нам то говори о потреби да заштитимо своје срце?

ГРАД, СКАКАВЦИ И ТАМА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 9,13 – 10,29. Колико су успешна била та зла да фараона буде наведен да се предомисли?

Нут (или Нуит) била је египатска богиња неба, и често је приказивана као она која контролише дешавања под небом и на земљи. Озирис је био бог усева и плодности. У Библији се град често повезује са Божјим судом (Исаија 28,2.17; Језекиљ 13,11-13). Током овог зла, они који су сакрили своју имовину у безбедно склониште били су заштићени (2. Мојсијева 9,20.21). Тиме је свако био стављен на тест: да ли ће веровати Божјој речи, и поступити у складу с њом, или неће?

Бог објављује да је допустио фараону да преживи с намером да Га цела земља упозна (2. Мојсијева 9,16). Владар Египта сада признаје да је згрешио, али касније се опет предомишља.

Египатски бог олује, рата и нереда звао се Сет. Заједно са Изидом сматран је пољопривредним божанством. Шу је био бог атмосфере. Серапис је оличавао божанско величанство, плодност, исцељење и загробни живот. Међутим, ниједан од египатских богова није могао да заустави Божје осуде (2. Мојсијева 10,4-20), јер идоли нису ништа (Исаија 44,9.10.12-17).

Фараона су његове слуге подстицале да пусти Израелце да иду, али он је то поново одбио. Понудио је компромис, који је Мојсије с правом одбио, зато што су жене и деца виталан и неодвојиви део богослужења и заједнице вере.

Конечно, Ра је био главни египатски бог – бог сунца. Тот је био бог месеца. Ниједан од њих није био у стању да обезбеди светлост. Фараон је опет покушао да се погађа, али узалуд. Тродневни период таме спустио се на Египат, али тамо где су живели Израелци било је светлости. Раздвајање није могло бити спектакуларније.

Па ипак, без обзира на ударце које је претрпео његов народ, фараон је био одлучан да се одупре и да не попусти. Мада не знамо његове дубље побуде, то је у неком тренутку могло постати чисто питање поноса. Без обзира на то колико су моћни били докази, без обзира колико је очигледно било шта се дешава (чак су и његове слуге говориле: „Докле ће нас тај мучити? Пусти их нека послуже Господу Богу својему. Зар још не видиш гдје пропаде Мисир?“ [2. Мојсијева 10,7]), и без обзира што му је исправна одлука била управо пред носом – након кратког колебања, фараон је ипак одбио да се покори Божјој вољи и пусти народ да иде.

Каквог ли драматичног пример речи: „Охолост долази пред погибао, и поносит дух пред пропаст“ (Приче 16,18)!

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаиријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт читајте поглавље под насловом „Египатска зла“, стр. 265-272 (оригинал).

„Бог је дозволио да Његов народ осети оштрину египатске суровости да се не би преварио и пао под изопачени утицај идолопоклонства. Својим поступањем према фараону, Господ је показао колико мрзи идолопоклонство и колико је одлучан да казни суровост и тлачење... Није била примењена нека натприродна сила да би фараоново срце отврднуло. Бог је фараону пружао најочигледније доказе своје божанске моћи, али је владар тврдоглаво одбијао да послуша поруку. После сваког одбацивања доказа бескрајне силе, постајао је још одлучнији у свом отпору. Семе побуне које је посејао када је одбацио прво чудо, донело је жетву.“—Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿаиријарси и ѿророци*, стр. 268 (оригинал).

„Сунце и Месец били су предмети обожавања у Египту; у овој тајанственој тами и људе и њихове богове поразила је сила која је стала на страну њихових робова. Ипак, колико год да је била страшна, ова тама била је доказ Божјег саосећања и Његове неспремности да уништава. Желео је да људима да времена за размишљање и покајање пре него што пошаље последње и најстрашније зло.“ – *Сиварање, ѿаиријарси и ѿророци*, стр. 272 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Позабавите се мало више тим питањем зашто је фараон допустио себи да толико отврдне да је, чак и пошто је суочен са оним што је морао бити очигледан и исправан избор – *Пустии народ да иге!* – ипак одбио да тако поступи. Како неко може толико да завашава себе? Коју врсту упозорења у томе треба да пронађемо за себе, у погледу тога колико заиста можемо да отврднемо у греху, и да доносимо крајње погубне одлуке, чак и када се исправне одлуке и прав пут налазе пред нама све време? Које су још библијске личности направиле исту врсту грешке? Сетите се, на пример, Јуде.
2. У једном тренутку, усред пустошења које је навукао на своју земљу и свој народ, фараон је изјавио: „Сада згријеших; Господ је праведан, а ја и мој народ јесмо безбожници“ (2. Мојсијева 9,27). Мада је то, у том тренутку, било заиста предивно признање греха, како ипак знамо да није било искрено?

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 11,1-10; Михеј 6,8; 2. Мојсијева 12,1-30; 1. Коринћанима 5,7; 2. Мојсијева 13,14-16; Јеврејима 11,28.

Текст за памћење: „И кад вам реку синови ваши: каква вам је то служба? Реците: ово је жртва за пролазак Господњи, кад прође куће синова Израилевих у Мисир убијајући Мисирце, а домове наше сачува“ (2. Мојсијева 12,26.27).

Десето и последње зло требало је ускоро да се обруши. Дато је последње упозорење. Коначна одлука морала се донети. То је заиста било питање живота и смрти. Не само живот појединца, већ и добробит породица и читавог народа били су у питању. Фараон и његови званичници биће одговорни за судбину многих људи, било за живот или за смрт. Фараонов став према израелском живом Богу одредиће не само његову будућност, већ и будућност његовог народа.

Како се осећамо и шта радимо када нас озбиљност ситуације тешко притисне, и кад морамо да изаберемо свој следећи корак и свој правац, што је избор који може увелико да утиче и на живот многих других осим нас самих?

Бог је више него спреман да нам да мудрост, разумевање и силу да учинимо оно што је исправно (1. Коринћанима 1,30; Филиплјанима 2,13).

Проблем је, међутим, у томе што ми, у свом тврдокорном срцу, не желимо увек оно што је исправно. Знамо шта је то, али одбијамо да то учинимо. У извештају из 2. Мојсијевој, одбијање једног човека да се потчини Богу, чак и кад је био суочен са неоторивим доказима, довело је до трагедије многих других осим њега самог, као што се, уосталом, често дешава.

*Проучиће поуку за ову седмицу да бисте се припремили за субоју, 2. август.

ЈОШ ЈЕДНО ЗЛО

Пророк Амос је изјавио да „Господ Господ не чини ништа не откривши тајне своје слугама својим пророцима“ (Амос 3,7) а, преко пророка Мојсија, Он је открио фараону шта ће се следеће догодити. Фараону је дато најозбиљније упозорење. То ће бити праведан суд над охолошћу, експлоатацијом, насиљем и идолопоклонством – свим оним што је, у крајњој линији, и изазвало те несреће над Египтом.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 11,1-10. Које упозорење је Бог дао пре извршења суда над Египтом?

Бог је Египту дао време – три дана таме (2. Мојсијева 10,23) – да размисли о недавним догађајима и о њиховом значењу. Пружио им је такође и последње изричито упозорење, последњу прилику да ураде оно што је исправно.

Али стих 2. Мојсијева 11,8 каже да „отиде Мојсије од Фараона с великим гњевом“. Зашто би Мојсије отишао гневан? Највероватније зато што је знао да ће трагедија, десето зло, погодити многе невинне људе – а све само због фараонове тврдоће срца.

Такође, број десет је значајан у библијској симболици. Десет представља пунину, потпуност или довршеност. (Сетите се Десет заповести као потпуног откривења божанског моралног закона.) Десет египатских зала упућује на пун израз Божје правде, казне и одмазде.

Бог је Судија и Он је против охолости, неправде, дискриминације, ароганције, експлоатације, суровости и себичности. Он је на страни пострадалих, злостављаних, искоришћаваних и прогањаних. Бог ће спровести правду, што је заправо још један израз Његове љубави. (Видети следеће стихове: Псалми 2,12; Псалми 33,5; Псалми 85,11; Псалми 89,14; Псалми 101,1; Исаија 16,5; Јеремија 9,24.)

И ми би, такође, требало да дамо све од себе да будемо и праведни и пуни љубави. Међутим, ми лако западамо у екстреме, одлазећи у једну или другу крајност. Понекад из „љубави“ жмуримо на неправде, на нешто што би требало да се исправи. Или хладно спроводимо правду, као да је то нешто од челика. Ниједна крајност није исправна. Ово је идеал: „Шта Господ иште од тебе осим да чиниш што је право и да љубиш милост и да ходиш смјерно с Богом својим?“ (Михеј 6,8).

Ако већ не можемо да успоставимо савршену равнотежу (а не можемо), зашто је ипак боље грешити на страни милости него на страни правде? И да ли је?

ПАСХА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 12,1-20. Која је конкретна упутства Бог дао Мојсију и Арону пре него што је Израел напустио Египат?

Очекивало би се да Бог да упутства Мојсију и Арону о томе како да организују одлазак из Египта – то јест, како да се припреме за бекство, поготову кад је реч о старијима, мајкама са малом децом, животињама и тако даље. Међутим, Божје упутство је изненађујуће – Он им говори како да прославе Пасху. Другим речима, фокус је на богослужењу, на прослављању Господа, који се спремао да их избави. Све остало ће доћи у своје време.

Свака породица је требало да припреми јагње, и ништа није смело да пропадне. Свако је морао да поједе своју порцију, а у случају да породица није могла да поједе цело јагње, требало је да се удружи са другом породицом, и да обедују заједно.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 12,13.14. Шта се Господ спремао да учини за њих када дође последње зло? Шта све то симболизује?

Излазак је требало да се слави редовно сваке године, не само као сећање на догађај из прошлости и на оно што је Бог урадио за њихове претке, већ и као актуализовање (приказивање као да се сада дешава) Божјег ослободилачког чина за садашњу генерацију. То је требало да буде свеже искуство за сваку групу.

Стихови 12 и 13 објашњавају значење Пасхе: божанска осуда на уништење ће „проћи преко“, прескочиће, заобићи ће Израелце. Зато је требало да обележавају Пасху – „пролазак Господњи“. На енглеском језику, та реч (Passover) је комбинација две речи: „pass“ – проћи или прећи и „over“ – изнад, преко, јер је уништење „прошло преко“, односно, *прескочило* је или *заобишло* израелске домове, чији су довратници били обележени крвљу јагњета, знаком живота и спасења. На јеврејском, назив тог празника је *Песах*, од глагола који значи „прећи преко“.

Прослава Пасхе требало је да подсети сваког Израелца на Божја моћна и милосрдна дела у корист Његовог народа. Та прослава је допринела томе да се обезбеди њихов национални идентитет и да се запечате њихова верска убеђења.

Зашто је толико важно да се увек сећате добра које вам је Бог учинио у прошлости, и да верујете да ће вам Он, исто тако, чинити добро и у будућности?

ПЕСАХ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 12,17-23. Какву улогу је крв играла у прослављању тог новог празника?

Крв животињске жртве је кључни елемент у тој прослави. Они који су хтели да узму учешћа у тој гозби, премазали су оквире врата на својим кућама крвљу закланог јагњета. На тај начин, показивали су своју веру у Бога, уздајући се у то да ће их Он избавити од онога са чим ће се суочити они који нису покривени том крвљу.

Какав моћан израз еванђеља!

Пасхално јагње је морало да буде без мане, јер је упућивало на Исуса Христа, „јагње Божије које узео је на се гријехе свијета!“ (Јован 1,29). Крв животиње играла је кључну улогу – она је симболизовала заштиту и била је знамење живота у тренутку смрти.

„А крв она биће вам знак на кућама, у којима ћете бити; и кад видим крв, проћи ћу вас, те неће бити међу вама помора, кад станем убијати по земљи Мисирској“ (2. Мојсијева 12,13).

Читаво еванђеље било је повезано са прославом Пасхе, јер је упућивало не само на ослобођење из ропства и одлазак у Обећану земљу, већ и на жртву Исуса Христа због наших греха, и на Његове заслуге које се приписују свима који су покривени Његовом крвљу.

Вековима касније, осврћући се на ту прославу, апостол Павле је писао: „Очистите дакле стари квасац, да будете ново тијесто, као што сте пријесни; јер и пасха наша закла се за нас, Христос“ (1. Коринћанима 5,7).

Квасац се користио за припрему теста разних врста. Он се први пут помиње у Библији у вези са припремом бесквасног хлеба вече уочи одласка Израелаца из Египта. Квасац је требало да буде уклоњен и из њихових домова (2. Мојсијева 12,8.15-20; 2. Мојсијева 13,3-7). У том нарочитом контексту, квасац је био симбол греха (1. Коринћанима 5,6-8). Зато се, током празника Пасхе, није смео користити читавих недељу дана.

Бесквасни хлеб је симбол безгрешног Месије, који је победио сва искушења и дао свој живот за нас (Јован 1,29; 1. Коринћанима 5,7; Јеврејима 4,15). „Струк исоба“, умочен у крв, симболизовао је Божју прочишћујућу благодат (Псалми 51,7). Укратко, током целог празника Пасхе, открива се Исусово искупујуће дело.

Када је реч о томе колико је грех заиста лош, чему нас учи чињеница да је била потребна крв Исуса, Бога лично, да бисмо се искупили од греха?

ПРЕНОШЕЊЕ БАКЉЕ

Псалмиста изјављује да наша деца могу да упознају Бога и Његову брижну љубав. „Од кољена до кољена хвалиће дјела твоја, и силу твоју казивати“ (Псалми 145,4). Једна породица требало је да говори другој породици о Богу, о Његовим чудесним делима и Његовим учењима, а све то зато да би се библијско знање пренело следећој генерацији.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 12,24-28. Која се важна мисао ту износи?

Родитељи су били први учитељи у Израелу и требало је да својој деци причају о Изласку. О томе није требало говорити само као о историјском догађају из прошлости, већ је требало да буде изложено као њихово лично искуство, иако се догодило много раније. Прослављањем тог празника, требало је да се поистовете са својим прецима, и да та историја буде поново проживљена и актуализована. Отац би рекао: „Био сам у Египту, видео сам пораз египатских богова и зла која су погодила Египат, и ослобођен сам.“ У 2. Књизи Мојсијевој двапут се наглашава да би родитељи требало да одговарају на питања своје деце о Пасхи (видети текстове: 5. Мојсијева 6,6-8 и 2. Мојсијева 13,14-16).

Важно је запазити да су Израелци још увек били у Египту када им је речено да прославе своје ослобођење од Египта. Цела прослава је, дакле, била чин вере. Пошто им је то речено, „народ сави главу и поклони се“ (2. Мојсијева 12,27) свом Искупиатељу. Затим су поступили према упутствима која су им дата у вези са Пасхом.

У 5. Књизи Мојсијевој, Израелци се подсећају да своју причу изнесе на такав начин да је могу интернализovati (пренети на лични план) као сопствено путовање. Запазите колективни тон тог извештаја, као и нагласак на садашње искуство: „Отац мој бијаше сиромас Сиријин и сиђе у Мисир с мало чељади, и би ондје дошљак, па поста народ велик и силан и обилан на броју. Али Мисирци стадоше зло поступати с нама, мучише нас и удараше на нас тешке послове. И ми заваписмо ка Господу Богу оца својих, и Господ чу глас наш, и погледа на муку нашу, на труд наш и на невољу нашу. И изведе нас Господ из Мисира руком крјепком и мишицом подигнутом, и страхотом великом и знацима и чудесима. И доведе нас на ово мјесто, и даде нам земљу ову, земљу у којој тече млијеко и мед“ (5. Мојсијева 26,5-9).

Такође, препричавање и понављање деци приче о Пасхи (или било ког догађаја из свете историје) увелико је помагало и родитељима да се присете шта је Бог учинио за њих и цео народ. Говорити о томе било је важно за говорника у истој мери као и за слушаоце.

БОЖАНСКИ СУД

У тексту 2. Мојсијева 12,29.30 читајте о томе како је Бог побио првенце у Египту. Зашто се Бог усредредио на првенце? (Видети такође Јеврејима 11,28.)

Последње египатско зло пало је на првенце. Био је то божански суд над свим египатским боговима, и над свим породицама које су обожавале те лажне богове, безвредне идоле који су заправо одражавали људске страсти, жеље и страхове.

Као што су претходна зла показала, ти идоли су били неспособни да спасу свој народ. Њихова безвредност је постала још очигледнија сада, током десетог зла, које је донело далеко највеће последице по Египћане.

„По целој египатској земљи, понос сваког дома био је бачен у прах. Крици и јауци ожалошћених одјекивали су ваздухом. Владар и дворани, бледих лица и дрхтавих удова, стајали су ужаснути овим незамисливим приказом.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, иаиријарси и йророци*, стр. 280 (оригинал).

Фараон је представљао врховну моћ и бога Египта, а његов син првенац сматрао се божјим сином. Изида је била богиња заштитница деце. Хекет је била богиња која је походила жене на порођају, а Мин је био бог репродукције. Осим тога, било је неколико египатских богова плодности. Сви ти богови били су немоћни у поређењу са живим Господом. Мојсије каже: „Ко је као ти међу силнима, Господе? Ко је као ти славан у светости, страшан у хвали, и да чини чудеса?“ (2. Мојсијева 15,11). Јотор је касније сведочио: „Сад видим да је Господ већи од свијех богова, јер чим се поношаху онијем их самијем надвиси“ (2. Мојсијева 18,11).

Према 1. поглављу 2. Мојсијева, Египћани су, на фараонову заповест, убијали Израелцима новорођене синове како би их ослабили, покорили и понизили. А сада је Божја казна погодила прворођене синове у Египту. Шта људи посеју, то и жању.

Наше одлуке и наше понашање доносе последице. А болна је истина, коју смо сви искусили, да последице својих погрешних поступака не трпимо сами. Други, понекад многи други, чак и невини, такође пате. Таква је природа греха.

У ком смислу сте ви пропали због туђих греха? Или, на који начин су други пострадали због ваших греха? У чему је наша једина нада?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿиѿријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом „Празник Пасхе“, стр. 273-280 (оригинал).

„Пасха је истовремено требало да буде и успомена и симбол, не само да унатраг показује на избављење из Египта, већ и унапред на још веће избављење које ће Христос постићи када буде ослободио свој народ из окова греха. Жртвено јагње је представљало Божје Јагње, које је наша једина нада за спасење. Апостол каже: Јер и Пасха наша закла се за нас, Христос! (1. Коринћанима 5,7) Није било довољно да се пасхално јагње само закоље, већ су се његовом крвљу морали пошкропити довратници; тако се и заслуге Христове крви морају применити на нас. Ми морамо веровати, не само да је Он умро за свет, већ да је умро за нас као појединце. Заслуге Жртве помирења морамо применити на себе.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿиѿријарси и ѿророци*, стр. 277 (оригинал).

До данашњег дана, религиозне јеврејске породице широм света прослављају Пасху, Песах. Они имају нешто што се зове „Пасхални Седер“ („Седер“ значи „ред/уређење“) током којег се присећају Изласка, а онда уживају у посебном оброку као породица. Невероватно је да се то одржава, дословно, од времена Изласка! Једино седми дан, субота, коју религиозни Јевреји такође светкују, сеже још даље у прошлост.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Како да разумемо Господњу „правичност“ приликом убијања првенаца, од којих су многи свакако били „невини“? Како то да ускладимо са моћном реалношћу Божје љубави? Сетите се, такође, и Потопа. Како то да разумемо?
2. Који је смисао симболичке изјаве да су верници покривени Исусовом крвљу и да их Његова крв чисти од сваког безакоња?
3. Прочитајте следеће речи: „Христови следбеници треба да стекну ово Његово искуство. Они треба да приме и прихвате Божју реч тако да она постане покретачка сила њиховог живота и понашања. Христовом силом они се морају преобразити у Његово обличје, са одсјајем божанских особина... Дух и дело Исуса Христа морају да постану дух и дело Његових ученика.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿиѿријарси и ѿророци*, стр. 278 (оригинал). Како допунимо Христу да у нама учини то што је ту написано?

ПРЕКО ЦРВЕНОГ МОРА

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 12,31-36; Јаков 2,17-20; 2. Мојсијева 13,1-14,31; Јеврејима 11,22; 2. Мојсијева 15,1-21; Откривење 15,2-4.

Текст за памћење: „А Мојсије рече народу: не бојте се, станите па гледајте како ће вас Господ избавити данас; јер Мисирце које сте видјели данас, нећете их нигда више видјети довијека. Господ ће се бити за вас, а ви ћете мучати“ (2. Мојсијева 14,13. 14).

Изразац из Египта је најдраматичније и најславније искуство Божјег народа у Старом завету. Тај догађај је божански образац који показује како је Бог поразио непријатеље Јевреја и победоносно их довео у Обећану земљу. То је такође симбол спасења и искупљења у Христу.

С људске тачке гледишта, деца Израелова налазила су се у очајној, чак немогућој ситуацији – из које они сами, сопственим снагама, никако нису могли да се спасу. Да би се икако избавили, био је неопходан божански чин. Исти је случај са нама и са грехом: сами по себи, ми се налазимо у безнадежној ситуацији. Потребно нам је нешто драматичније чак и од Изласка из Египта. А то смо и добили – Христов крст и оно што је Христос на њему учинио за све нас.

Од Израеловог одласка из земље Гесем, што се помиње у тексту 2. Мојсијева 12, до радосно отпеване Мојсијеве песме, као што видимо у тексту 2. Мојсијева 15, низали су се невероватни догађаји, догађаји који одузимају дах. Божји знаци, чуда и натприродна дела избављења представљају врхунац тих дешавања.

Али чак ни то не може да се упореди са оним што је Христос учинио за нас на крсту, о чему нам је драма описана у 2. Мојсијевој дала само благи наговештај.

*Проучиће поуку за ову седмицу да бисте се припремили за субоју, 9. август.

ИДИТЕ, ПОКЛОНИТЕ СЕ ГОСПОДУ

У ноћи Пасхе, божански суд је пао на оне који нису били покривени крвљу (2. Мојсијева 12,1-12). Нико није утекао захваљујући свом положају, образовању, друштвеном статусу или полу. Казна је погодила све породице и појединце, од фараона до робова, па чак и првенце животиња. Понос Египта био је у прабини.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 12,31-36. Који чудан захтев фараон износи, и то у тренутку кад им даје дозволу да сви оду?

Како је интересантно што фараон, говорећи Јеврејима да иду и да послуже Богу, додаје тај захтев: „И мене благословите.“

И мене благословите?

Зашто би он, владар Египта, „бог“ на земљи међу својим народом, тражио тако нешто? То звучи као да је коначно увидео моћ јеврејског Бога и пожелео да извуче корист из тога. Међутим, како да га Бог благослови кад је огрезао у побуну, тврдоглавости, греху и охолости? Наравно, он је на крају дао свој пристанак, али то није било из потчињености вољи Јахвеа. Било је то, у ствари, због пораза. Он се није показао – као што ће његови каснији поступци открити. Једноставно је желео да заустави пустошење које је уништавало његово царство.

Фараон је био понижен. И с обзиром на трагичне околности изазване најгорим од свих зала, дао је дозволу Израелу да напусти Египат. Оно што је одбијао да одобри сваки претходни пут, без обзира на патње које су његови поступци навлачили на народ, сада је допустио.

А и египатски народ је, разумљиво, жудео да Јевреји оду. Као што су говорили: Молимо вас, идите, јер „изгибосмо сви“.

Бог се у међувремену постарао да Израелци не напусте Египат празних руку, већ са стварима које ће им бити потребне током путовања за које ће се на крају испоставити да ће потрајати много дуже него што су очекивали. Египћани су дали Јеврејима те драгоцене предмете само да би их пожурили да напусте земљу, али то је заправо била плата која им је дуго била ускраћивана током векова ропског рада. А, свакако, за Египћане, та цена за одлазак Јевреја из њихове земље није била превелика.

Колико пута смо се „покајали“ само због последица својих поступака, а не зато што су та дела сама по себи погрешна? Зашто то није право покајање? Како можемо научити да жалимо и због оних греха за које смо се, у извесном смислу, „извукли“, макар краткорочно?

ПОСВЕЋЕЊЕ ПРВЕНАЦА

Обећано време искупљења, односно избављења, ближило се. Народ је требало да се припреми. Није требало само да верују, већ и да поступају у складу с тим уверењима. Бог им је казао шта треба да раде, и сада је требало да то, у складу са вером, и ураде. Принцип о ком је апостол Јаков писао, мада у потпуно другачијем контексту, овде се веома добро уклапа: „Али хоћеш ли разумјети, о човјече сујетни! да је вјера без дјела мртва?“ (Јаков 2,17-20).

Прочитајте текст 2. Мојсијева 13,1-16. Израелски првенци били су, Божјом благодаћу, поштеђени током последњег зла. Зашто је та заповест дата за сва времена, и шта би она требало да значи нама данас?

Бог је милостиво заштитио породице Израелаца које су биле под крвљу, јер су они, на основу вере, обележили своје довратнике. А сада су од Господа, преко Мојсија, дошла нова упутства: „Посвети ми свакога првенца“ (2. Мојсијева 13,2). Тај закон је важио за људе као и за животиње.

Начело које стоји иза те наредбе је да све припада Богу, јер је Он наш Створитељ и Власник свега постојећег: „Господња је земља и што је год у њој, васиљена и све што живи на њој“ (Псалми 24,1). „Моје је сребро и моје је злато, говори Господ над војскама“ (Агеј 2,8). Израелски прворођени синови били су први плодови Божјих благослова, које им је Он даривао. Они су такође били знак њиховог потпуног посвећења Богу и разумевања да све што поседују потиче једино од Њега.

Такође, ту видимо идеју о искупљењу, о спасењу. Прворођени синови су поштеђени смрти зато што су били покривени крвљу. Искупљени су од смрти, као и сви они који су под Исусовом крвљу. Као што и апостол Павле пише о Исусу: „У коме имамо избављење крвљу његовом и опроштење гријеха“ (Колошанима 1,14).

У међувремену, дата су им правила о томе како треба да врше то посвећење у славу свог избављења из египатског ропства. Треба-ло је да жртвују животиње, а своје синове да откупе (2. Мојсијева 13,12.13.15).

Стих 2. Мојсијева 13,16 говори о томе шта је требало да ставе на своје руке и између очију. На који начин то симболизује важну духовну истину да, колико год вере имали, морамо и да поступамо у складу с том вером?

ПРЕЛАЗАК ПРЕКО ЦРВЕНОГ МОРА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 13,17 – 14,12. Како је Бог водио Израелце када су напустили Египат, и шта се следеће догодило?

У складу са Божјим упутствима датим Мојсију, Израелци су напустили Египат као добро организована војска. Јеврејски изрази *шса-ба'* и *макханех* говоре у прилог том опису, а преведени су као: „чете“, „војска“, „табор“, „војнички ред“ (2. Мојсијева 6,26; 2. Мојсијева 7,4; 2. Мојсијева 12,17.41.51; 2. Мојсијева 14,19.20; упоредити са стихом: 2. Мојсијева 13,18). Били су подељени у групе-одреде и марширали су као војска. Касније је Валаам са моавских брежуљака видео „Израиља гдје стоји по племенама (таборима) својим“ (4. Мојсијева 24,2).

Између осталог, „Мојсије узне кости Јосифове са собом“ (2. Мојсијева 13,19). То је веома важан детаљ у тексту, и открива испуњење Јосифове вере у Божја обећања. Јосиф никад није изгубио из вида Обећану земљу, иако је уживао у пуном сјају и свим привилегијама Египта. Тражио је да његове кости буду однете у земљу Ханан (1. Мојсијева 50,24.25). Веровао је да ће Господ сигурно посетити Израелце у Египту и одвести их у ту земљу, као што се закleo (Јеврејима 11,22). По свом доласку у Ханан, Израелци Јосифове кости „погребеше у Сихему“ (Исус Навин 24,32).

Стуб од облака и стуб од огња били су видљиви знак Божјег присуства међу Његовим народом. Господ је ту боравио, а такође и проговарао из облака (2. Мојсијева 14,24; 4. Мојсијева 12,5.6).

У међувремену, фараон открива праве побуде свог срца. Он није обраћен, и никад се није искрено покајао. Његово тражење од Бога да га благослови било је фарса, можда чак и обмана сопственог срца. Зато је окупио своју војску, и кренуо у потеру за одбеглим робовима. Колико је само тај човек био заслепљен грехом!

Када је народ видео да се фараонова војска приближава, изговорили су речи и изразили осећања која ће касније поновити више пута: „Зар не бјеше гробова у Мисиру, него нас доведе да изгинемо у пустињи? Шта учини, те нас изведе из Мисира?“ (2. Мојсијева 14,11).

Дакле, и након што су видели тако драматично испољавање Божје силе, укључујући и поштеду њихових сопствених прворођених синова, људи су и даље показивали запањујући недостатак вере.

Сетите се када сте се ви последњи пут суочили са неком страшном ситуацијом. Каква је била ваша прва реакција – вера у Бога или недостатак вере? Које лекције је требало да научите из те ситуације, а које би могле да вам помогну следећи пут када дође до такве ситуације (а доћи ће)?

МАРШИРАЊЕ ВЕРОМ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 14,13-31. Упркос њиховом недоставку вере, шта је Бог учинио за Израелце?

Пошто је свесрдно веровао Богу и Његовој Речи, Мојсије је охрабривао народ. Он је изложио четири кључне појединости за поступање у тешким ситуацијама:

1. „Не бојте се“ (2. Мојсијева 14,13). Први апел је да се уздамо у Бога, јер се само тако страх може победити. Исаија нас подсећа на ту истину изјављујући да се верници налазе у Божјим рукама, и Он ће деловати у њихову корист када Га прихвате као свог Бога и Господа: „Не бој се, јер сам ја с тобом; не плаши се, јер сам ја Бог твој... Јер ја Господ Бог твој држим те за десницу, и кажем ти: не бој се, ја ћу ти помагати“ (Исаија 41,10,13).
2. „Станите“ (2. Мојсијева 14,13). „Стајати мирно“ не значи само престати са гунђањем и очекивати велике ствари, већ уздати се у Бога и стрпљиво чекати Његову моћну интервенцију, јер ће Он сигурно деловати.
3. „Гледајте како ће вас Господ избавити данас“ (2. Мојсијева 14,13). Да би наша вера расла, важно је препознати Божје вођство и Његову подршку, и бити захвалан за Његову обећану помоћ. „Видети“ значи отворити нечије очи (јер је невера слепа). Само Бог може да обезбеди победу, сигурност и спасење. Бог је увек на нашој страни, брине се за нас и пружа нам оно што нам је потребно у одговарајуће време.
4. „Господ ће се бити за вас“ (2. Мојсијева 14,14). То указује на оно што ће Бог учинити: Он ће се лично борити за свој народ. Голгота је коначни доказ те реалности, јер је на крсту Христос поразио сотону да би нам дао вечни живот (Јован 5,24; Јеврејима 2,14; Откривење 12,10,11). Касније су чак и Египћани признали да се Господ борио за Израелце (2. Мојсијева 14,25).

Божја заповест Мојсију била је јасна: „Нека иду.“ Бог је откривао свој план деловања корак по корак: (1) Божји анђео и стуб од облака кренули су са прочеља израелског табора и стали иза њих, штитећи их од египатске војске; (2) вером је Мојсије морао да пружи руку ка мору; (3) Господ је разделио воду и исушио је снажним ветром; и (4) резултат је био да су Израелци безбедно прошли посред мора, по сувом, на другу страну. Египћани су их слепо гонили, јер нису видели да Бог чини нешто изванредно за свој народ. Односно, нису то видели док није било прекасно, као што су и признали у стиху 2. Мојсијева 14,25.

МОЈСИЈЕВА И МАРИЈИНА ПЕСМА

Цела египатска војска била је збрисана. Нико није преживео, укључујући и фараона (видети стих: Псалми 136,15). Био је то запањујући пораз за Египћане и потпуна победа за Божји народ. Није ни чудо што кроз целу историју, до данашњег дана, Јевреји препричавају тај догађај.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 15,1-21. Какав је садржај Мојсијеве песме?

Та песма слави Господа зато што је Он моћни ратник који је поразио оне који су се супротставили Његовом народу. Мојсије лично разрађује ту тему наглашавајући да је Господ, његов Бог, у исто време и његова снага, песма и спасење. Нико није као Он, „славан у светости, страхан у хвали, и да чини чудеса“ (2. Мојсијева 15,11).

Мојсијева песма у потпуности је посвећена Богу, томе ко је Он и шта ради. Господ се велича, хвали и цени због изванредног дела које је учинио за свој народ. Захвалност и обожавање су природан одговор на Божју доброту према нама. Високо уважавање Његове љубави предуслов је енергичног духовног живота. Божја постојана љубав се посебно наглашава и слави, јер ће Он водити народ који је искупио, и одвешће их у свето пребивалиште. Мојсије предвиђа да ће Бог основати светилиште на гори свог наслеђа (2. Мојсијева 15,17), што све унапред упућује на Сион и храм у Јерусалиму.

У тексту Откривење 15,2-4 искупљени певају песму Мојсијеву и песму Јагњетову. Можете ли да замислите како ће то звучати на небу, то слављење Бога због Његових великих и чудесних дела, величање Бога због Његових праведних и истинитих судова, и хваљење Бога због Његових правичних дела и Његове светости?

Запазите последњи стих те песме. „Јер ће сви незнабошци доћи и поклонити се пред тобом; јер се твоји судови јавише.“ То јест, кад се сви Божји судови – нарочито Његови судови над злом и тлачењем људи, што је хиљадама година пролазило некажњено – буду јавно показали, искупљени из народа ће Га хвалити због тих судова.

Имануел Кант је рекао да, уколико је Бог праведан, онда мора постојати нека врста живота после смрти. Зашто се може рећи да је та изјава тачна, и како да научимо да верујемо у то да ће једног дана правда, која нам је овде тако дуго недостајала, заиста доћи? Како можемо црпети утеху из те наде?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом „Изразак из Египта“, стр. 281-290 (оригинал).

Бог је био са Израелцима упркос томе што су имали тако мало вере. Волео је да их води и поучава о томе како да размишљају и понашају се као Његов изабрани народ. Водио их је стрпљиво и упућивао их на места где ће наилазити на мање изазова. Елен Г. Вајт објашњава: „Израиљци су... располагали... малим знањем о Богу и имали мало вере у Њега, па би се сигурно уплашили и обесхрабрили. Били су слабо наоружани и неспремни за рат, њихов дух био је ослабљен другим робовањем, а били су оптерећени женама и децом, крупном и ситном стоком. Водећи их путем према Црвеном мору, Господ се открио као Бог пун милости и разборитости.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци*, стр. 282 (оригинал).

У вези са Мојсијевом песмом, у једном библијском коментару читамо: „Извесност тог Божјег искупитељског чина у историји уверава нас да немамо чега да се бојимо у будућности. Последња строфа се усредсређује на будуће непријатеље с којима ће се (Израелци) суочити приликом освајања Ханана. Због деловања Божје моћне ‘руке’, за њих се каже: ‘Замукнуће као камен’ (2. Мојсијева 15,16). Када се суочимо са немогућностима, када се осетимо сатераним у хошак и не знамо којим путем да кренемо, можемо наћи сигурност у ‘Песми Мојсијевој’, јер она слави успомену на један велики догађај у историји Божјег народа.“ – *Andrews Bible Commentary*, „Exodus“ (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2020), стр. 214.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Зашто се тако често налазимо у истом положају као и Јевреји након свог чудесног избављења из Египта, а пре изазова код Црвеног мора? Односно, зашто нам је, и поред тога што смо суочени са толико доказа о Божјој доброту према нама и о Његовој сили, још увек тако лако да искусимо, па чак и јавно испољимо, недостатак вере?
2. Чак и после свега што се догодило, укључујући губитак прворођењих синова, зашто је фараон и даље гонио Израел? Како нам то показује колико је за било кога од нас опасно да постане окорео у греху (или према греху)?
3. Премда се сви повремено суочавамо са страшним искушењима, многи од нас су имали (и још увек имају) неке веома добре дане, неке веома добре тренутке, када се ништа лоше није дешавало ни нама ни нашим вољенима. Зашто не бисмо гледали на те тренутке као на доказ Божје благодати и заштите јер, у крајњој линији, јасно нам је да живимо на „непријатељској“ територији? Односно, зашто би требало увек да се сетимо да хвалимо Бога и у добрим временима, с обзиром да никад не знамо каквих смо недаћа можда поштеђени?

ХЛЕБ И ВОДА ЖИВОТА

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 15,22-16,36; 1. Мојсијева 3,1-6; 2. Мојсијева 17,1-7; 1. Коринћанима 10,4; 2. Мојсијева 18,1-27; 1. Коринћанима 10,11.

Текст за памћење: „А Господ рече Мојсију: докле ћете се противити заповјестима мојим и законима мојим? Видите, Господ вам је дао суботу, зато вам даје шестога дана хљеба на два дана. Стојте сваки на свом мјесту, и нека не одлази нико са својега мјеста у седми дан. И почину народ у седми дан“ (2. Мојсијева 16,28-30).

Пошто је напустио Египат, Израел се нашао на непознатом путу ка Обећаној земљи. Народ се суочио са захтевним и дугим путовањем, и требало је да научи мноштво нових лекција. Господ ће их водити и бринути о њима. И, да – Он је желео да им помогне да расту, али они су морали да се науче дисциплини, самоконтроли, самопожртвованости, несебичности, поверењу у Господа, а нарочито послушности.

Мојсије је био видљиви вођа, и народ је морао да следи њега и његово вођство ако је хтео да тријумфује. Од кључне важности за њих било је да остану заједно, да сарађују као заједница, и да помажу једни другима. Пред њима је било много препрека и изазова. А њихов духовни раст је у великој мери зависио од тога како су излазили на крај са тим изазовима и како су одговарали Мојсију, поготову кад су изазови постајали велики.

Позната кинеска изрека да „путовање од хиљаду миља почиње једним кораком“ могла се у потпуности применити на њихову ситуацију, и они су на сваком кораку морали да се ослањају на Господња упутства. Трагично је што, као што ћемо видети, они те лекције нису учили лако.

Али, уосталом, ко јесте?

*Проучиће поуку за ову седмицу да дисције се припремили за субоју, 16. августа.

ГОРКЕ ВОДЕ

У библијским наративима, различите личности, добре или лоше, играле су различите улоге, а од нас се очекује да обратимо посебну пажњу на заплете, места, времена и негативце у причи. Међутим, оно што је најважније у свакој причи, углавном је разрешење заплета и поуке које се могу извући. Ни ови извештаји нису изузетак у том смислу.

Као што поједине епизоде показују, Бог је Миротворац и Онај који решава проблеме. Међутим, Његов посао се компликује због неверовања народа. Због свог сталног гунђања и непослушности, Јевреји су доживели озбиљне компликације, па чак и трагедије. Навукли су на себе многе тешкоће због своје неповерљивости и непокајања.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 15,22-27. После преласка Црвеног мора, каква је била позадина првог учињеног чуда?

Први тест вере Израелца повезан је са потребом за водом, што не чуди с обзиром на сурово, врело и сушно пустињско окружење. После три дана путовања, народ је коначно пронашао воду, али она није била за пиће. *Марах* значи „горка“, и зато што је вода била горка, вера Израелаца у њиховог брижног Господа брзо се поколебала. Међутим, Бог је реаговао саосећајно, и прво чудо је изведено уз помоћ комада дрвета. Наравно, није дрво учинило ту воду слатком и погодном за пиће, већ Господ. А народ је морао да научи важне лекције: (1) да је потребно стрпљење у ишчекивању погодног тренутка који Господ одреди; и (2) да Бог делује у сарадњи са људима.

Међутим, Израелци су тако много тога узимали здраво за готово, и брзо заборављали велика чуда која је Бог учинио за њих – чуда због којих су Му тако одушевљено певали хвале, изјављујући: „Ко је као ти међу силнима, Господе? ко је као ти славан у светости, страшан у хвали, и да чини чудеса?“ (2. Мојсијева 15,11).

Па ипак, и после њиховог гунђања, Бог је обећао да неће пустити на Израелце „ниједне болести“ (2. Мојсијева 15,26) која је погађала Египћане. Он ће их штитити. Међутим, испуњење тог обећања могли су да доживе само под условом да Му остану верни.

Каква искушења и невоље сте ви навукли на себе? Какву утеху вам може пружити знањање да ће Бог и даље радити у вашу корист ако budete сарађивали с Њим?

ПРЕПЕЛИЦЕ И МАНА

Нажалост, у тим ходочасничким причама постоји образац побу-не који се понавља. Народ је био злосрећно забораван кад је реч о томе како им је моћна Божја рука помагала у прошлости и како је Он обезбеђивао решења за њихове проблеме. Допустили су да их тренутни проблеми заслепе за њихов крајњи циљ и предивну будућност која им је обећана. То је уобичајени проблем међу Божјим народом чак и данас.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 16,1-36. Шта је био узрок гунђања Израелаца и шта је потом уследило?

Важно је запазити да су искушења у Библији често повезана са храном. У Едемском врту, Пад је био повезан са једењем плода са забрањеног дрвета познања добра и зла (1. Мојсијева 2,16,17; 1. Мојсијева 3,1-6). Током Исусовог кушања у пустињи, сотонин први напад на Њега био је преко хране (Матеј 4,3). Исав је изгубио своје право првородства због недисциплинованог апетита (1. Мојсијева 25,29-34). Како је често Израелова непослушност била повезана са храном и пићем! Није чудо што је Мојсије подсетио касније генерације:

„Човек не живи о самом хљебу него о свему што излази из уста Господњих“ (5. Мојсијева 8,3).

Мана је, наравно, била небески хлеб којим је Бог снабдевао Израелце током 40 година њиховог путовања кроз пустињу. Преко тог дара, учио их је да је Он Створитељ свега и да Он све обезбеђује. Такође, Бог је употребио то натприродно снабдевање маном и да би им показао како да држе седми дан, Суботу.

Сваке седмице дешавала су се четири чуда: (1) током пет дана, Бог је давао дневно следовање мане; (2) петком је давана двострука количина мане; (3) мана се није кварила од петка до Суботе; и (4) мана није падала суботом. Бог је стално изводио та чуда да би се народ сећао суботног дана и славио Божју доброту у тај дан. Бог је казао: „Видите, Господ вам је дао суботу“ (2. Мојсијева 16,29).

Људи воле да једу. Створени смо тако да волимо да једемо. Богато обиље хране која расте из тла (наша првобитна исхрана) открива не само да Бог жели да једемо, већ и да волимо то што једемо. Како се, међутим, тај дивни дар, храна (и наша љубав према храни), може злоупотребити?

ВОДА ИЗ СТЕНЕ

У пустињи вам је потребно много воде. Бог се побринуо за тај проблем и поред тога што су људи били свадљиви, нису Му веровали, чак су и кушали Његову способност и спремност да им да воду. А у свом неверовању, освртали су се на Египат.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 17,1-7. Коју поуку је народ требао да извуче из тог непријатног догађаја?

Мојсије је назвао то место *Маса*, што значи „кушање“, и *Мерива* што значи „свађа“. Господ је дао Израелцима воду упркос њиховом неверовању. Требало је, дакле, да их та два имена подсећају на то да не кушају Бога и не свађају се с Њим (Јеврејима 3,7.8.15). Они су озбиљно доводили у питање Божје присуство међу њима, иако су већ видели много опипљивих доказа не само Његовог присуства, већ и Његове силе и ауторитета.

„Мојсије је ударио по стени, али је Божји Син, сакривен у стубу од облака, стајао поред њега и учинио да потече жива вода. Не само Мојсије и старешине, већ и цео скуп који је стајао у позадини – сви су видели Господњу славу; али да је облак био уклоњен, били би побијени блиставим сјајем Онога који је у њему пребивао.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, њајријарси и њороци*, стр. 298 (оригинал).

Вода је симбол живота, јер без воде живота нема. Свакој хелији нашег тела потребна је вода. Шездесет процената нас самих чини вода. Чак су и наше кости сачињене делимично од воде. То што им је Бог обезбедио воду у пустињи за Израелце представљало је знак да се Он брине за њихове потребе, и да се могу поуздати у Њега. Али, опет, и они су морали да буду послушни.

Много векова касније, апостол Павле у 1. Коринћанима 10,4 подсећа вернике да је искуство Израелаца у пустињи било јединствено. Не само да их је предводио Христос лично, већ их је Он и снабдевао водом (Псалми 78,15.16) и задовољавао им друге духовне и физичке потребе. Зато Павле објављује: „А стијена бјеше Христос.“ За њих, Христос је био Извор живота и Давалац вечног живота. Као што је стена чврста, тако је Бог чврсто водио свој народ. На Њега се можемо ослонити, јер Он не пропушта да испуни своја обећања.

У погледу чега, управо сада, треба да верујете Богу? Како можете научити да се потчините Његовој вољи и да чекате на Њега да делује у своје време? Зашто то није увек тако лако учинити?

ЈОТОР

Мојсија је посетио Јотор, његов таст, који се звао и Рагуило (2. Мојсијева 2,18). Јотор је повео са собом Мојсијеву жену, Сефору, и његова два сина, Гирсама и Елиезера. Кад је Мојсије чуо да долазе, изашао је да их дочека.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 18,1-27. Који су се крупни кораци у историји народа ту одиграли?

Јотор је дошао јер је чуо за Божје задивљујуће избављење Израела. Мојсије му је детаљно испричао „све што учини Господ Фараону и Мисирцима ради Израиља, и све невоље, које их налазише путем, и како их избави Господ“ (2. Мојсијева 18,8).

Јотор је хвалио Божју доброту и Његово изванредно деловање у корист народа, говорећи: „Благословен да је Господ, који вас избави из руке Мисирске и из руке Фараонове, који избави народ из ропства Мисирскога. Сад видим да је Господ већи од свијех богова, јер чим се поношаху онијем их самијем надвиси“ (2. Мојсијева 18,10.11).

Оно што ту видимо је пример како је Божје деловање међу Његовим народом требало да буде сведочанство свету о томе ко је прави Бог и шта Он може да учини за свој народ.

У време кад је сазнао за правог Бога, Јотор је и сам имао нешто да понуди Божјем народу – мудар и користан савет. Мојсије је требало да организује судски систем на праведним и поштеним принципима. Такође су му биле потребне посвећене и верне судије, људи од интегритета. Јотор је мудро набројао следеће квалификације: (1) људи који се боје Бога; (2) који су поуздани; и (3) који мрзе на непоштен добитак. Способни људи доброг карактера требало је да буду постављени над различитим јединицама од хиљаду, сто, педесет и десет људи. На тај начин, Мојсијев управљачки терет био би смањен, и он би могао да се усредсреди на значајније проблеме. А тако би и народ био добро опслужен.

Мојсије је прихватио Јоторов мудар савет (2. Мојсијева 18,24), именовано је вође и доделио им различите управљачке улоге (видети такође: 5. Мојсијева 1,9-18).

А могао је Мојсије и једноставно да одбруси том старијем човеку, и каже му да гледа своја посла. Но он то није учинио. Које важне поуке можемо извући из његове спремности да саслуша тог човека, који чак није ни био Јеврејин?

ХЛЕБ И ВОДА ЖИВОТА

Прочитајте текст 1. Коринћанима 10,11. Шта Павле наводи као разлог зашто су ти догађаји забележени?

Павле објашњава да све што се дешавало Израелцима представља пример и опомену за Христове следбенике, и помаже им да избегну исте невоље. Односно, они треба да уче из тих примера. То је и те како значајно упутство за нас, „на које пошљедак свијета дође“. Бог даје свом народу Светог Духа да их оснажи деловањем своје „силе и љубави и чистоте“ (2. Тимотију 1,6.7), да би могли да доносе исправне одлуке и да следе Његово учење. Исус Христос је Извор новог живота (Јован 14,6), и само Он може да нас претвори у „жртву живу, свету, угодну Богу... Не владајте се према овоме вијеку, него се промијените обновљењем ума својега, да бисте могли кушати које је добра и угодна и савршена воља Божија“ (Римљанима 12,1.2).

Исус је касније из тих извештаја извлачио поуке, нарочито у вези са маном и водом, користећи те слике да би поучавао људе истинама о себи – Ономе који их је водио кроз пустињу.

Прочитајте следеће текстове: Јован 4,7-15 и Јован 6,31-51. Које су ту истине откривене за нас као хришћане?

Жена Самарјанка је открила да Христос нуди нешто што није могла да добије нигде другде. Унутрашња жеђ за миром, радошћу и срећом долази од Бога, и зато само Бог може да је задовољи (Псалми 42,1.2).

Касније, у контексту мане, Исус објашњава да је Бог, а не Мојсије, био тај који је њом снабдевао народ. А онда је изјавио: „Ја сам хлеб живота: који мени долази неће огладњети“ (Јован 6,35). Исус је три пута поновио да је Он хлеб живота (Јован 6,35.41.48).

Као што је мана у пустињи била „хлеб с неба“ (Јован 6,31.32), тако је и вода из стене била Христов дар за задовољење њихове жеђи. Осим тих физичких аспеката, хлеб и вода имају и духовни значај, јер је Исус Христос „хлеб живота“ (Јован 6,35.48) и „вода жива“ (Јован 4,10.11.14; Јован 7,37.38). Само у Њему, дакле, наша духовна жеђ и глад може бити заиста задовољена.

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом „Од Црвеног мора до Синаја“, стр. 291-302 (оригинал).

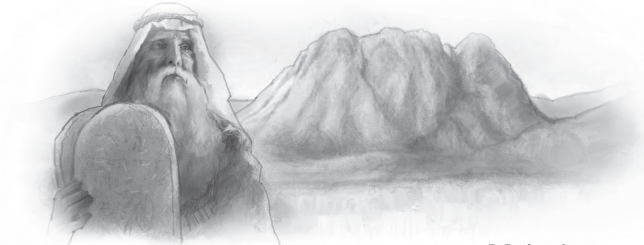
Недуго након инцидента са водом народ се суочио са новом опасношћу (видети 2. Мојсијева 17,8-16) – напало их је жестоко и ратоборно племе, Амаличани. „Амаличанима није био непознат Божји карактер или Његова власт, али уместо да Га се боје, они су одлучили да пркосе Његовој сили. Подсмевали су се Мојсијевим чудима пред Египћанима и ругали се страховањима околних народа. Заветовали су се својим боговима да ће уништити Јевреје, тако да ниједан не побегне, и хвалисали се да Бог Израиљев нема довољно снаге да им се одупре. Израиљци им никада нису претили нити су их оштетили. Зато је њихов напад био потпуно неизазван. Само зато да би показали мржњу и презир према Богу, покушали су да униште Његов народ. Амаличани су већ дуго били дрски грешници и њихови злочини су викали ка Господу тражећи освету, али их је Његова милост упорно позивала на покајање; међутим, када су се амалички ратници бацили на уморне и ненаоружане израиљске путнике, запечатали су судбину свога народа.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци*, стр. 300 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Задржите се више на тој идеји да је Јотор сазнао за правог Бога управо на основу онога што је Бог учинио за свој народ. (Видети: 5. Мојсијева 4,4-8.) Зашто тај принцип важи и данас? Поставите питање себи и свом разреду: Какву врсту сведочанства ваша црква приказује свету? Шта ми говоримо свету о природи и карактеру нашег Бога?
2. Прочитајте поново стих 1. Коринћанима 10,4. Чему би то требало да нас научи о старој јереси, у коју неки и данас верују, а која каже да је старозаветни Бог осветољубив, пун мржње и неспреман да опрости, за разлику од онога што видимо у Исусу? Како нам тај стих открива зашто је то веровање погрешно?
3. Прочитајте поново шта је Елен Г. Вајт написала о томе како су Амаличани добили прилику да сазнају за правог Бога. Упоредите њихов став са Јоторовим. Које лекције можемо научити о томе зашто је Бог извршио суд не само над њима, већ и над многим другим племенима у старом свету, са којима је Израел дошао у додир?

ЗАВЕТ СА СИНАЈА

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 19,1-20,17; Откривење 21,3; 5. Мојсијева 5,6-21; Јаков 1,23-25; Римљанима 3,20-24; Римљанима 10,4.

Текст за памћење: „Видјели сте шта сам учинио Мисирцима и како сам вас као на крилима орловијем носио и довео вас к себи. А сада ако добро узаслушате глас мој и ушчувате завјет мој, бићете моје благо мимо све народе, премда је моја сва земља. И бићете ми царство свештеничко и народ свет“ (2. Мојсијева 19,4-6).

Где је Бог одвео Израелце након што их је ослободио из Египта? У Обећану земљу – где другде? Међутим, колико год да је географски исправан, тај одговор је, у теолошком смислу, погрешан. Сам Бог одговара на то питање: „Видјели сте шта сам учинио Мисирцима и како сам вас као на крилима орловијем носио и довео вас к себи“ (2. Мојсијева 19,4; италики додат). Дакле, библијско-теолошки одговор на то питање открива Божји приоритет и циљ: Господ их је довео к самом себи.

Када се људи удаље од Бога, Он их тражи и позива да Му се врате. Најбољи пример те дубоке истине видимо у Едемском врту, када су Адам и Ева згрешили Богу, прекршили Његову заповест и сакрили се од Њега. Он је тада преузео иницијативу и позвао Адама, питајући га: „Где си?“ (1. Мојсијева 3,9). Он увек предузима први корак. Исус то речито изражава: „Ходите к мени сви који сте уморни и натоварени, и ја ћу вас одморити. Узмите јарам мој на себе, и научите се од мене; јер сам ја кротак и смијеран у срцу, и наћи ћете покој душама својијем“ (Матеј 11,28.29).

Бог позива све нас, а наша вечна судбина зависи од нашег одговора.

*Проучиће поуку за ову седмицу да бисте се припремили за суботу, 23. августа.

КОД ГОРЕ СИНАЈ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 19,1-8. Шта им је Бог обећао ту, у подножју горе Синај?

Бог је довео Израелце до горе Синај, где им је убрзо потом дао Десет заповести (Декалог). *Цедел Муса* (надморска висина: 2.285 метара) је вероватно место Мојсијевих поновљених сусрета са Богом (на пример, 2. Мојсијева 3,1; 2. Мојсијева 19,2; 2. Мојсијева 24,18), а много касније, и пророк Илија се ту срео са Господом (1. О царевима 19,8). То је иста гора на којој је Бог и позвао Мојсија да изведе Израел из Египта (2. Мојсијева 3,1.10). Том приликом, Бог је открио Мојсију да ће Му се он, заједно са ослобођеним Израелом, поклонити управо на том месту, што ће му бити знак да је Бог Аврама, Исака и Јакова тај који их води (2. Мојсијева 3,12).

После два месеца путовања, Израелци су стигли до Синаја (2. Мојсијева 19,1), где ће остати отприлике годину дана (упоредити стих 2. Мојсијева 19,1 са стиховима 4. Мојсијева 10,11.12). Током те године, донети су многи закони, као што је описано у текстовима: 2. Мојсијева 19-40; 3. Мојсијева 1-27 и 4. Мојсијева 1,1-10,10. Боравак Израела у подножју горе Синај представља средишњи део наратива који налазимо у пет Мојсијевих књига. На темељу тога, постали су Божји изабрани народ, једини народ који није огрезао у паганству и идолатрији.

Дакле, Бог преузима иницијативу и успоставља завет између себе и Израела. Под условом да народ буде послушан и да одржава однос са Њим, Бог обећава да ће од њих начинити посебно благо, царство свештеничко, свети народ.

Бити свети народ значи бити посвећен Богу и откривати Његов карактер другима, а нарочито околним народима. Они су били позвани да делују и као свештеничко царство, које ће повезивати друге људе са Богом, доводећи их ка Њему и учећи их о Његовим путевима и законима. Требало је да буду Божје посебно благо, јер је Он желео да Израел буде канал преко којег ће свет бити обасјан знањем о Њему и Његовом карактеру.

Тај завет је представљао званично успостављање односа између Бога и Његовог народа. Општа заветна формула, са незнатним варијацијама у различитим текстовима, гласи: „Бићу им Бог и они ће ми бити народ“ (видети: 2. Мојсијева 6,7; 3. Мојсијева 26,12; Јеремија 24,7; Јеремија 31,33; Јеврејима 8,10; Откривење 21,3).

Замислите да сте Божје „посебно благо“! Које би посебне привилегије то обухватало? Које бисте посебне одговорности имали?

ПРИПРЕМАЊЕ ЗА ДАР

Прочитајте текст 2. Мојсијева 19,9-25. Како је Бог припремао Израел да прими Десет заповести?

Бог је дао посебна упутства о томе шта је требало да Израелци раде у оквиру припреме за давање закона са Синаја. Спољашња чиствоћа која се од њих тражила, требало је да одражава њихово потпуно посвећење Богу. Требало је да буду спремни за предстојеће величанствено испољавање Господње славе. А оно је било праћено тиме што „грови загрмјеше и муње засијеваше, и поста густ облак на гори, и загрubi труба веома јако, да задрхта сав народ који бијаше у околи“ (2. Мојсијева 19,16).

Декалог (Десет заповести) представља срж Божјег откривења и библијске етике. Он чини суштину и темељ божанских стандарда за цело човечанство. Његови принципи су вечни и свеобухватни.

Према библијском извештају, Декалог је објавио Бог (2. Мојсијева 19,19; 2. Мојсијева 20,1; 5. Мојсијева 5,4.5.24), а Он га је и написао (2. Мојсијева 24,12; 2. Мојсијева 31,18; 5. Мојсијева 5,22). Он је двапут дат Мојсију као посебан *дар* (2. Мојсијева 32,19; 2. Мојсијева 34,1; 5. Мојсијева 10,1.2).

У 2. Мојсијевој, Декалог се назива „сведочанство“ (јеврејски: *’егуи*; 2. Мојсијева 31,18); или „речи завета“ (јеврејски: *гидре хадберий*; 2. Мојсијева 34,28). У 5. Мојсијевој, те речи су записане на „плоче камене, плоче завјета“ (5. Мојсијева 9,9.11.15). Међутим, ниједна књига на јеврејском језику не користи израз „десет заповести“ (јеврејски: *митзвот*, „заповести“). Уместо тога, они их три пута називају „десет речи“. Јеврејски израз је *’асерей хагдебарим*, од *гадар*, што значи „реч, реченица, материја, ствар, говор, прича, обећање, исказ“. (Видети: 2. Мојсијева 34,28; 5. Мојсијева 4,13; 5. Мојсијева 10,4.)

Постоје две верзије Декалога са сасвим незнатним разликама. Прва је забележена у тексту 2. Мојсијева 20,1-17, а друга у тексту 5. Мојсијева 21,3-21. Друга верзија, коју је Мојсије усмено пренео Израелу, настала је скоро четрдесет година после Синаја, непосредно пре него што је народ ушао у Обећану земљу (5. Мојсијева 1,3.4; 5. Мојсијева 4,44-47). Те околности објашњавају незнатне разлике између њих.

Када је Павле, сажимајући га, представио закон као љубав, он је цитирао из Декалога (Римљанима 13,8-10). Љубав је, заиста, сажетак Божјег закона, јер је Он Бог љубави (1. Јованова 4,16).

Како разумете ту идеју да су Десет заповести израз Божје љубави? Шта то значи? Како се Божја љубав открива у њима?

ДАР ДЕКАЛОГА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 20,1-17. Која су начела Декалога, и како је он организован?

Запазите да Декалог не почиње заповестима, већ Божјим благодатним деловањем у корист свог народа:

„Ја сам Господ Бог твој, који сам те извео из земље Мисирске, из дома ропскога“ (2. Мојсијева 20,2). Господ прво показује своју благодат, тако што даје слободу и спасење Израелу, па тек онда открива своју вољу. Те заповести је требало држати из љубави и захвалности за оно што је Бог учинио за њих.

Божја кључна сумирајућа реч за Декалог је „љубав“ (Римљанима 13,10). Највећа заповест је заповест о љубави, која се изражава на два начина – као љубав према Богу (5. Мојсијева 6,5) и љубав према нашем ближњем (3. Мојсијева 19,18).

У прве четири заповести, Декалог тумачи шта значи волети Бога. У следећих шест заповести, закон тумачи шта значи волети свог ближњег. Декалог почиње поштовањем Бога изнад свега (вертикална љубав) и наставља се поштовањем других (хоризонтална љубав):

1. Дубоко поштовање и одавање почаста Богу, тако што Му дајемо прво и највише место у свакој прилици у свом животу (прва заповест);
2. Поштовање и очување Божјег јединственог положаја, и недопуштање да Он буде замењен неким идолом у ма ком облику, било физичком, симболичном или духовном. Наше најчистије наклоности припадају Господу (друга заповест);
3. Дубоко поштовање Божјег имена – Његовог угледа и карактера (трећа заповест);
4. Поштовање Његовог дана за одмор и богослужење – Суботе (четврта заповест);
5. Поштовање родитеља (пета заповест);
6. Поштовање живота (шеста заповест);
7. Поштовање брака (седма заповест);
8. Поштовање нечијег имања (осма заповест);
9. Поштовање угледа других (девета заповест);
10. Поштовање себе тако да никакве себичне жеље не наруше наш карактер (десета заповест).

Као што је сам Исус рекао: „Ако имате љубав к мени, заповијести моје држите“ (Јован 14,15; видети такође 1. Јованова 4,20.21). Дакле, права послушност је једноставно израз љубави и захвалности према Исусу, љубави која се најснажније испољава у начину на који се односимо према својим ближњима.

РАЗЛИЧИТЕ УЛОГЕ БОЖЈЕГ ЗАКОНА

Божји закон открива Божји карактер – показује ко је Он. Као што је Бог свет, праведан и добар, такав је и Његов закон. Павле потврђује: „Тако је дакле закон свет и заповијест света и праведна и добра“ (Римљанима 7,12).

У Библији се на Божји закон гледа у врло позитивном светлу (Матеј 5,17.18; Јован 14,15; 1. Коринћанима 7,19). О закону се може писати поезија (као, на пример: Псалми 119), може се певати о њему (Псалми 19), и размишљати о њему дан и ноћ (Псалми 1,2; Исус Навин 1,8). Закон нам помаже да се сачувамо од зла и даје нам мудрост, разумевање, здравље, благостање и мир (5. Мојсијева 4,1-6; Приче 2-3).

1. Божји закон је попут ограда која ствара велики слободан простор и упозорава да нас иза извесне тачке вребају опасности, проблеми, компликације, па чак и смрт (1. Мојсијева 2,16.17; Јаков 2,12).

2. Закон је такође и путоказ који упућује на Исуса – Онога који опрашта наше грехе и мења наш живот (2. Коринћанима 5,17; 1. Јованова 1,7-9). На тај начин, он нас као *ἡγουαίσιος*, старатељ/чувар, води ка Христу (Галатима 3,24).

Прочитајте текст Јаков 1,23-25. Шта он каже, и како нам те речи помажу да схватимо какву улогу закон има и од какве је он важности, упркос томе што не може да нас спасе?

Огледало може да открије ваше мане, то је тачно. Али у огледалу нема ничега што би могло да их поправи. Огледало указује на проблеме, али не пружа решење за њих. Исто је тако и са Божјим законом. Покушај да се оправдамо пред Богом држањем закона, био би као да упорно зуримо у огледало у нади да ће оно, пре или касније, учинити да наше мане нестану.

Пошто се спасавамо вером а не делима – укључујући и дела закона – неки хришћани тврде да је закон укинут, и да више не морамо да га држимо. Наравно, с обзиром да је сам закон оно што дефинише грех – „не знадох за жељу да закон не каза: не зажели“ (Римљанима 7,7) – та тврдња представља грубу грешку када је реч о тумачењу односа између закона и еванђеља. Постојање закона је управо разлог из ког нам је потребно еванђеље.

Колико сте успешни у својим покушајима да држите Божји закон? Довољно успешни да би на томе могли да заснивате своје спасење? Ако нисте, зашто вам је потребно еванђеље?

ЗАКОН КАО БОЖЈЕ ОБЕЋАЊЕ ЗА НАС

Прочитајте текст Римљанима 3,20-24. С обзиром да је Павле врло јасан у томе да не можемо бити спасени држањем Десет заповести, какву би онда улогу заповести требало да имају у нашем животу?

Јеврејски израз *габарим*, употребљен у Мојсијевим списима да би се описало Десет заповести (2. Мојсијева 34,28; 5. Мојсијева 4,13; 5. Мојсијева 10,4), не значи дословно „заповести“, већ „речи“. Та „реч“, *габар* (једнина), може да значи и „обећање“. Због тога се на многим местима (1. О царевима 8,56; 2. Дневника 1,9; Немија 5,12.13; 5. Мојсијева 1,11; 5. Мојсијева 6,3; 5. Мојсијева 9,28; Исус Навин 9,21; Исус Навин 22,4; Исус Навин 23,5), реч *габар*, било у виду именице или глагола, преводи тако да изражава идеју о обећању.

Елен Г. Вајт нуди један занимљив увид када је реч о улози Декалога: „Десет заповести... су десет обећања.“ – Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, том 1, стр. 1105. Декалог би требало разумети као скуп Божјих обећања која ће нас извести на прав пут, како би Он могао да чини дивне ствари за нас. Али морамо их послушати.

Прочитајте текст Римљанима 10,4. Како би требало да разумемо Павлову изјаву да је Христос „свршетак“ закона?

Павле тврди да је Исус Христос *телос* закона, али не у смислу да Христос укида закон или да га одбацује. То заправо значи да је Христос циљ и сврха закона, а не да Његова жртва помирења поништава важење и вечну природу закона.

Напротив, Павле говори о важности закона, о његовој легитимности и његовом трајном ауторитету (Римљанима 3,31; 1. Коринћанима 7,19; Галатима 5,6). Значење речи *телос* првенствено је сврсисходно и усмерено на циљ, а не везано за време. Христос је кључ за одгонетање правог смисла и сврхе Божјег закона. Отуда, било би неисправно рећи да је Христос обеснажио, заменио или укинуо закон. Христос је циљ закона, Онај на кога закон упућује.

Како закон упућује на Исуса? То јест, шта нам закон открива о нама самима, што би заиста требало да нас упути на Исуса?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаиријарси и иророци* од Елен Г. Вајт читајте поглавља под насловом „Израиљ добија закон“, стр. 303-310 (оригинал) и „Сотонино непријатељство према закону“, стр. 331-342 (оригинал).

„Бог је намеравао да чин проглашења Закона, у складу с његовим узвишеним карактером, буде величанствен приказ, који ће побудити страхопоштовање. Народ је коначно требало да схвати да се свему што је у вези са служењем Богу мора приступати с највећим поштовањем.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿаиријарси и иророци*, стр. 303 (оригинал).

Тај принцип дубоког поштовања важи и данас. Он проистиче из разумевања Божје величине, трансцендентности и Његовог величанства. Виђење Божје славе буди захвалност у нашим срцима и чини нас понизнима. Што помније сагледавамо Божју светост, то више несавршености уочавамо у сопственом животу, што у нама изазива још већу жељу за Његовим преображујућим присуством и жељу да будемо сличнији Њему.

Такође, свест о томе шта смо ми у поређењу са Њим и Његовим светим законом, чини нас потпуно зависним од Христове заменичке смрти за нас.

У исто време, Исус јасно каже да, када понизно прихватимо Бога као свог Господа и Цара, онда нам није тешко да послушамо Његове заповести (Матеј 11,28-30). Христос нам јасно ставља до знања да божански закон има трајно важење (Матеј 5,17-20). Када се држимо Божјих закона из љубави и захвалности према Њему због спасења које нам је бесплатно даровао, тада можемо да доживимо пунину спасоносног односа са Њим. Док уживамо у великим предностима држања закона (уосталом, погледајте бол и тешкоће које његово кршење доноси), можемо да уживамо и у сигурности коју нам пружа спознаја да је наше спасење у Исусу, а не у држању закона.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Припрема народа за примање закона помогла им је да стекну осећај дубоког поштовања који им је био потребан. Где данас у нашој цркви и црквеном животу постоји сличан осећај страхопоштовања пред Богом? Или се то некако постепено изгубило?
2. Задржите се мало више на тој заветној формули: „Биће ми народ и ја ћу им бити Бог“. Шта то значи за нас данас, и како би требало да се покаже у нашем случају, и као појединаца и као заједнице верних?
3. За оно што нам заповеда да учинимо, Бог нас и оспособљава да учинимо. Елен Г. Вајт тврди да „све Његове заповести оспособљавају“. – *Поуке великој Учишеља*, стр. 333 (оригинал). Како да то обећање, тај *дабар*, применимо у пракси?
4. Како да одговоримо на уобичајени аргумент који се може чути – да је закон после крста укинут? У већини случајева, за коју заповест се заправо мисли да је укинута?

ЖИВОТ ПО ЗАКОНУ

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 21,1-32; 2. Мојсијева 22,16-23,33; 2. О царевима 19,35; Матеј 5,38-48; Римљанима 12,19; Матеј 16,27.

Текст за памћење: „И Господ рече Мојсију: овако кажи синовима Израилевим: видјели сте гдје вам с неба говорих. Не градите уза ме богова сребрнијех, ни богова златнијех не градите себи“ (2. Мојсијева 20,22.23).

Бог је желео да Његов народ буде другачији од околних народа. Желео је да их утврди као посвећену заједницу вере која ће живети под Његовим вођством и влашћу. Свако је требало да буде подређен Његовом закону. Судије је требало поставити за спроводиоце закона, а свештенике да поучавају о њему. Родитељи су такође играли кључну улогу.

У свакој култури закони откривају идеале, циљеве, намере и карактер законодавца. На пример, када је фараон наредио да се свака мушка беба убије, тај закон је показао какав је он – суров и зао. Насупрот томе, ако би неки цар донео закон да сваки 18-огодишњак у царству буде награђан бесплатним високим образовањем, многи би то сматрали доказом цареве великодушности и жеље да његова земља напредује.

Божји закон открива Њега, то јест, Његову доброту, љубав, праведност, Његове вредности и Његову уздржаност према злу. Као што је закон свет и праведан, тако је и Бог. Док ствара простор за изобилан живот, закон нас такође штити од опасности и несрећа. Поштовање према Богу, према другима и према животним вредностима биле су основ Његовог законодавног система.

*Проучиће поуку за ову седмицу да бисте се припремили за субоју, 30. августа.

ЗАВЕТНИ ЗАКОН

Бог је на Синају, давањем свог закона, поставио темељ за поучавање свог народа о томе како, док су у вези са Њим, могу да живе светим животом. Али те принципе закона требало је применити у свакодневном животу, и зато им је дао додатне законе, такозвани „заветни закон“. Одговорност судија била је да надгледају те законе и да их исправно примењују.

„Њихов ум, заслепљен и искварен робовањем и незнабоштвом, није био спреман да правилно процени величину далекосежних начела Десет Божјих заповести. Да би обавезе Декалога могли да схвате и примене у пуној мери, добили су и додатна правила, која су објашњавала и разрађивала прописе Десет заповести. Ови додатни прописи названи су законима, прво зато што су били донесени у складу с бескрајном мудрошћу и праведношћу, а друго зато што су судије биле обавезне да своје одлуке усаглашавају с њима. За разлику од Десет заповести, ови закони су Мојсију били објављени насамо са очекивањем да их пренесе народу.“ – Елен Г. Вајт, *Сйваранье, йа-йријарси и йророци*, стр. 310 (оригинал).

Прочитајте текст 2. Мојсијева 21,1-32. Који су конкретни прописи дати у вези са јеврејским робовима, убиством и телесним повредама?

Заветни закон је описан у неколико поглавља (2. Мојсијева 21,1 – 23,19). Сви ти прописи и закони донети су да би се зауставила лавина зла и да би се изградило уређено друштво.

Закони о ропству били су посебни и не би их требало мешати са злом и опаком праксом савременог или средњовековног ропства. Јеврејски робови били су, заправо, заштићени и цењени. У савременим и средњовековним друштвима слуге и робови били су власништво свог господара, који је с њима могао да ради шта год је хтео. Насупрот томе, библијски закони су та питања регулисали на другачији начин. Служење је било ограничено на шест година (2. Мојсијева 21,1.2; Јеремија 34,8-22), а седме године је требало да сви робови буду ослобођени, осим у случају да су хтели да остану са својим господарем. Господари су такође морали да им дају слободну Суботу (2. Мојсијева 20,9.10) и да се побрину за њихове основне потребе.

Према је у највећем делу света зла пракса институционализованог ропства углавном укинута, на које начине неки од његових појавних облика још увек постоје. Шта ми можемо да предузмемо, унутар своје ограничене сфере утицаја, у борби против таквих појава?

ЈОШ НЕКИ ЗАКони

Бог је у својој милости учио судије како да поступају са људима у различитим ситуацијама у вези са имовинским правом. Набројано је неколико примера који показују шта треба радити ако нечији бик нападне туђег бика, ако неко украде домаћу животињу и прода је, ако су животиње пасле у пољу или винограду другог власника, ако би предмет који је неко позајмио био украден од њега, или ако би изнајмљена животиња била повређена или би угинула (2. Мојсијева 21,33-22,15).

Прочитајте текст 2. Мојсијева 22,16 – 23,9. Којим спорним питањима су се ти закони бавили и на који начин?

Божји закони обухватали су различита питања. Постојали су посебни прописи против потцењивања и понижавања људи. Бог није желео никакву врсту експлоатације. Он у својој милости поправља грешне импULSE људског срца и обуздава природне склоности људи. Требало је сачувати безбедност друштва, елиминисати зло и неговати добре међуљудске односе. Правда и љубав морали су управљати свим поступцима.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 23,10-19. Која су важна питања ту обрађена?

Субота и празници били су усредсређени на богослужење и представљали су подсетнике на кључне догађаје у историји спасења. Богослужење је било пажљиво регулисано, јер је то био теолошки основ за све друге активности. Субота је успостављена приликом Стварања (1. Мојсијева 2,2.3; 2. Мојсијева 20,8-11), била је повезана са ослобођењем и искупљењем Израела (5. Мојсијева 5,12-15), и, на моћан начин, упућује на обожавање Бога као нашег Створитеља, Искупитеља и Господа (Марко 2,27.28).

Осим тога, постојала су три кључна празника за које се од Израела захтевало да их светкује сваке године: (1) Пасха или празник Бесквасних хлебова у пролеће (обично између половине марта и половине априла); (2) Педесетница или празник Жетве (или празник Седмица) седам седмица после претходног празника, тако да је почињао 50 дана касније; и (3) празник Сеница (или Колиба) или празник Бербе (Сабирања) у јесен (обично између половине септембра и половине октобра; видети такође: 2. Мојсијева 34,18-26; 3. Мојсијева 23,4-44; 4. Мојсијева 28,16-29,40; 5. Мојсијева 16,1-16).

БОЖЈИ ПРВОБИТНИ ПЛАН

Прочитајте текст 2. Мојсијева 23,20-33. Које је методе Бог желео да употреби за освајање Обећане земље?

Божја намера није била да се Израелци боре за своју нову територију. Она је требало да им буде предата. Била је обећана Авраму, Исаку и Јакову, и требало је да буде примљена као Божји нарочит дар Израелу.

Образац за освајање Обећане земље био је приказан приликом преласка преко Црвеног мора. Бог се борио за свој народ и дао им потпуну победу над онима који су планирали да их побију (2. Мојсијева 14,13.14). Египћани су били поражени зато што је Господ на чудесан начин интервенисао. На сличан начин, у време асирског цара Сенахирима, Бог је такође поразио огромну, добро опремљену и увезбану асирску војску, а да Израелци уопште нису морали да се боре. Бог им је даровао победу, зато што је цар Језекија поверовао у реч коју му је Он дао преко пророка Исаије (2. О царевима 19,35; Исаија 37,36).

Бог је обавестио Аврама да Обећана земља неће бити одмах предата његовим потомцима, већ тек након 400 година (1. Мојсијева 15,13-16). Зашто? Разлог је био повезан са злоћом становника Ханаана. Бог је милостиво радио са тим људима и дао им још један период милости да би се покајали. Међутим, они су наставили са својом побуном против Бога и Његових вредности, тако да је, кад се мера њиховог безакоња навршила, Бог био спреман да њихову територију преда Јеврејима као нову домовину.

Осим тога, Бог је обећао да ће истерати те народе испред Израела уз помоћ два необична, али врло делотворна метода: (1) ширећи страх и ужас међу злим народима, и (2) шаљући стршљене који ће их растерати. Требало је да, пре него што Израелци стигну на нову територију, њихови непријатељи већ напусте то место бежећи, као што је Бог обећао: „Обратићу к теби плећи свијех непријатеља твојих“ (2. Мојсијева 23,27.28).

Кључну улогу у освајању Обећане земље одиграо је Анђео Господњи. Тај Гласник био је Христос, који је предводио Израел, освајао територије и штитио народ. Он је био стуб од облака који их је водио током дана и стуб од огња током ноћи. Израел је морао да обраћа посебну пажњу и да Га слуша, јер је Он имао божански ауторитет (2. Мојсијева 23,21). Међутим, пркошење Божјој вољи и неповерење у Његово вођство искомпликовали су њихово напредовање.

Чему нас та идеја, да је Бог дао тим паганима многе године да би променили своје путеве, учи о Божјој благодати, али такође и о границама те благодати за оне који одбију да је прихвате?

ОКО ЗА ОКО

Прочитајте текст Матеј 5,38-48. Како Исус тумачи смисао закона одмазде? Како би ми требало да га примењујемо данас?

У Беседи на гори, Исус Христос је цитирао текстове из Старог завета, текстове са којима је народ сигурно био упознат. Међутим, Он је говорио противно тадашњим рабинским тумачењима, која су се током векова удаљила од првобитне сврхе тих закона. Односно, људска традиција не само да је сакрила сврху Божје Речи, већ је, у неким случајевима (сетите се правила у вези са суботом и у шта су она претворила заповест о суботи), изопачили њену намеру и смисао. По сопственим речима, Исус је обнављао првобитни смисао тих закона.

На Гори блаженстава, враћајући своје слушаоце на првобитну намеру и смисао текста, Исус је настојао да исправи неке од тих лажних тумачења.

Текст 2. Мојсијева 21,24, који говори о правилу „око за око, зуб за зуб“, цитиран је у стиху Матеј 5,38 („чули сте да је казано... али ја вам кажем“), и односио се на лекс *талионис*, такозвани закон одмазде. Тај стих је употребљен и на другим местима у Библији (3. Мојсијева 24,20; 5. Мојсијева 19,21).

Према својој првобитној намени, тај закон је осмишљен да би спречио било какву личну освету. Он је требало да заустави сваку крвну освету или одмазду, која би се вршила без претходне истраге. Повреду је требало да процени судија, а онда се утврђивала одговарајућа новчана надокнада коју је требало платити. Та пракса се примењивала како би спречила људе да „узимају закон у сопствене руке“. Правду је требало спровести, али је то морало да се учини у складу са Божјим законом.

Исус Христос, који је Мојсију дао те друштвене законе, знао је њихову праву сврху. Према томе, Он је могао да их примени на објективан начин, у складу са њиховом првобитном наменом. Мотив иза тог закона био је да се донесе правда и помирење, и да се обнови мир.

Могло би се рећи да, у извесном смислу, правда подразумева неку врсту освете. Одговарајућа примена била је, по свој прилици, покушај да се нађе права равнотежа између идеја о правди и освети.

Како вам схватање да ће правда једног дана доћи, помаже да се правилно поставите према свим неправдама које сада видимо у свету?

ОСВЕТА

„Не освећујте се за себе, љубазни, него подајте мјесто гњеву, јер стоји написано: моја је освета, ја ћу вратити, говори Господ“ (Римљанима 12,19; видети такође: 5. Мојсијева 32,35).

Које се обећање и која заповест налазе у тим стиховима, и у ком смислу су они блиско повезани?

Дужност судија у древном Израелу била је да, докле год Господ не донесе правду, која сада толико недостаје, примењују закон како би утврдили праведну казну уколико је дошло до штете или повреде. Али, најпре су им биле потребне чињенице. Проблем је био што су учитељи закона у Христово време примењивали тај закон на начин који је отварао врата за личну освету. Тиме је принцип био извучен из свог контекста, а првобитна сврха је промашена. Као последица тога, они су бранили нешто што је закон у ствари забрањивао.

Прочитајте следеће текстове: Матеј 6,4,6; Матеј 16,27; Лука 6,23 и 2. Тимотију 4,8. Шта нам ти текстови говоре о томе како је Исус гледао на принципе награђивања и кажњавања?

Исус није био против принципа награђивања и кажњавања. Правда је ствар принципа. То је кључни део живота. Међутим, ниједан појединац не сме на себе да преузме улогу судије, пороте и „извршитеља“. Како би ми лако могли да изопачимо правду! Није на нама да наплаћујемо штету. Ако је потребно позабавити се неким злом, то мора да учини објективан суд. То је посао судија.

У том контексту, Исус нам каже да будемо савршени „као што је савршен отац ваш небески“. Како можемо да будемо исто тако савршени као и сам Бог? Несебична љубав је Божја свеобухватна особина. Он учи своје следбенике како да воле своје непријатеље и да се моле за оне који их прогоне. Право савршенство је када волимо, праштамо и када смо милостиви (Лука 6,36), чак и према онима који то не заслужују. Тај принцип, заједно са делима ка којима он води, јесте оно што значи одражавати Божји карактер.

Како можемо, из дана у дан, учити да волимо као што нам је заповеђено? Зашто то увек подразумева умирање себи?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт читајте поглавље под насловом „Израиљ добија закон“, стр. 310-314 (оригинал).

Будући да живимо на територији свог непријатеља, није никакво чудо што у реалном животу можемо бити повређени његовим вештим и обмањујућим сплеткама. Ко међу нама није упознао бол и патњу, а све то само због греха и грешног света у ком живимо? То је једноставно део нашег садашњег живота, нажалост. Међутим, Бог нам даје снагу да се изборимо с тим.

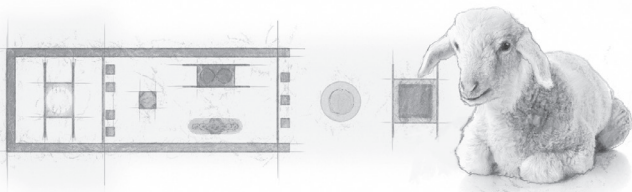
„Спаситељ ће нам послати помоћ управо у тренутку када је најпотребнија. Његове стопе утабале су пут према Небу. Сваки трн који је ранио нашу ногу ранио је и Његову. Сваки крст који смо били позвани да носимо, Он је понео пре нас. Господ дозвољава сукобе да би нам душу припремио за мир. Време велике невоље су тешко доба за Божји народ, али то је и време у коме сваки искрени верник треба да подигне свој поглед, да вером угледа дугу обећања која се надвија над њим.“ – Елен Г. Вајт, *Велика борба*, стр. 633 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Људи се вековима боре са чињеницом да је Господ истерао те паганске народе са њихове земље, а у неким случајевима их чак и истребио. То је заиста узнемирујуће. Међутим, како нам увиђање да Божја љубав мора да се испоји и кроз правду, помаже да верујемо како је, чак и у тим дешавањима, долазила до изражаја и Његова љубав, а не само правда?
2. Задржите се мало више на тој чињеници да нам Исус, непосредно након својих речи о томе како треба да волимо друге, укључујући и своје непријатеље, па чак и оне који нас мрзе, каже: „Будите ви дакле савршени, као што је савршен отац ваш небески” (Матеј 5,48). Зашто је Исус ту заповест изговорио одмах после тих других заповести. Шта нам Он ту заправо каже о томе како бити не само „савршен“, већ савршен као „отац ваш небески“?
3. Апостол Павле је имао позитиван и подупирући став према Божјем закону и његовим улогама, али је био против злоупотребе закона. Шта значи његова изјава да „нијесте под законом него под благодаћу“ (Римљанима 6,14)? На које начине можемо злоупотребити закон?
4. Која је разлика између правде и освете? Да ли су то потпуно различити појмови или само различити појавни облици исте замисли? Како знамо да наша жеља за правдом није у ствари жеља за осветом?

ЗАВЕТ И НАЦРТ СВЕТИЛИШТА

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 24,1-18; 1. Коринћанима 11,23-29; 3. Мојсијева 10,1,2; Језекиљ 36,26-28; 2. Мојсијева 25,1-9; 2. Мојсијева 31,1-18.

Текст за памћење: „И дође Мојсије, и каза народу све ријечи Господње и све законе. И одговори народ једнијем гласом и рекоше: чинићемо све што је рекао Господ“ (2. Мојсијева 24,3).

Као њихов Бог, Створитељ и Искупитељ, Господ је желео да буде са својим народом и да борави у њиховој средини. Он нас је створио да будемо у блиском заједништву с Њим. И као што се смислени односи са другим људима могу изградити само уз улагање времена и труда, исто важи и за наш вертикални однос са Богом. То може бити искуство које уздиже и подупире раст, али само ако проводимо време с Њим. У практичном смислу, то подразумева проучавање Његове Речи (Бог нам говори), молитву (отварање нашег срца Богу), и сведочење другима о Христовој смрти, васкрсењу и повратку (ангажовање у Божјој мисији). Како нас Бог буде благосиљао, тако ћемо све више постајати канал благослова за друге.

Фокус би требало да буде на Богу, не на нама (Јеврејима 12,1,2). На основу повезаности с Њим, Бог може да нас оспособи да следимо Његова учења, што подразумева послушност Његовој Речи. Није никакво чудо што су припадници генерације Христових следбеника последњег времена описани као људи „који држе заповијести Божије и вјеру Исусову“ (Откривење 14,12).

То је заиста једноставно: ми волимо Бога и послушни смо Му из љубави.

*Проучиће поуку за ову седмицу да дисће се ипријремили за судбиу, б. сештембар.

КЊИГА И КРВ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 24,1-8. Коју улогу је читање Божје Речи и шкропљење крвљу имало у ратификацији завета између Бога и Његовог народа?

Живи Бог Библије је Бог односа. Оно што је важно за нашег Господа није нека ствар или агенда, већ особа. Отуда, Бог обраћа посебну пажњу на људе, и првенствена сврха Његових активности је да изгради лични однос са њима. Уосталом, Бог који „је љубав“ мора да буде Бог коме је стало до односа, јер како би љубав уопште могла да постоји без узајамних односа?

Исус је казао: „И кад ја будем подигнут од земље, све ћу привући к себи“ (Јован 12,32). Бог је заинтересован не само за наше етичко понашање, исправну доктрину или низ исправних поступака, већ, изнад свега, за лични, близак однос са нама. Обе институције повезане са Стварањем (1. Мојсијева 1-2) тичу се *односа*: прва се тиче вертикалног односа са Богом (Субота), а друга хоризонталног односа између људи (брак).

Званична потврда завета са Синаја требало је да оснажи посебан однос који је Бог желео да има са својим народом. Током те церемоније народ је двапут гласно потврдио да ће послушати Бога у свему што је тражио. „Чинићемо све што је рекао Господ“, изјавили су. А тако су и мислили, али нису били свесни своје оштећености, рањивости и недостатка снаге. Заветна књига је пошкропљена крвљу, што је указивало на то да је Израел био у стању да следи Божја упутства само посредством Христових заслуга.

Ми не желимо да прихватимо чињеницу да је људска природа рањива, слаба и потпуно грешна. Имамо наслеђену склоност ка злу, и зато, да бисмо могли да чинимо добро, морамо имати помоћ изван себе самих. Та помоћ долази само одозго, од силе Божје благодати, од Његове Речи и од Светог Духа. Али и поред свега тога што нам стоји на располагању, зло тако лако налази пут до нас, зар не?

Зато је и тада, код Синаја, близак лични однос са Богом био исто тако суштински битан за те људе, као што је битан и за нас данас.

„Чинићемо све што је рекао Господ“ (2. Мојсијева 24,3). Колико пута сте и ви то исто рекли, али сте доживели неуспех? Шта је једино решење?

ВИЂЕЊЕ БОГА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 24,9-18. Какво чудесно искуство је Израелцима ту дато?

Након поновног, чврстог успостављања завета са Богом, Мојсије се поново попео на Синај. На почетку тог пењања није био сам. Имао је одлично друштво – израелске вође, њих 73. Било је то врхунско искуство за те вође – видели су Бога (теофанија), и та невероватна чињеница се двапут подвлачи у тексту. Такође, то је било и време када су вође, једући заједно, запечатиле завет са Богом. Била је то посебна гозба, а Бог Израелов био је њихов Домаћин, чиме им је указао огромну част.

На Блиском истоку током библијских времена (а донекле и данас), заједничко обедовање било је врхунско искуство, велика част и привилегија. Пружало је прилику за опроштење и успостављање пријатељских веза. Подразумевало је да ће они бити ту један за другог и да ће остати заједно у временима кризе и проблема. Једући заједно, они су један другом без речи обећавали да ће, ако се нешто деси једној страни, други бити у обавези да му притекне у помоћ. Бити позван на обед била је посебна част која се није указивала свакоме.

С друге стране, одбијање позива било је једна од најгорих врста увреде. Тај увид нам помаже да разумемо новозаветне извештаје у којима је Исус Христос био увелико критикован зато што је јео са грешницима (Лука 5,30). Када верници присуствују Вечери Господњој, они такође успостављају ту блиску везу са другим верницима, који су грешници попут њих самих. У току тог оброка, ми прослављамо опроштење и спасење које имамо у Исусу (видети: Матеј 26,26-30; Марко 14,22-25; 1. Коринћанима 11,23-29).

Трагично је што су неки од људи који су се попели са Мојсијем на гору касније пали у грех и изгубили свој живот (видети: 3. Мојсијева 10,1.2.9). Премда су имали тако дубоко искуство са Богом, нису били њиме промењени ни преобраћени. Како је то моћна поука о томе да поседовање истине и светих привилегија не значи аутоматски да смо преобраћени. Ти људи, после таквог једног искуства, требало је да буду последњи који би учинили то што су касније, нажалост, учинили.

Задржите се мало више на извештају о тим врло привилегованим људима, чак и Ароновим синовима. Какво упозорење би то требало да представља за нас као адвентисте, који смо, с обзиром на светлост која нам је поверена, заиста привилеговани?

СИЛА ЗА ПОСЛУШАЊЕ

Прочитајте текст Језекиљ 36,26-28. Како долази до послушности у нашем животу?

Израелци су у три наврата врло ватрено изјавили да ће бити послушни Богу (2. Мојсијева 19,8; 2. Мојсијева 24,3.7). Послушност је важна, иако Библија учи да смо ми људи слаби, искварени, рањиви и грешни. Та тужна истина излазила је на видело не само током историје древног Израела, већ и целог Његовог народа.

Како онда можемо верно да следимо Бога?

Добра вест је да нас Бог, за оно што нам заповеда, такође и оспособљава. Помоћ, која се не налази у нама, долази споља, и оспособљава нас да учинимо оно што Бог захтева. То је Његов посао. Пророк Језекиљ, у сржи свог теолошког резимеа, у тексту Језекиљ 36,26.27, врло јасно то истиче. Само Бог може да изврши то пресађивање срца, а Он то чини тако што уклања наше камено срце и замењује га осећајним срцем од крви и меса. Као што је Исус Навин подсетио своје слушаоце: „Ви нисте у стању да служите Господу“ (Исус Навин 24,19, превод са енглеског, НИВ).

Ми можемо одлучити да следимо Бога – то је наша улога. Морамо сами да направимо тај избор, да из тренутка у тренутак одлучујемо да се предамо Њему. А разлог томе је што немамо снаге да спроведемо своју одлуку, чак ни кад свесно изаберемо да служимо Богу. Али када Њему предамо своју слабост, Он ће нас оснажити. Апостол Павле каже: „Кад сам слаб онда сам силан“ (2. Коринћанима 12,10).

Запазите божанско „Ја“ у тексту Језекиљ 36,24-30: Бог сакупља, чисти, уклања, даје, ставља и подстиче вас да пажљиво држите Његов закон. А то што Он чини, и ви ћете чинити. Он се поистовећује с вама, и ако будете блиско сарађивали с Њим, Његова дела биће ваша дела. Јединство између Бога и вас биће динамично, снажно и врло живо.

Поново, нагласак у овом одломку је на Божјем деловању. Преко пророка, Бог каже: „И дух свој метнућу у вас, и учинићу да ходите по мојим уредбама и законе моје да држите и извршуете“ (Језекиљ 36,27). Бог заповеда људима да Га послушају, а онда им даје и силу за слушање. Он увек помаже свом народу да уради то што захтева од њега. Послушност је Божји дар (а не једноставно наш учинак или достигнуће), баш као што су и оправдање и спасење такође Његови дарови (Филипљанима 2,13).

Ако нам је обећана сила за слушање, зашто нам је ипак тако лако да паднемо у грех?

УСРЕД СВОГ НАРОДА

Бог је поучавао свој народ уз помоћ различитих средстава, а једно од њих је било светилиште. Све његове службе упућивале су на Исуса. Биле су то очигледне поуке о плану спасења, који ће Исус спровести у дело много векова касније.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 25,1-9. Које се кључне, практичне и теолошке истине виде у тим стиховима?

Мада је Бог предводио Израелце и већ био у њиховој близини, Он је наложио Мојсију да изгради светилиште: „И нека ми начине светињу, да међу њима наставам“ (2. Мојсијева 25,8). Бог је желео да им на опипљив начин покаже да је Он заиста међу њима. Иако су много пута грешили, Он их није напустио и „када су поново задобили наклоност Неба“ (Елен Г. Вајт, *Сиварање, њаиријарси и њороци*, стр. 343 /оригинал/), дата има је божанска заповест и процес изградње светилишта је отпочео.

Библија нас уверава да Бог не живи у рукотвореним храмовима и грађевинама (Дела 7,47-50), јер је већи од небеса над небесима, тако да ни само небо не може да Га обухвати. Апостол Павле на Ареопагу у Атини изјављује: „Бог који је створио свијет и све што је у њему, он будући господар неба и земље, не живи у рукотворенијем црквама“ (Дела 17,24). Такође, и цар Соломон каже: „Али хоће ли доиста Бог становати на земљи? Ето, небо и небеса над небесима не могу те обухватити, акамоли овај дом што га сазидах?“ (1. О царевима 8,27). Светилиште је требало да буде место на ком ће им Бог, на видљив начин, показати своје присуство.

За изградњу светилишта, било је потребно да Израелци принесу добровољне дарове. Требало је да дају драгоцене и скупе дарове, укључујући злато, сребро, бронзу, дрво бадема, различите врсте одеће, маслиново уље и зачине.

У тексту 2. Мојсијева 25,10-27,21 дато нам је много детаља о светилишту и његовим службама. Бог је за Мојсија обезбедио нацрт са конкретним упутствима о томе како изградити и опремити светилиште, што је укључивало ковчег завета, сто са хлебовима, свећњак, олтаре, завесе, боје и мере.

Мојсије је морао да изгради светилиште према нацрту који му је Бог показао (2. Мојсијева 25,9.40; 2. Мојсијева 26,30), а који је био одраз небеског светилишта (Јеврејима 8,1.2; Јеврејима 9,11). Земаљско светилиште је имало кључну улогу све до Исусове смрти и Његове службе у небеском светилишту, која је земаљско светилиште учинила ништавним и неважећим. Та истина је симболички приказана цепањем завесе испред Светиње над светињама у тренутку Христове смрти (Матеј 27,51; Марко 15,38).

ИСПУЊЕНИ БОЖЈИМ ДУХОМ

Бог је поучио Мојсија у вези са сваким детаљем у припреми за службе у светилишту. Требало је да свештеници носе свештеничку одећу, а првосвештеник је, осим тога, носио и посебан ефод, на ком су се налазила имена Израелових синова. Део његове одеће био је и напрсник, који је требало да носи на срцу (2. Мојсијева 28), а на ком су били и каменови Урим и Тумим. Сви свештеници су морали бити посвећени (2. Мојсијева 29). Друге ставке које је требало пажљиво припремити биле су: кадиони олтар, умиваоник, уље за помазање и кад (тамјан) (2. Мојсијева 30).

Прочитајте текст 2. Мојсијева 31,1-18. Коју је посебну помоћ Бог обезбедио да би сви детаљи светилишта, и службе повезане с њим, били припремљени и уређени на леп и прикладан начин?

По први пут у Светом писму читамо да је Бог неку особу испунио Светим Духом. Шта је то значило? Веселеило је оспособљен да изводи уметничке радове на светилишту. Био је испуњен Духом, то јест, обдарен новим вештинама, проницљивошћу и знањем у вези са занатским радовима које је требало обавити. Осим тога, Бог је и Елијаву и многим другим занатлијама дао истог Духа да би помагали у том послу.

Усред све те креативности, Божја Субота је представљена као знак између Бога и Његовог народа – знак да је Господ тај који их посвећује. То значи да је држање четврте заповести повезано са посвећењем. Језекиљ је касније приметио: „И суботе своје дадох им да су знак између мене и њих да би знали да сам ја Господ који их посвећујем“ (Језекиљ 20,12).

Субота је подсетник на то да је Господ не само наш Створитељ (1. Мојсијева 2,2.3), Искупитељ и Бог (5. Мојсијева 5,15; Марко 2,27.28), већ и на то да је Он свет. Он својим присуством преображава људе. Помоћу Његовог Духа и Његове Речи, они развијају мио, љубазан, несребичан карактер и склоност ка праштању.

Врхунски поклон који је Бог дао Мојсију био је Декалог (2. Мојсијева 31,18). Сам Бог је исписао и дао две камене плоче са десет заповести (2. Мојсијева 31,18; 5. Мојсијева 9,9-11). Те плоче је требало чувати у Светињи над светињама, унутар ковчега завета, преко којег се налазио престо милости (2. Мојсијева 25,21).

Израз „престо милости“ (или „помирилиште“) потиче од јеврејске речи чији корен значи „помирити“. Зашто је, дакле, тај „престо милости“ постављен тачно изнад Божјег закона? Какву наду би требало да пронађемо у тој чињеници?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом „Светилиште и службе у њему“, стр. 343-353 (оригинал).

Светилиште је било посебно место на ком се вршило помирење за исповеђене грехе Божјег народа. Било је то место на ком је, заиста, читав план спасења, и то детаљно, откривен Израелцима док су били у пустињи. Оправдање, посвећење и суд – све се то учило на том месту. Свака животињска жртва упућивала је на Исусову смрт, на опроштење и, коначно, на брисање греха. Такође, поред жртава, ту је био и Божји закон, мерило праведности.

„Божји закон, који је чуван у ковегу, био је велико мерило праведности и суда. Тај Закон је захтевао смрт прекршитеља; али, изнад Закона налазио се престо милости, на коме се показивала божанска присутност и са кога је, заслугом службе помирења, покајаном грешнику долазило помиловање. И тако су се, у Христовом делу за наше откупљење, симболички представљеном службом у Светилишту, 'милост и истина' среле, а 'правда и мир' пољубили (Псалам 85,10).“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, ѿаѿријарси и ѿророци*, стр. 349 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Колико пута сте рекли: „Све што ми је Господ рекао да радим, урадићу“? Колико сте били успешни у тим својим напорима?
2. Пред крај Мојсијевог четрдесетодневног боравка са Господом на гори Синај, Бог је нагласио да Израелци морају да светкују Његову Суботу, зато што ће она бити знак између Бога и њих да је Господ тај који их посвећује. Коју улогу светост и посвећење имају у држању Суботе?
3. Господ је желео да они направе светилиште да би могао, као што је казао: „Да међу њима наставам“. Како је фасцинантно што је то место било средиште спасења за Израел. Управо ту – у светилишту, где је Бог боровио међу својим народом – план спасења се спроводио у типовима и сенкама. Шта нам то говори о нашој потпуној зависности од Бога за спасење?
4. Шта значи то да су путем крви сви њихови греси били уношени у светилиште, Божју кућу? У ком смислу та задивљујућа истина одражава, макар и магловито, шта је Исус учинио за нас на крсту и шта Он сада ради за нас у небеском светилишту?

ОТПАД И ПОСРЕДОВАЊЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 32,1-6; Псалми 115,4-8; Исаија 44,9.10; Римљанима 1,22-27; 2. Мојсијева 32,7-32; Исаија 53,4.

Текст за памћење: „И врати се Мојсије ка Господу, и рече: молим ти се; народ овај љуто сагријеши начинивши себи богове од злата. Али опрости им гријех: ако ли нећеш, избриши ме из књиге своје, коју си написао“ (2. Мојсијева 32,31.32).

Мојсије је био одсутан из израелског табора само 40 дана – и шта се догодило? Божји народ се одвратио од Њега и почео да се клања идолу начињеном људским рукама – златном телету. Како су могли то да учине после тако много моћних знамења, искустава и чуда?

Могло би се дати мноштво одговора, а могуће је и да би нешто истине било у свима њима. Зар народ није разумео ко је заправо Бог? Или су њихова моћна искуства са Њим била засењена њиховим телесним и грешним жељама? Зар нису ценили то што је Бог учинио за њих, већ су, напротив, све то прихватили као нешто што што им припада само по себи? Да ли је њихова моћ расуђивања била помрачена, нарушена њиховим свакодневним прекупацијама и старим грешним начином размишљања? Да ли су једноставно били незахвални за Божја милостива дела учињена у њихову корист? Да ли су тако брзо заборавили Божја моћна дела (Псалми 106,13.21-23)? Или би се за све то могло окривити Ароново неуспешно вођство? „Бјеше се Господ и на Арона разгњевио веома да га шћаше убити“ (5. Мојсијева 9,20).

Какви год да су били разлози за то страшно отпадништво, које поуке можемо извући из тога, не само у вези са људском грешношћу, већ и са Божјом благодатном љубављу према људима, упркос њиховој грешности?

*Проучиће поуку за ову седмицу да дисције се припремили за субоју, 13. септембар.

НЕУСПЕШНО ВОЂСТВО

Бог је позвао Мојсија да проведе једно време са Њим. Тај период од четрдесет дана и четрдесет ноћи можда је био кратак за Мојсија, али изгледа да је био дугачак, па и предугачак, за Израелце. Њихов видљиви вођа био је одсутан, и они су постали дезоријентисани, нестрпљиви, уплашени и несигурни. Желели су да имају видљивог бога који ће их водити, по угледу на „богове“ какве су целог свог живота виђали у идолопоклоничком Египту.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 32,1-6. Како је могуће да је Аронovo вођство тако спектакуларно подбацило?

Арон није био дорастао ситуацији. Пропустио је да искористи погодан тренутак и учини оно што је исправно. Уместо да се ослони на Господа, он се повукао пред већином. Народ је захтевао незамисливо: „Хајде, начини нам богове, који ће ићи пред нама“ (2. Мојсијева 32,1) – и он је пристао.

Драговољно су давали злато да би се направио тај идол, а Арон, не само да их није спречавао, већ их је заправо и позивао да прилажу. А онда је учествовао у обликовању тог лажног бога. Касније, народ је изјавио: „Ово су богови твоји, Израилу, који те изведоше из земље Мисирске“ (2. Мојсијева 32,4). Било је то тако грешно, тако зло и кратковидо! Управо су направили тог идола, а онда су изјавили да их је он, тај идол, ослободио. Невероватно је како грешне жеље могу да изопаче наше мисли и дела? Људи славе сопствене творевине, а њихова људскост и моралност при том бивају унижени.

„У оваквој кризи био је неопходан чврст, одлучан и неустрашив човек; човек који би Божју част ценио много више од људске наклоности, личне сигурности или самог живота. Арон се млако супроставио народу, али је његова колебљивост и плашљивост у критичном тренутку допринела да народ постане још упорнији. Метеж се појачавао. Слепа, неразумна махнитост обузела је мноштво. Било је и неких који су остали верни свом завету с Богом, али много већи део народа придружио се отпаду... Арон се уплашио за своју безбедност и уместо да племенито устане у одбрану Божје части, попустио је захтевима мноштва.“ – Елен Г. Вајт, *Сиварање, иаширијарси и ипроци*, стр. 316, 317 (оригинал).

Како је Арон, вођа, могао да буде тако слаб? На које начине је Арон могао да покуша у сопственом срцу да оправда своје страшне поступке?

ИДОЛОПОКЛОНСТВО И ЗЛО

Прочитајте текст 2. Мојсијева 32,6. На шта их је њихово идолопоклонство ускоро навело? (Видети такође: Псалми 115,4-8; Псалми 135,15-18; Исаија 44,9.10.)

То златно теле је подсећало на египатског бога-бика, по имену Апис, или на богињу-краву, по имену Хатор. Било је то очигледно кршење прве и друге заповести (2. Мојсијева 20,3-6). Такав преступ није могао остати некажњен, јер је отворено нарушавао њихов однос са живим Богом. Уместо да обожавају свог Творца, Израелци су обожавали сопствену творевину, која није могла да види, чује, мирише, говори, брине, воли, нити да их води.

Поредак Стварања био је изокренут: уместо да схвате да су створени по Божјем лику, они су сада направили бога, не чак ни по сопственом лику – што би већ било довољно лоше – већ у облицију животиње. То је био бог ком су желели да служе? Тиме су страшно згрешили Господу (Исаија 31,7; Исаија 42,17).

У ком смислу отпад са златним телетом представља одраз онога што је записано у тексту Римљанима 1,22-27?

Идолопоклонство пориче теолошко схватање да је Бог – Бог, а човек – човек. Оно брише јаз између Бога и човека (Проповедник 5,2), и прекида везу са Њим. Било да је реч о нечему отвореном и очигледном, или о нечему скривеном у срцу, идолопоклонство брзо прекида наш однос са Господом и води нас силазном моралном спиралом низбрдо. Није чудо што текст говори о томе да су следећег дана – пошто су принели жртву идолу, почели да се забављају на начин за који Елен Вајт каже да је „имитација идолопоклоничких светковина у Египту“. – Стварање, патријарси и пророци, стр. 320 (оригинал).

Људи су генијалци у осмишљавању сопствених идола. Стварају своје богове, што је већ довољно лоше, а онда им још и служе. Створитељ бива замењен стварима које, пре или касније, воде ка моралном пропадању.

На који начин људи данас обожавају творевину уместо Створитеља?

КВАРЕЊЕ СЕБЕ САМИХ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 32,7.8. Зашто је Бог послао Мојсија натраг у израелски табор?

Пошто су се окренули идолу, Израелци су били у процесу одвајања од правог Бога, Онога који их је избавио из Египта. Господ је кривицу за то свалио директно на њих, рекавши да се „поквари твој народ“ (2. Мојсијева 32,7) – пошто су тој статуи приписали чак и заслуге за своје избављење из Египта. Како су само директно противречили ономе што им је Бог рекао (2. Мојсијева 20,2)! То порицање Божјег присуства и Његових моћних дела била је заиста озбиљна ствар. Њихове мисли и осећања били су потпуно искварени и изопачени.

За пророка Језекиља, идолопоклонство је лежало у сржи страдања Божјег народа, и из њега су извирали сви други греси (видети, на пример: Језекиљ 8,1-18; Језекиљ 20,1-44; Језекиљ 22,1-12). Често се питамо зашто су ти некадашњи верници били тако наивни и непоправљиви када је реч о обожавању различитих идола начињених људском руком. Прилично смо уверени да ми никад не бисмо тако нешто учинили. Међутим, да ли смо заиста без идола? Јер, данашњи идоли могу имати другачије облике, али им је привлачност слична.

Идол је нешто што замењује Бога, нешто што, иако знамо да то није исправно, и даље обожавамо, и на шта се увек враћамо. То је нешто што нам заокупља машту, осећања, време и ум више него Бог. Може чак да нам запоседне мисли, у тој мери да се осећамо заробљено. Ми се, заправо, претварамо у то што посматрамо, и никад се нећемо уздићи изнад свог „бога“, шта год било то чему служимо.

Ако Бог није у средишту нашег живота, неки други богови ће попустити Његово место. Ако не уживамо у Његовом живом присуству и не негујемо тај однос, онда ћемо уживати у нечему или некоме другом, и томе ћемо посветити свој живот. Оно чиме замењујемо Христа може имати различите појавне облике – то може бити гордост, егоцентричност, новац, моћ, секс, храна, ТВ, дроге, алкохол, нечисте мисли, порнографија, разна задовољства, посао, спортови, породица, видео игре, филмови, шопинг, поједине идеје, политика, музика, друштвени статус, титule, академска достигнућа, и тако даље. Листа је бескрајна.

Веома смо креативни и иновативни у том погледу. Све што је добро, лепо и смислено можемо претворити у идола. Идолопоклонство је изузетно опасно, јер преображава нашу личност, наш начин размишљања, наше наклоности и наш друштвени живот. Оно мења наш идентитет, а дубоке, искрене личне одnose замењује шупљим и, у крајњој линији, бесмисленим интеракцијама које нас заправо не могу спасити.

БОЖЈИ ПРАВЕДНИ ГНЕВ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 32,9-29. Каква је била Мојсијева реакција на Божју претњу да ће уништити Израел?

Мојсије се још увек налазио на гори Синај, када је Бог рекао да ће уништити бунтовнике и од Мојсијевих потомака начинити велики народ. Али Мојсије то није желео. Напротив, он се моли Господу, истичући да Израелци нису његов народ – већ Божији. Није их он, Мојсије, извео из Египта, већ је Бог то учинио својим моћним делима. И тако се Мојсије молио Богу, наглашавајући Његова ранија обећања њиховим очевима. Мојсије ту заиста делује као посредник између Бога и човечанства.

Пошто се „ражали... Господу учинити зло народу својему, које рече“ (2. Мојсијева 32,14), Мојсије се вратио до њих. Том приликом није забележено – за разлику од оног о чему говори текст 2. Мојсијева 34,29.30 – да је његово лице сијало после боравка у Господњем присуству. Овог пута, његово лице је вероватно одавало гнев.

„И кад дође близу окола, угледа теле и игре, те се разгневи Мојсије, и баци из руку својих плоче, и разби их под гором“ (2. Мојсијева 32,19). Ломљење плоча које су садржавале Декалог било је спољашњи знак кршења њиховог садржаја. Бог је укорио Мојсија због тога, али му је касније заповедио да исклеше две плоче као замену „првијем плочама што си разбио“ (5. Мојсијева 10,2). И Бог је сам, поново записао те заповести.

Мојсије је оштро укорио Арона зато што се повиновао захтевима народа. „Шта ти је учинио овај народ, те га ували у толики гријех“ (2. Мојсијева 32,21). Арон је покушао да се оправда тако што је (1) окривио друге, и (2) позвао се на магијско деловање: „Бацих (злато) у ватру, и изађе то теле“ (2. Мојсијева 32,24). Оно што је ствари чинило још тежим, било је то што је Бог Арону већ указао велику част и дао му многе привилегије, укључујући и одлазак на гору заједно са Мојсијем и 70 других старешина (2. Мојсијева 24,1).

Каква мрачна иронија! Тврдећи да се десило чудо, Арон је хтео да превари свог брата (запазите како један грех води у други; у овом случају, идолопоклонство у лаж). Међутим, Мојсије није био преварен, јер је видео како се народ дивљачки понашао. Негативне последице биле су очигледне, и Мојсије је морао одмах да заустави побуну.

Чему нас тај догађај учи о сили посредничке молитве? За кога би требало да се молите у овом тренутку?

ПОСРЕДОВАЊЕ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 32,30-32. Колико далеко је Мојсије био спреман да иде у својој посредничкој молитви за грешнике?

Због њихове побуне, страшне ствари су се десиле у израелском табору, укључујући и смрт многих људи (2. Мојсијева 32,28). Следећег дана, Мојсије се обратио народу речима: „Ви љуто сагријешисте; зато сада идем горе ка Господу, еда бих га умолио да вам опрости гријех“ (2. Мојсијева 32,30).

„И врати се Мојсије ка Господу, и рече: молим ти се; народ овај љуто сагријеша начинивши себи богове од злата. Али опрости им гријех: ако ли нећеш, избриши ме из књиге своје, коју си написао“ (2. Мојсијева 32,31.32).

Није чудо што се Мојсије сматра типом Христа! Својом посредничком молитвом за грешнике и спремношћу да понуди сопствени живот за њих, он је свакако постао одраз онога што ће Христос касније учинити за свакога од нас. Какво узорно саосећање са преступницима! Показао је потпуну посвећеност Господу и Његовој жртвованој љубави према људима. Књига 2. Мојсијева не наводи колико је дуго овај пут Мојсије остао на гори са Господом, али 5. Мојсијева открива да је он и тај пут провео на Синају 40 дана (видети: 5. Мојсијева 9,18).

У стиху 2. Мојсијева 32,32 реч преведана као „опрости“ потиче од глагола чије је основно значење „носити“ или „пренети“, као у стиху Исаија 53,4 који говори (о Исусу): „А он болести наше носи и немоћи наше узео на се.“ То је тај исти глагол, који је у стиху 2. Мојсијева 32,32 преведен речју „опрости“, а у стиху Исаија 53,4 речју „носи“. Какав моћан увид у процес спасења и опроштења, и у то колико је Бога коштало наше спасење.

Заиста, Мојсије је тражио од Господа да „понесе“ људске грехе, што је Он наравно и учинио на крсту хиљадама година касније. Стих 2. Мојсијева 32,32 открива не само идеју о заменичком помирењу, већ и то ко ће нас заменити – Бог лично.

Тај текст показује како долази до опроштења. Бог је у Христу понео наше грехе, јер је то једини начин на који нам је могло бити опроштено. Какав моћан израз плана спасења и отворени показатељ, пред нама и целим свемиром, колико је Бога коштало да нас спасе.

Мојсије је од самог Бога тражио да понесе грехе народа, и Он је на крају, у Исусу, управо то учинио. Како да схватимо ту невероватну истину? Шта нам она говори о Божјој љубави према палом човечанству?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Стварање, ѿиѿријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт читајте поглавље под насловом „Идолопоклонство у подножју Синаја“, стр. 315-327 (оригинал).

Поука за ову седмицу посвећује посебну пажњу Божјем деловању унутар верника. Бог може у нама „још изобилније све чинити што иштемо или мислимо“ (Ефесцима 3,20). Ми не треба да се усредсређујемо на себе и задовољавамо своје личне жеље, јер то води у идолопоклонство. Уместо тога, наша пажња требало би да буде усредсређена на Бога и Његову силу. Он нам даје снагу, што нас води у нови и победоносни живот (Филипљанима 4,13; Јуда 1,24,25).

„Љубав, у истој мери као и праведност, захтева да овај грех буде осуђен. Бог је и чувар, а не само владар свог народа. Он уклања оне који се одлучују на побуну да не би и друге одвукли у пропаст. Поштедевши Кајину живот, Бог је целом свему показује шта се догађа када грех остане некажњен. Утицај који је Кајин својим речима и делима ширио међу својим потомцима довео је до такве неморалности да је цео свет био уништен Потопом... Што су дуже живели, људи су постајали све искваренији. Тако је било и са отпадницима у подножју Синаја. Да казна није убрзо стигла преступнике, исте последице поново би се могле видети.“ – Елен Г. Вајт, *Стварање, ѿиѿријарси и ѿророци*, стр. 325 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Задржите се више на питању постављеном на крају проучавања предвиђеног за понедељак. На које начине можемо обожавати сама дела стварања, уместо Створитеља? На пример, како можемо настојати да будемо добри пристави земље и штитимо животну средину, а да је не обожавамо и не претварамо у идола саму по себи?
2. Тежина неке ситуације може се проценити на основу последица и резултата одређене радње, или на основу озбиљности реакције на одређени догађај. Зашто је Мојсије наредио да се погубе они који су тврдоглаво одбијали да се покају, и истрајавали у својој побуни против Бога и Његовог учења?
3. Зашто је заменичко помирење једини исправан вид помирења? Зашто свака теорија помирења која пориче или потцењује заменички основ еванђеља представља грубу теолошку грешку? Прочитајте текст 1. Петрова 2,24. Како се ту на моћан начин открива идеја о Исусу као нашој Замени?

„МОЛИМ ТЕ, ПОКАЖИ МИ СЛАВУ СВОЈУ“

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 33,7-34,35; 5. Мојсијева 18,15.18; Јован 17,3; Римљанима 2,4; Јован 3,16; 2. Коринћанима 3,18.

Текст за памћење: „Јер пролазећи Господ испред њега викаше: Господ, Господ, Бог милостив, жалостив, спор на гњев и обилан милосрђем и истином. Који чува милост тисућама, прашта безакоња и неправде и гријехе, који не правда кривога, и походи гријехе отачке на синовима и на унуцима до трећег и четвртог кољена“ (2. Мојсијева 34,6.7).

Свима нам је потребно да растемо у свом ходању са Богом. Ако не растемо, мртви смо. Апостол Петар каже: „Него напредујте у благодати и у познању Господа нашега и спаса Исуса Христа. Њему слава и сад и у вјечна времена. Амин“ (2. Петрова 3,18). Ми морамо бити спремни да растемо. Свакодневно се налазимо на Божјем универзитету, на ком никад нећемо дипломирати, него ћемо стално бити у процесу учења. Али у свакој фази раста можемо бити савршени, ако допустимо Богу да нас обликује у особу каква – по Његовом позиву, у Христу – треба да будемо.

Сетите се школе. Ако науче да читају и броје до 100, прваци добијају прелазну оцену, јер је њихово знање савршено у тој фази и на тој скали раста. Међутим, ако би се исти ниво знања, и ништа више од тога, нашао код неког средњошколца, то би указивало на колосалну грешку у његовом образовању. Слично је и са нашим растом у благодати и познавању Бога. У свакој фази нашег развоја, можемо бити савршени у свом домену, као што је Христос савршен у свом.

Ове седмице проучавамо како је Мојсије, познајући и следећи Божја упутства, растао у свом ходању са Господом.

*Проучиће поуку за ову седмицу да дисате се припремили за субоју, 20. септембар.

ШАТОР ОД САСТАНКА

Прочитајте текст 2. Мојсијева 33,7-11. Зашто је Бог тражио од Мојсија да направи шатор од састанка?

Не смемо мешати „шатор од састанка“ (начињен изван израелског табора) са светилиштем (скинија, табернакл), које је касније подигнуто и смештено у средиште табора. Не знамо колико често се Мојсије саветовао са Богом у том шатору од састанка. Али једно засигурно знамо: ти Мојсијеви сусрети са Богом довели су до блиског пријатељства између њих. „И Господ говораше с Мојсијем лицем к лицу као што говори човјек с пријатељем својим“ (2. Мојсијева 33,11). Пријатељ је особа с којом можемо да се саветујемо и отворено разговарамо скоро о свему, и у коју можемо имати поверења да то никад неће открити другима. Пријатељ је нешто најлепше што можемо имати и нешто најлепше што можемо бити.

Као што је забележено у тексту 2. Мојсијева 19-34, прича о Мојсију је веома поучна у погледу тога како Бог преображава наш живот. Како је Бог изградио однос са тим изванредним вођом? Проучавање Мојсијевог живота показује како је он растао у свом знању не само о Божјој сили, већ и о Његовој љубави и карактеру. То је кључна компонента односа са Богом.

Пре доласка на гору Сион, Бог је моћно користио Мојсија, чак и док га је припремао за ту посебну водећу улогу. У мадијанској земљи, док се бринуо о овцама, Бог га је надахнуо да напише две књиге: Књигу о Јову и Постање (1. Мојсијева). А онда, приликом драматичног догађаја код горућег грма, позвао га је да изведе Израел из Египта. Мојсије је видео пораз египатских богова и моћну египатску војску у Црвеном мору. Током многих седмица посматрао је како Бог води Израел од Египта до Синаја. После искуства које је довело до тога да му лице сија, водио је Израел још 39 година до граница Обећане земље. Библијска порука потврђује да је Мојсије био веран Божји слуга (5. Мојсијева 34,5; Исус Навин 1,1), непомућено светло у тами, пример пророка према којем ће се други мерити (5. Мојсијева 18,15.18). Он је био носилац промене, иако народ није увек следио његова упутства и његове речи. Али, када су га слушали, напредовали су.

И ми можемо да учимо од Мојсија, јер нам његова изузетна животна прича говори о томе шта Бог може да учини када Му допустимо да нас мења. Које су биле неке прекретнице у вашем ходању са Богом, када сте препознали Његово моћно деловање у свом животу?

ДА МОГУ ДА ТЕ УПОЗНАМ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 33,12-17. Чему је Мојсије тражио да га Господ научи? Зашто је захтевао да им Божје присуство показује пут?

Мојсијев раст у Господу био је постојан. Све Му се више приближавао и настојао је да се усагласи са Његовим ликом. Једног дана док је разговарао са Богом у шатору од састанка, изненада је схватио да Га не познаје, и изговорио је посебну молитву: „Покажи ми пут свој, да те познам“ (2. Мојсијева 33,13). Мојсије је био свестан своје дубоке потребе да разуме Бога на једном новом нивоу. Открио је да што више упознаје Господа, то више је свестан да Га не познаје довољно. Препознао је своју потребу и свим срцем пожелео да Га боље упозна. А Бог је радо удовољио тој Мојсијевој жељи.

Посматрајући досадашња Мојсијева искуства, можемо запазити како је он улазио у све дубљи, приснији однос са Господом, и како је духовно растао.

Прво, Мојсије се попе и „изађе на гору к Богу“ (2. Мојсијева 19,3). Затим је изашао „на врх горе“ (2. Мојсијева 19,20), а касније се приближи облаку „густом облаку“ у ком је Бог боравио (2. Мојсијева 20,21).

Другом приликом, „Мојсије уђе усред облака“ где се Бог налазио, и остао је са Господом 40 дана и 40 ноћи (2. Мојсијева 24,18). Током тих 40 дана, Бог је Мојсију дао два драгоцене дара: (1) Декалог који је сам Бог исписао на две плоче, које је Он сам и исклесао (2. Мојсијева 24,12), и (2) упутства о томе како да се направи и опреми светилиште (видети текст 2. Мојсијева 25-31).

А онда је провео још 40 дана и ноћи са Господом, посредујући за грешнике (2. Мојсијева 32,30-32; 5. Мојсијева 9,18).

Ипак, и после свега тога, Мојсије је још увек желео да конкретније упозна Божји карактер, и Бог му је ускоро дао посебне увиде како би разумео ко је Он. То знање за којим је Мојсије чезнуо није било само интелектуално разумевање Бога, већ практично познавање Његове личности.

Није чудо што је Исус вековима касније рекао: „А ово је живот вјечни да познају тебе јединога истинога Бога, и кога си послао Исуса Христа“ (Јован 17,3). Има ли бољег начина да Бог обзнани себе људима него да и сам постане човек?

Да ли познајете Бога или само знате нешто о Њему? Која је кључна разлика између то двоје?

„МОЛИМ ТЕ, ПОКАЖИ МИ СЛАВУ СВОЈУ“

После отпада са златним телетом, Мојсије посредује за Божји народ и жели да буде сигуран да ће Господ наставити да их води у Обећану земљу. А дубоко у себи, такође жели да боље упозна Господа.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 33,18-23. Како је Бог одговорио на Мојсијев захтев да види Његову славу?

„Молим те, покажи ми славу своју“ – тражио је Мојсије од Господа. И Господ му је, у својој милости, заиста открио своју славу. Међутим, одговарајући на Мојсијев захтев, Бог је заправо обећао да ће Му показати своју „доброту“. Може се, дакле, са сигурношћу закључити да је Божја слава у ствари Његова доброта, то јест, Његов карактер (видети такође: Елен Г. Вајт, *Апостолска црква – Христовим шрајом*, стр. 576 /оригинал/; *Поуке великој Учишеља*, стр. 414, 415 /оригинал/; *Историја йорока и царева*, стр. 313 /оригинал/).

„Богу је на славу када своје врлине поклања својој деци. Он чезне да људи и жене остваре највише идеале.“ – Елен Г. Вајт, *Апостолска црква – Христовим шрајом*, стр. 530 (оригинал). Његова слава је да пригрли покајане грешнике (видети: *Историја йорока и царева*, стр. 668 /оригинал/) и обезбеди све што је потребно за њихову промену. У исто време, наша „слава“ је да откривамо Његов карактер у сопственом животу и да га обзнањујемо другима.

Тај одраз Божјег карактера, Његове доброте, љубазности и нежне љубави, мора да се види у нашим делима. На тај начин, имамо прилику да будемо не само благослов за овај свет, већ и блистава светлост за свемир који све то посматра. Као што Павле каже: „Јер мислим да Бог нас апостоле најстражње постави, као оне који су на смрт осуђени; јер бисмо гледање и свијету и анђелима и људима“ (1. Коринћанима 4,9). Та космичка димензија даје нашем животу и служби смисао и сврху какве једва можемо и да појмимо.

У стиху Римљанима 2,4 Павле каже да нас „доброта Божија на покајање води“. Што ће рећи, Божја доброта и Његов карактер су то што осведочава људе у њихову грешност и потребу за спасењем. Заиста, када погледамо крст и кад знамо ко се на њему налазио (сам Господ) и зашто се Он тамо налазио – зато што нас воли, а то је био једини начин да нас спасе – ту имамо највеће могуће откривење Његове доброте и Његовог карактера.

Колико времена проводите усредсређујући се на Крст, и на то што вам он говори о Божјем карактеру?

БОЖЈЕ САМООТКРИВЕЊЕ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 34,1-28. Како је Бог открио своју славу Мојсију?

Мојсије је морао са собом да понесе две камене плоче, исте као оне које је разбио (2. Мојсијева 32,19). Требало је по седми пут да се сретне са Господом на гори Синај. Његови претходни одласци на гору поменути су у следећим текстовима: (1) 2. Мојсијева 19,3,7; (2) 2. Мојсијева 19,8,14; (3) 2. Мојсијева 19,20,25; (4) 2. Мојсијева 20,21; 2. Мојсијева 24,3; (5) 2. Мојсијева 24,9,12-18; 2. Мојсијева 32,15; (6) 2. Мојсијева 32,30,31. Кренуо је на пут рано ујутру.

Сада је био спреман за тај славни увид у Божји карактер. Лепота Божјег карактера најбоље је дочарана тим Божјим задивљујућим самооткривењем. То је најважнији опис Бога, који Га приказује управо онаквим какав Он јесте. То је златна нит којом је проткана читава Библија (4. Мојсијева 14,18; Немија 9,17; Псалми 103,8; Јоило 2,13, Јона 4,2). Та Господња објава је „Јован 3,16 Старог завета“. На кључним местима, библијски писци примењују, понављају и проширују то самооткривење живог Бога, јер се Божји карактер мора исправно разумети.

Када је примио то изузетно, јединствено и неупоредиво објашњење Божјег имена, Мојсије се поклатио у чину обожавања Господа. Када макар и летимично сагледамо Божју љубав, благодат, милост, саосећање, доброту, верност, праштање, светост и правду, и ми бивамо привучени Њему. Управо када све то сагледамо и осетимо дивљење према Његовим изузетним врлинама, и ми почињемо да волимо Њега љубављу која нас наводи да Му служимо и будемо послушни. Зато што Он воли нас, и ми заузврат волимо Њега (1. Јованова 4,19).

У том самооткривењу, Бог уверава Мојсија да ће учинити чудесна дела за свој народ и одвести их у Обећану земљу. Он обнавља завет с њима, обећавајући да ће и други народи видети Његово величанство и Његова задивљујућа дела. „Ево постављам завјет; пред цијелим народом твојим учинићу чудеса, која нијесу учињена нигдје на земљи ни у ком народу, и видећете дјело Господње сав народ, међу којим си, јер ће бити страшно што ћу ја учинити с тобом“ (2. Мојсијева 34,10).

Међутим, Израелци су морали да слушају Бога и да следе десет јасних одредби како би обезбедили своје благостање. Такође, Бог је тражио од Мојсија да запише садржај тог завета, који је већ био прекршен (2. Мојсијева 34,27,28).

МОЈСИЈЕВО ЛИЦЕ КОЈЕ СВЕТЛИ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 34,29-35. Шта је довело до тога да Мојсијево лице светли?

Пошто му је Бог открио свој карактер љубави, Мојсије се спустио у израелски табор са лицем које је светлело. Да ли је Мојсије у првом тренутку био свестан да му лице светли? Не, он то уопште није знао. Што је човек ближе Господу, то је више свестан својих несавршености наспрам Божје светости.

Шта је било узрок Мојсијевог преображаја, који је довео до тога да му лице постане блиставо? Разлог се није састојао у простој чињеници да је боравио у Божјем присуству, јер је он и пре тога, у више наврата, био са Господом, али му после тих сусрета лице није сијало. Међутим, да никад није био у Господњем присуству, његово лице никад не би ни сијало. Тек када је разумео Божју доброту и љубазност, када се потпуно отворио пред Богом због лепоте Његовог карактера, Мојсије је био преображен и његово лице је почело да светли. Наше срце и ум могу да доживе промену када се предамо Богу и допустимо Му да буде Господар и Цар нашег живота.

Прочитајте текст 2. Коринћанима 3,18. Како Исус може постепено да вас преобрази у своје обличје?

Апостол Павле пореди Мојсијево блиставо лице са Исусом Христом и каже да слава Исуса (у ком су Божји закон и благодат оличени) превазилази славу Мојсијевог закона. Христос, заједно са својим законом, може бити угравиран у наш карактер једино када прикујемо свој поглед за Исуса (Јеврејима 3,1; Јеврејима 12,2), и једино силом Божјег Духа (2. Коринћанима 3,12-18).

Мојсије је наш узор, који показује шта Бог може да учини за нас када Му допустимо да мења наш карактер и да нас обликује у своје божанско обличје. То Павле мисли када говори о ходању у „новом животу“ (Римљанима 6,4).

Који делови нашег карактера треба боље да одражавају Божји карактер? Вероватно сваки део, зар не? Како, ипак, усредсређеност на Крст и његово значење могу да вам пруже охрабрење и сигурност у спасење?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, ѿиријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт пажљиво прочитајте део поглавља под насловом „Идолопоклонство у подножју Синаја“, стр. 327-330 (оригинал).

Једног тмурног дана отац и син су посетили катедралу. Док су посматрали прозоре са витражима који су на прелеп начин приказивали различите библијске сцене, сунце је одједном засијало кроз та осликана стакла, обасјавајући их блиставом светлошћу. Дечак је усхићено питао: „Тата, ко су људи на тим сликама?“ Отац није много знао о хришћанству, Христу и Његовим ученицима, па је кратко одговорио: „Ти људи су хришћани.“ Међутим, те блиставе слике остале се урезане у дечаковом уму. Једног дана је његова учитељица поставила питање у разреду: „Децо, знате ли ко су хришћани?“ Овај дечак се сетио тих сјајних слика и одговорио: „Ја знам! Хришћани су људи који светле.“ У сличном тону, Исус је поручио својим ученицима: „Тако да се свијетли ваше видјело пред људима, да виде ваша добра дјела, и славе оца нашега који је на небесима“ (Матеј 5,16). Само људи који светле могу да буду носиоци промене.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. „Ако бисмо се понизили пред Богом, и били љубазни, учтиви, нежног срца и сажаљиви, било би стотину обраћења истини тамо где је сада само једно.“ – Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, том 9, стр. 189. Која моћна порука се ту налази за све нас у погледу тога како наш карактер, наша дела и наши ставови утичу на наше сведочење?
2. Текст 2. Мојсијева 34,6,7 с правом се назива „Јован 3,16 Старог завета“. Зашто?
3. Како можете људима који вас питају ко је ваш Бог објаснити лепоту Божјег карактера на основу Његовог самооткривења у тексту 2. Мојсијева 34,6,7?
4. Разговарајте у разреду о томе како карактер и поступци људи који се представљају као хришћани утичу на њихов начин живота. Какав утицај су они који су љубазни, милостиви, понизни и склони праштању имали на ваше лично искуство? У исто време, како су нељубазни, непомирљиви и арогантни „хришћани“ утицали на ваше ходање са Господом?

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 35,1-36,7; 1. Мојсијева 1,1; 2. Мојсијева 36,8-39,31; Јеврејима 7,25; 2. Мојсијева 40,1-38; Јован 1,14.

Текст за памћење: „Тада облак покри шатор од састанка, и напуни се шатор славе Господње... Јер облак Господњи бјеше на шатору дању, а ноћу огањ бјеше на њему пред очима свега дома Израиљева, докле год путоваху“ (2. Мојсијева 40,34.38).

Главни задатак Божјег народа у Старом завету (као и нас данас) био је да живе у блиском односу са Господом, да Га обожавају и да Му служе, а такође и да пружају праву слику о Богу другима (5. Мојсијева 4,5-8).

У Едемском врту, Адам и Ева су се сакрили од Бога, јер су Га се, због свог греха, плашили. Грешност чини људе природно уплашеним од Бога, а тај страх искривљује наше виђење Његовог карактера. Добра вест је да Бог предузима први корак како би превазишао тај расцеп. На сопствену иницијативу, Он премошћује јаз, поправља нарушени однос, и позива грешника да Му се врати питањем: „Где си?“ (1. Мојсијева 3,9).

Дакле, наша главна мисија је да онима око нас исправно прикажемо Божји карактер и Његова праведна дела учињена из љубави. Када људи буду привучени Богу и уверени у Његову несебичну љубав према њима, они ће Му предати свој живот, и биће послушни ономе што им Он каже да чине, знајући да је то за њихово добро.

Светилиште је показивало Божју блискост са човечанством и откривало им је највеће истине, које се тичу тога како Он спасава оне који Му прилазе у вери.

*Проучиће поуку за ову седмицу да дисције се припремили за субоју, 27. септембар.

СУБОТА ГОСПОДЊА

Колико год они који се противе светковању Суботе тврдили, погрешно, да је она била намењена само Јеврејима (седми дан ја издвојен и посвећен у Едему [видети: 1. Мојсијева 2,1-3]), или пак тврдили, опет погрешно, да су Јевреји за њу први пут сазнали код Синаја (Јевреји су држали Суботу и пре Синаја [видети: 2. Мојсијева 16,22-29]) – нема сумње да је Субота у великој мери била део живота јеврејског народа од самог почетка.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 35,1-3. Која је истина ту поновљена народу у контексту подизања светилишта?

Субота и њена порука биле су, јесу и увек ће бити усредсређене на Бога – ко је Он и која су Његова моћна дела. Субота нас подсећа на Његова стваралачка и спасоносна дела, и усмерава нам пажњу на Бога који жели да борави са својим народом. На тај начин, Субота и светилиште упућују у истом смеру – на Божје присуство у нашем животу.

Субота старозаветне цркве преноси многоструку поруку. Њена суштина би се могла сумирати у пет кључних тачака:

(1) *Бог је Створилац* и Библија почиње том задивљујућом и тељељном објавом (1. Мојсијева 1,1). Жива успомена на Божје стварање је Субота (1. Мојсијева 2,2.3; 2. Мојсијева 20,8-11). Из те истине – да је Бог наш Створитељ – проистичу све друге истине.

(2) *Месија ће доћи*, а у сржи те наде је Божје обећање о Семену које ће савладати змију (сотону) и извојевати победу над злом.

(3) *Бој ће успоставити своје царство*, а Субота је његово предукос.

(4) *Спасење долази од Господа*, а Божји народ сведочи да је Бог њихов Спаситељ и Искупитељ и да спасење долази као резултат Његове благодати, и једино Његове благодати.

(5) *Бој је врховни судија свих људи*. Они који Му ујорно њркосу и одричу Га се неће имати никакву будућност, али Бој десилаино даје вечни живој онима који Га следе.

Јевреји имају изреку: Више него што је Израел држао Суботу, Субота је одржала Израел. Премда ми, као адвентисти, вероватно не бисмо то изразили на исти начин, коју важну улогу Субота има у животу наше црквене породице?

ПРИНОСИ И ДУХ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 35,4 – 36,7. Које се важне лекције ту налазе за нас данас?

Обиље различитих драгоцених материјала било је потребно да би се изградило светилиште, и то је прикупљено захваљујући великодушним донацијама Божјег народа, који је давао од свег срца, драговољно и са радошћу. Давали су злато, сребро, бронзу, фино платно, драго камење, уникатне тканине, бадемово дрво, маслиново уље, зачине и многе друге потребне ствари. Народ је уложио и свој рад, јер је многе нарочите предмете требало направити њиховим уметничким и марљивим радом на шатору и његовом намештају. Такође, кројачи су морали да ткају одећу за свештенике, који ће служити у светилишту, и за првосвештеника, чија је веома сложена одећа укључивала и напрсник и турбан.

Бог је изобилно благословио Израелце кроз дарове које су им Египћани дали приликом изласка из Египта. Сада су они имали прилику да принесу своје дарове захвалности за Божје милостиво и моћно деловање, и њихова срца су била покренута да изврше то дело Њему у славу.

Народ је давао са таквом радошћу и тако изобилно да је Мојсију речено: „Више доноси народ него што треба“ (2. Мојсијева 36,5). Тако је Мојсије морао да заустави њихово прилагање, „јер бијаше свега доста да се уради све дјело“ на светилишту (2. Мојсијева 36,7).

Кроз вођство Светог Духа, Бог је опремио и оспособио народ да подигне светилиште са великом прецизношћу. Веселеило, Елијав и други били су „напуњени“ Божјим Духом (2. Мојсијева 35,31), што значи да су били обдарени вештинама, мудрошћу и уметничким знањем да би савршено обавили сав посао. Био је то огроман пројекат и морао је да се направи тачно према обрасцу који је Бог показао Мојсију.

Значајно је то што је дар Светог Духа био повезан са различитим људским способностима и вештинама, које је требало употребити приликом подизања светилишта. Бити испуњен Духом није неки магијски процес, и не значи да се неке посебне духовне силе налазе у људима. Да би унапредио дело и испунио мисију, Бог оспособљава своје следбенике да остваре Његове циљеве и да то ураде добро.

Које духовне дарове сте ви примили када сте били испуњени Светим Духом? Имајте на уму да духовни дарови могу да цветају само када негујете плодове Духа у свом животу (Галатима 5,22.23).

ПОДИГНУТО СВЕТИЛИШТЕ

Укратко прегледајте текст 2. Мојсијева 36,8 – 39,31. Шта мислите, зашто су дата тако изричита упутства? Чему нас то учи када је реч о томе како се Бог интересује за сваки детаљ?

Мојсије је пажљиво подигао светилиште, а упутства примљена на гори Синај су марљиво примењена. Библијски текст набраја следеће: (1) светилиште са различитим материјалима, завесама и деловима (2. Мојсијева 36,8-38); (2) ковчег (2. Мојсијева 37,1-9); (3) сто за хлебова (2. Мојсијева 37,10-16); (4) свећњак (2. Мојсијева 37,17-24); (5) кадиони олтар (2. Мојсијева 37,25-29); (6) олтар за жртву паљеницу (2. Мојсијева 38,1-7); (7) умиваоник (2. Мојсијева 38,8); (8) двориште (2. Мојсијева 38,9-20); и (9) материјал употребљен за светилиште (2. Мојсијева 38,21-31). Текст 2. Мојсијева 39 наставља са описом ефода, напрсника и других комада свештеничке одеће.

Службе у светилишту биле су визуелне, животне поуке о еванђељу, које откривају целокупни Божји план искупења. Разне церемоније осликавале су (1) колико Бог мрзи грех и како поступа с њим, (2) како Он спасава покајане људе, (3) каква је судбина злих, и (4) како ће Он обезбедити славну будућност која ће бити без зла.

Две различите али блиско повезане службе вршене су у светилишту током године – свакодневна и годишња. Та двофазна служба илустровала је како се Бог односи према греху и како спасава грешнике. Преко *свакодневних* служби у светилишту, Бог је уверавао оне који су се покајали да им је опростио грехе и милостиво им је нудио спасење. Да би се примио тај дар спасења, морала се принети жртва, а те жртве су упућивале на смрт Месије, чија смрт „очишћава нас од свакога гријеха“ (1. Јованова 1,7). Признање греха и прихватање одеће Христове праведности било је у средишту тог дара (Псалми 32,1.2). На тај начин, покајани грешник је био уверен у опроштење и могао је да се радује спасењу.

Годишња служба, вршена на Дан помирења, показивала је како Бог искорењује грех, решава проблем греха и осигурава безгрешну будућност (3. Мојсијева 16; Јован 1,29). У овом тренутку, Христова двострука служба у небеском светилишту представља још један израз Божјег деловања за нас (Јеврејима 7,25) и донеће коначно решење за проблем зла (Данило 7,13.14.22.27; Данило 8,14; Откривење 21,4).

Светилиште је било место обожавања, прослављања Бога и изражавања захвалности Њему. Обожавање подразумева одржавање односа са Богом, који позива вернике у тај однос.

БОЖЈЕ ПРИСУСТВО У СВЕТИЛИШТУ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 40,1-38. Како су Израелци учавали Божје присуство?

Последње поглавље 2. Књиге Мојсијево (2. Мојсијева 40) описује посвећење светилишта и дар Декалога. Посвећење светилишта представља врхунски догађај којем су Израелци присуствовали у подножју Синаја.

Божја слава су Његова светост, Његов карактер и Његово брижно присуство, што је сушта доброта (2. Мојсијева 3,5; 2. Мојсијева 33,18.19). Његово присуство испунило је свети шатор и било је видљиво као облак, слава Шекине. Друга књига Мојсијева завршава се нагласком на Божје присуство које их је водило, у виду облака Господњег дању и стуба од огња ноћу. На један веома стваран и моћан начин, јеврејски народ је требало да искуси не само реалност Божјег постојања, већ и Његово блиско и трајно присуство док их је предводио.

Мојсије је подигао светилиште првог дана првог месеца друге године (2. Мојсијева 40,2.17). Он је све и посветио – укључујући Арона и његове синове као свештенике (2. Мојсијева 40,9.13-15) – уљем помазања. Прошао је кроз Светињу над светињама, Светињу и двориште – и све их посветио Господу. У току тог процеса, успоставио је службе у целом светилишту (видети такође: 4. Мојсијева 7,1). Само том приликом, у време инаугурације светилишта, Мојсије је могао да уђе у Светињу над светињама. Након тога, једино је првосвештеник могао да врши службу на том месту, једанпут годишње, на Дан помирења (3. Мојсијева 16,2.17).

Библијски текст у три наврата проглашава да је нешто завршено: (1) на крају седмице Стварања, Бог наглашава довршетак својих стваралачких дела (1. Мојсијева 2,1-3); (2) по завршетку радова око светилишта, библијски текст објављује: „Тако сврши Мојсије посао тај“ (2. Мојсијева 40,33); и (3) то је такође речено када је Соломон завршио изградњу храма (1. О царевима 7,51).

Та повезаност између Стварања и израелског светилишта упућује на космичку димензију, на време када ће Господ боравити са искупљенима на новој земљи у Новом Јерусалиму, који је „скинија Божија“ (Откривење 21,2.3; упоредите са текстом: Откривење 22,1-4).

Испуњавање светог шатора Божјим присуством (2. Мојсијева 40,34) било је велики врхунац догађаја који су отпочели Мојсијевим рођењем, наставили се поразом египатских богова током 10 зала, бекством из Египта, поразом египатске војске, и завршили се, коначно, Божјим откривењем на гори Синај.

На које начине, чак и сада, можете да доживите Божје присуство? Зашто је то важно?

ИСУС ЈЕ „ШАТОРОВАО“ СА ЉУДИМА

Прочитајте текст Јован 1,14. У ком смислу је Христово утеловљење упоређено са светим шатором?

Исусово утеловљење је тајна, али и ексклузивно учење којим ће се искупљени бавити кроз сву вечност. Апостол Јован тврди да је Христос, преузимајући на себе наше тело, открио да Он пребива међу нама на опипљив начин. Овде Исус у телу подсећа на Бога Старог завета, који је боравио са Израелцима у шатору код Синаја, и у пустињи док су путовали ка Обећаној земљи.

Током свог боравка у телу, Исус је живео са људима. Какав независлив уступак! Вечни Бог силази к нама, као један од нас, како би нас уверио да је Он заиста „Емануило... С нама Бог“.

У стиху Матеј 18,20 Исус каже да ће, ако се двоје или троје окупе у Његово име, и Он бити међу њима. Христос је са својим народом кроз присуство Светог Духа. Христос позива своје следбенике да буду у блиском односу с Њим: „Ево стојим на вратима и куцам: ако ко чује глас мој и отвори врата, ући ћу к њему и вечераћу с њиме, и он са мном“ (Откривење 3,20).

Прочитајте текст Откривење 21,1-3. Шта нам је ту приказано?

Нови Јерусалим ће се спустити с неба на земљу, и Јован објављује: „Чух глас велики с неба гдје говори: ево скиније Божије међу људима, и живљеће с њима, и они ће бити народ његов, и сам Бог биће с њима Бог њихов“ (Откривење 21,3). У Новом Јерусалиму нема храма (Откривење 21,22) зато што је читав град храм, Божје светилиште. Дужина, ширина и висина града су једнаке (Откривење 21,16), као што је био случај са Светињом над светињама у светилишту, која је била у облику коцке, чије су све стране једнаке. И тако ћемо, кроз сву вечност, у свету без греха, смрти и патње, боравити у Божјем непосредном присуству.

Имајући у виду шта нам је обећано у Исусу, како можемо научити да истрајемо до краја?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Сиварање, иајријарси и ѿророци* од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом „Светилиште и службе у њему“, стр. 353-358 (оригинал).

„Подизању светилишта претходио је божански чин искупљења, наиме, избављења Израела од поробљавајуће силе Египта. То је, по том, било праћено Божјом спремношћу да уђе у трајан заветни однос са својим народом. Он ће бити њихов Бог, а они ће постати Његов народ (2. Мојсијева 6,7). Начин на који је требало да се односе према Њему и једни према другима био је дефинисан заветним законом. Светилиште је заиста било место састанка, место где су се Бог и људи састајали. Дакле, тек након искупљења и успостављања трајне везе са Богом путем завета, људи су имали приступ Богу у Његовом пребивалишту.“ – *Andrews Bible Commentary: Old Testament*, „Exodus“ (Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2020), стр. 226.

С друге стране, Елен Г. Вајт описује сврху служби у светилишту: „Тако су уз помоћ служби у Шатору, и касније у Храму који је заузео његово место, народу свакога дана биле откриване велике истине о Христовој смрти и посредничкој служби. Једнога дана у години, мисли народа биле су упућиване у будућност, према завршним догађајима у великој борби између Христа и сотоне, према чишћењу свемира од греха и грешника.“ – *Сиварање, иајријарси и ѿророци*, стр. 358 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Од средишње важности за службе у светилишту било је проливање крви. Жртвоване су разне врсте животиња и њихова крв је коришћена у скоро свим храмским обредима. Шта је та крв симболизовала, и на шта, у крајњој линији, све те жртве упућују?
2. Колико год да је невероватно то што је Бог, Творац свемира, дошао да борави у светилишту међу својим народом, још више запањује то што је Он дошао да борави међу нама као један од нас, као људско биће. Већ и то, само по себи, представља невероватан израз љубави. А тек то што је принео себе као жртву за грех – то јест, што је умро уместо нас? Чему нас то учи када је реч о Божјем карактеру? Такође, шта нам то говори о чињеници колико Бог жели да нас види спасене у свом вечном царству?
3. Прочитајте текст Јеврејима 8,1-6. Шта нам то говори о земаљском светилишту као одразу онога што Исус сада чини за нас у небеском светилишту?

Бог ће бити милостив

1. У 1. Дневника 16.11. Непрестано тражите Господа
2. С Исаија 27,5. Примите снагу од Бога
3. Ч О Јову 33,26. Бог ће бити милостив
4. П Псалам 38,15. У Тебе се уздам јер ћеш чути
5. С Матеј 6,8. Он зна наше потребе

Ако Га позовем, услишиће ме

6. Н Псалам 31,22. Бог чује молитву обесхрабраних
7. П Софонија 2,3. Бог ће вас заштитити
8. У Лука 18,7,8. Бог ће одбранили своје изабране
9. С Псалам 91,15. Ако Га позовем, услишиће ме
10. Ч 1. Јованова 3,22. Шта год затражимо, примићемо
11. П Јован 14,13,14. Шта год затражимо у Његово име, учиниће
12. С Јован 16,24. Тражите, да радост ваша буде испуњена

Благо ономе који чита

13. Н Матеј 6,6. Тајна молитва биће услишена
14. П Матеј 18,19. Ако се двоје сложе, даће им Отац
15. У Јеврејима 11,6. Вера и веровање су неопходни
16. С Откривење 1,3. Благо ономе који чита
17. Ч Псалам 42,8. Ноћу је Његова песма са мнош
18. П Псалам 4,4. Размислите у својим срцима
19. С Псалам 119,15,16. О заповестима Твојим размишљај

У молитви будите једнако

20. Н Псалам 119,54,55. Ноћу спомињем Твоје име
21. П Псалам 42,1,2. Жедна је душа моја Бога
22. У Псалам 143,5. Размишљајте о делима Његових руку
23. С Дела 6,4. Остаћемо у молитви
24. Ч Римљанима 12,12,13. У молитви будите једнако
25. П Колошанима 1,9. Павлов пример
26. С Псалам 116,2. У све дане своје ћу Га призивати

Његово име је свето

27. Н Псалам 5,3. Ујутру ћу Ти се молити
28. П Псалам 111,9. Његово име је свето
29. У Псалам 55,16,17. Ја Бога призивам
30. С Псалам 34,1. Хвалите Господа
31. Ч 2. Мојсијева 25,2. Дајте хвалу у молитви и песми

Помири се с братом

1. П Јаков 5,16. Признајте један другоме грехе
2. С Матеј 5,23.24. Помири се с братом

Признају своје безакоње

3. Н Приче 28,13. Признање заслужује милост
4. П О Јову 39,37. Гле, ја сам мален
5. У Јеремија 3,25. Посрамљени смо
6. С Псалам 38,4. Терет греха је претежак
7. Ч Псалам 31,10. Живот ми се троши у жалости
8. П Псалам 69,5. Бог познаје моје безумље
9. С Псалам 38,18. Признају своје безакоње

Само Бог може да опрости

10. Н Псалам 51,3. Знам своје преступе
11. П Јован 16,8. Свети Дух осведочава
12. У Псалам 139,23.24. Окушај ме и познај моје срце
13. С Данило 9,9. Само Бог може да опрости
14. Ч Марко 3,28.29. Сви греси, осим једног, биће опроштени
15. П 1. Јованова 1,9. Ако признајемо грехе, веран је да нам опрости
16. С Римљанима 10,10. Признање води до спасења

Откупљени смо Његовом крвљу

17. Н Псалам 32,5. Ја признајем и Ти прашташ
18. П Исаија 43,25. Неће се сећати наших греха
19. У Лука 6,37. Опростите и опростиће вам се
20. С Ефесцима 1,7. Откупљени смо Његовом крвљу
21. Ч Матеј 26,28. Његова крв проливена је за многе
22. П Римљанима 3,25. Вером се наши греси перу
23. С Откривење 1,5. Христос нас је опрао својом крвљу

Скиптар Његовог царства

24. Н Откривење 7,14. Ови су опрали своје хаљине
25. П Ефесцима 2,13. Ви који сте некада били далеко доведени сте близу
26. У Јеврејима 9,12. Не крвљу животиња већ својом крвљу
27. С Јеврејима 1,8. Скиптар Његовог царства
28. Ч Римљанима 5,10. Помирење смрћу Његовог Сина
29. П Јеврејима 1,9. Христова правда може постати наша
30. С Јеврејима 2,17. Он је постао Поглавар свештенички

Правда испуњена у Њему

31. Н Матеј 3,15. Правда испуњена у Њему

СЕПТЕМБАР

ПОСВЕЋЕЊЕ

Дајте себе Богу

1. П	Римљанима 6,13.	Дајте себе Богу
2. У	Римљанима 12,1.	Принесите себе
3. С	1. Дневника 29,5.	Ко је вољан?
4. Ч	Псалам 119,59.	„Обраћам ноге своје“
5. П	Лука 14,33.	Одреците се свега ради Њега
6. С	1. Дневника 28,9.	Служи Богу драговољно

Чиста савест

7. Н	Псалам 51,17.	Бог жели скрушено срце
8. П	Исус Навин 24,15.	Служићемо Господу
9. У	Лука 5,28.	Одлука ученика
10. С	1. Јованова 2,6.	Искреност
11. Ч	Дела 24,16.	Чиста савест
12. П	Титу 2,11.12.	Трезвеност, побожност
13. С	Дела 21,13.	Верност до смрти

Божје вођство

14. Н	Псалам 119,33.	Послушност
15. П	Псалам 5,11.	Радост
16. У	Јован 14,27.	Мир
17. С	Псалам 105,43–45.	Божје вођство
18. Ч	Приче 30,5.	Бог је мој штит
19. П	Псалам 40,2.	Он је утврдио моје стопе
20. С	Псалам 40,3.	Он даје нову песму

Исусова посвећеност

21. Н	Приче 18,10.	Његово име је моје уточиште
22. П	Приче 21,21.	Поштење доноси част
23. У	Псалам 119,165.	Посвећење доноси мир
24. С	Филибљанима 2,8.	Исусова посвећеност
25. Ч	2. Коринћанима 8,3–5.	Посвећеност Македонаца
26. П	Јеврејима 11,24–26.	Посвећеност Мојсија
27. С	Лука 21,3.4.	Посвећеност сиромашне удовице

Јелисијева посвећеност

28. Н	1. Самуилова 2,26.	Самуилова посвећеност
29. П	Ефесцима 6,19.20.	Павлова посвећеност
30. У	1. О царевима 19,20.	Јелисијева посвећеност

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Јул	Август	Септембар
1. Псалам 115-117	1. Исаија	1-3
2. « 118	2. «	4-6
3. « 119, 1-88		7-9
4. « 119, 89-176	3. «	10-13
5. « 120-121	4. «	14-17
	5. «	6. Плач
6. « 122-124	6. «	
7. « 125-127	7. «	18-20
8. « 128-130	8. «	21-23
9. « 131-133	9. «	24-26
10. « 134-136		27-29
11. « 137-139	10. «	30-32
12. « 140-142	11. «	33-36
	12. «	37-40
13. « 143-147	13. «	41-43
14. « 148-150	14. «	44-46
15. Приче 1-3	15. «	47-49
16. « 4-6	16. «	50-52
17. « 7-9		53-55
18. « 10-12	17. «	56-59
19. « 13-15	18. «	60-62
	19. «	20. «
20. « 16-19	20. «	63-66
21. « 20-22	21. Јеремија	1-3
22. « 23-25	22. «	4-6
23. « 26-28	23. «	7-8
24. « 29-31		9-11
25. Проповедник 1-3	24. «	12-16
26. « 4-6	25. «	17-20
	26. «	21-23
27. « 7-9	27. «	24-26
28. « 10-12	28. «	27-29
29. Песма над	29. «	30-32
песмама 1-3	30. «	
30. « 4-6		33-35
31. « 7-8	31. «	
		1-3
		4-5
		1-4
		5-7
		8-10
		11-12
		13-15
		16-18
		19-21
		22-26
		27-29
		30-32
		33-35
		36-38
		39-41
		42-44
		45-48
		1-4
		5-8
		9-12
		1-3
		« 4-6
		« 7-9
		« 10-14
		30. Јоило

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Јул	Август	Септембар
1. Псалам 1.	1. Псалам 29.	1. Псалам 56.
2. Псалам 2.	2. Псалам 30.	2. Псалам 57.
3. Псалам 3.	3. Псалам 31,1-14.	3. Псалам 58.
4. Псалам 4.	4. Псалам 31,15-24.	4. Псалам 59.
5. Псалам 5.	5. Псалам 32.	5. Псалам 60.
6. Псалам 6.	6. Псалам 33.	6. Псалам 61.
7. Псалам 7.	7. Псалам 34.	7. Псалам 62.
8. Псалам 8.	8. Псалам 35,1-14.	8. Псалам 63.
9. Псалам 9.	9. Псалам 35,15-28.	9. Псалам 64.
10. Псалам 10.	10. Псалам 36.	10. Псалам 65.
11. Псалам 11.	11. Псалам 37,1-19.	11. Псалам 66.
12. Псалам 12.	12. Псалам 37,20-40.	12. Псалам 67.
13. Псалам 13.	13. Псалам 38.	13. Псалам 68.
14. Псалам 14.	14. Псалам 39.	14. Псалам 69,1-16.
15. Псалам 15.	15. Псалам 40.	15. Псалам 69,17-36.
16. Псалам 16.	16. Псалам 41.	16. Псалам 70.
17. Псалам 17.	17. Псалам 42.	17. Псалам 71,1-14.
18. Псалам 18,1-15.	18. Псалам 43.	18. Псалам 71,15-24.
19. Псалам 18,16-30.	19. Псалам 44,1-12.	19. Псалам 72.
20. Псалам 18,31-50.	20. Псалам 44,13-26.	20. Псалам 73,1-15.
21. Псалам 19.	21. Псалам 45.	21. Псалам 73,16-28.
22. Псалам 20.	22. Псалам 46.	22. Псалам 74.
23. Псалам 21.	23. Псалам 47.	23. Псалам 75.
24. Псалам 22,1-15.	24. Псалам 48.	24. Псалам 76.
25. Псалам 22,16-31.	25. Псалам 49.	25. Псалам 77.
26. Псалам 23.	26. Псалам 50.	26. Псалам 78,1-14.
27. Псалам 24.	27. Псалам 51.	27. Псалам 78,15-28.
28. Псалам 25.	28. Псалам 52.	28. Псалам 78,29-42.
29. Псалам 26.	29. Псалам 53.	29. Псалам 78,43-56.
30. Псалам 27.	30. Псалам 54.	30. Псалам 78,57-72.
31. Псалам 28.	31. Псалам 55.	

*Предлажемо верницима да ове тѣкстове читају у
штоку вечерњеј бојослужења у својој породици.*

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈУЛУ 2025. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Радовиш, Струмица , Ђевђелија	20,07	20,04	20,00	19,53
Кавадарци	20,09	20,06	20,02	19,55
Велес, Прилеп, Битола	20,11	20,08	20,04	19,57
Пирот , Врање, Куманово, Скопље	20,13	20,10	20,06	19,59
Књажевац, Ниш , Лесковац, Тетово, Дебар	20,15	20,12	20,08	20,01
Кладово, Неготин , Зајечар, Приштина, Призрен	20,17	20,14	20,10	20,03
Бор, Параћин, Крушевац , Косовска Митровица, Ђаковица	20,19	20,16	20,12	20,05
Јагодина , Нови Пазар, Пећ	20,21	20,18	20,14	20,07
Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Чачак, Краљево, Беране, Колашин, Подгорица , Улцињ	20,23	20,20	20,16	20,09
Аранђеловац, Ужице, Бар	20,25	20,22	20,18	20,11
Вршац, Алибунар, Ковин, Смедерево, Панчево, Београд , Ваљево, Пљевља, Зеленика	20,27	20,24	20,20	20,13
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Рума, Шабац, Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник	20,29	20,26	20,22	20,15
Сента, Бечеј, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Бијељина, Лозница, Сарајево , Мљет	20,31	20,28	20,24	20,17
Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид , Тузла, Мостар, Метковић, Пељешац	20,33	20,30	20,26	20,19
Суботица , Сомбор, Даљ, Вуковар, Винковци, Добој, Зеница, Хвар, Корчула	20,35	20,32	20,28	20,21
Бели Манастир , Осијек , Славонски Брод, Дервента, Јајце, Ливно, Брач, Вис	20,37	20,34	20,30	20,23
Славонска Пожега, Бања Лука , Сплит	20,39	20,36	20,32	20,25
Подравска Слатина, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Приједор , Дрвар, Книн, Шибеник	20,41	20,38	20,34	20,27
Вировитица, Биоград	20,43	20,40	20,36	20,29
Копривница, Бјеловар, Сисак, Бихаћ, Госпић, Задар , Дуги Оток	20,45	20,42	20,38	20,31
Чаковец, Вараждин, Загреб , Слуњ, Паг	20,47	20,44	20,40	20,33
Мурска Сбота, Ормож, Птуј , Крапина, Карловац, Раб	20,49	20,46	20,42	20,35
Марибор , Рогашка Слатина, Цеље, Зидани Мост, Цриквеница, Крк, Црес, Лошинь	20,51	20,48	20,44	20,37
Дравоград, Словењ Градец, Межица, Љубљана , Ријека, Пула	20,53	20,50	20,46	20,39
Крањ, Постојна, Копер, Ровињ	20,55	20,52	20,48	20,41
Јесенице , Крањска Гора, Горица	20,57	20,54	20,50	20,43

Подаци из ове табеле изведени су по највишем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У АВГУСТУ 2025. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	1.	8.	15.	22.	29.
Струмица	19,46	19,37	19,26	19,15	19,03
Радовиш, Ђевђелија	19,48	19,39	19,28	19,17	19,05
Пирот , Кавадарци	19,50	19,41	19,30	19,19	19,07
Врање, Куманово, Велес, Прилеп, Битола	19,52	19,43	19,32	19,21	19,09
Кладово, Неготин, Зајечар, Књажевац, Ниш , Лесковац, Скопље , Тетово, Охрид	19,54	19,45	19,34	19,23	19,11
Бор, Параћин, Крушевац , Приштина, Призрен, Дебар	19,56	19,47	19,36	19,25	19,13
Јагодина , Косовска Митровица, Ђаковица	19,58	19,49	19,38	19,27	19,15
Вршац, Ковин, Пожаревац, Смедерево, Смедеревска Паланка, Крагујевац, Краљево, Нови Пазар, Пећ	20,00	19,51	19,40	19,29	19,17
Алибунар, Панчево, Београд , Аранђеловац, Чачак, Беране, Колашин, Подгорица , Улцињ	20,02	19,53	19,42	19,31	19,19
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Ваљево, Ужице, Пљевља, Бар	20,04	19,55	19,44	19,33	19,21
Сента, Бечеј, Нови Сад , Рума, Сремска Митровица, Богатић, Шабац, Фоча, Зеленика	20,06	19,57	19,46	19,35	19,23
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид, Бијељина, Лозница, Билећа, Требиње, Дубровник	20,08	19,59	19,48	19,37	19,25
Сомбор , Даљ, Вуковар, Винковци, Тузла, Сарајево , Мостар, Метковић, Мљет	20,10	20,01	19,50	19,39	19,27
Бели Манастир , Осијек , Добој, Зеница, Пељешац	20,12	20,03	19,52	19,41	19,29
Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Јајце, Ливно, Брач, Хвар, Корчула	20,14	20,05	19,54	19,43	19,31
Вировитица, Подравска Слатина, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Бања Лука , Сплит, Вис	20,16	20,07	19,56	19,45	19,33
Бјеловар, Приједор, Дрвар, Книн, Шибеник	20,18	20,09	19,58	19,47	19,35
Копривница, Сисак, Бихаћ, Биоград	20,20	20,11	20,00	19,49	19,37
Мурска Сوبота, Ормож, Чаковец, Вараждин, Загреб , Слуњ, Госпић, Задар, Дуги Оток	20,22	20,13	20,02	19,51	19,39
Марибор , Птуј , Рогашка Слатина, Крапина, Карловац, Раб, Паг	20,24	20,15	20,04	19,53	19,41
Словен Градец, Цеље , Зидани Мост, Приквеница, Крк, Црес, Лошињ	20,26	20,17	20,06	19,55	19,43
Дравоград, Межица, Љубљана , Постојна, Ријека	20,28	20,19	20,08	19,57	19,45
Јесенице, Крањ, Копер, Ровињ, Пула	20,30	20,21	20,10	19,59	19,47
Крањска Гора , Горица	20,32	20,23	20,12	20,01	19,49

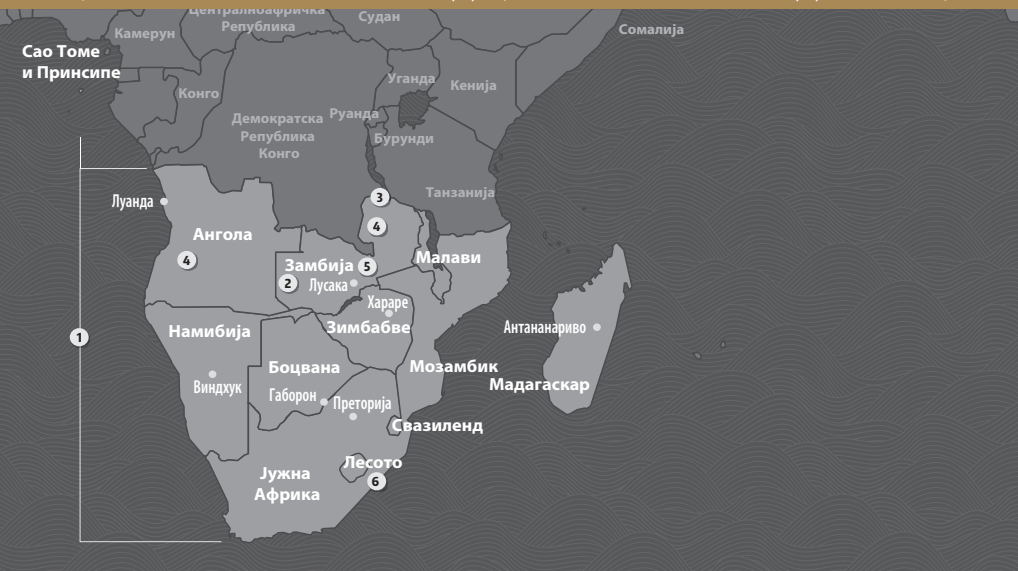
Подаци из ове табеле изведени су по летињем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У СЕПТЕМБРУ 2025. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	5.	12.	19.	26.
Струмица	18,55	18,42	18,29	18,16
Пирот , Радовиш, Ћевђелија	18,57	18,44	18,31	18,18
Кладово, Неготин , Зајечар, Књажевац, Лесковац, Врање, Кавадарци	18,59	18,46	18,33	18,20
Бор, Ниш , Куманово, Скопље, Велес, Прилеп, Битола	19,01	18,48	18,35	18,22
Вршац, Пожаревац, Јагодина , Параћин, Крушевац, Приштина, Тетово, Охрид	19,03	18,50	18,37	18,24
Алибунар, Панчево, Ковин, Смедерево, Смедеревска Паланка, Аранђеловац, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Ђаковица, Косовска Митровица, Призрен, Дебар	19,05	18,52	18,39	18,26
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин, Београд , Чачак, Пећ	19,07	18,54	18,41	18,28
Сента, Бечеј, Нови Сад , Рума, Шабац, Ваљево, Ужице, Беране, Колашин	19,09	18,56	18,43	18,30
Суботица , Бачка Топола, Кула, Врбас, Бачка Паланка, Шид, Сремска Митровица, Богатић, Бијељина, Лозница, Пљевља, Подгорица , Бар, Улцињ	19,11	18,58	18,45	18,32
Сомбор , Осијек, Даљ, Вуковар, Винковци, Тузла, Фоча, Зеленика	19,13	19,00	18,47	18,34
Бели Манастир , Сарајево, Билећа, Требиње, Дубровник	19,15	19,02	18,49	18,36
Подрavsка Слатина, Славонска Пожега, Славонски Брод, Дервента , Добој, Зеница, Мостар, Метковић, Мљет	19,17	19,04	19,51	18,38
Вировитица, Дарувар, Нова Градишка, Босанска Градишка, Бања Лука , Јајце, Пељешац	19,19	19,06	19,53	18,40
Копривница, Бјеловар, Приједор , Ливно, Брач, Хвар, Корчула	19,21	19,08	19,55	18,42
Мурска Сабота, Ормож, Чаковец, Вараждин , Сисак, Дрвар, Книн, Сплит, Вис	19,23	19,10	19,57	18,44
Марибор , Птуј, Рогашка Слатина, Крапина, Загреб , Слуњ, Бихаћ, Шибеник, Биоград	19,25	19,12	19,59	18,46
Словењ Градец, Цеље , Зидани Мост, Карловац, Госпић, Задар, Дуги Оток	19,27	19,14	20,01	18,48
Дравоград, Межица, Цриквеница, Крк, Раб, Паг	19,29	19,16	20,03	18,50
Јесенице, Крањ, Љубљана , Постојна, Ријека, Црес, Лошињ	19,31	19,18	20,05	18,52
Крањска гора, Горица, Копер, Ровињ, Пула	19,33	19,20	20,07	18,54

Подаци из ове табеле изведени су по летињем рачунању времена.

ЈУЖНОАФРИЧКО-ИНДИЈСКООКЕАНСКА ДИВИЗИЈА

УНИЈЕ	ЦРКВЕ	ГРУПЕ	ВЕРНИШТВО	ПОПУЛАЦИЈА
Боцвана	167	92	49008	2.675.000
Индијски океан	1.346	1.272	215.096	33.839.000
Малави	1.688	2.102	684.470	19.810.000
Мозамбик	1.060	1.638	382.944	33.897.000
Североисточна Ангола	745	887	331.508	17.146.412
Северна Замбија	2.328	1.965	798.893	11.397.971
Јужна Африка	1.061	418	334.260	19.537.588
Јужна Замбија	1.410	2.258	185.486	66.874.000
Југозападна Ангола	1.664	1.631	626.485	8.754.029
Централни Зимбабве	1.140	288	117.706	5.630.712
Источни Зимбабве	1.063	1.014	238.764	5.931.972
Западни Зимбабве	747	744	124.082	5.102.316
Мисија Сао Томе и Принсипе	27	79	8.062	232.000
УКУПНО	14.173	14388	4.096.764	230.828.000

ПРОЈЕКТИ:

1. Дечји пројекти: Анимиране приче засноване на родовима Духа, подела дечјих Библија у Јужноафричкој-индијскоокеанској дивизији.
2. Изградња смештаја за особље адвентистичке болнице Јука у Калабу у Замбији.
3. Изградња средње школе у Замбији.
4. Набавка мисионског брода за језеро Бангвеулу у Замбији.
5. Изградња кухињске просторије и вешераја за болницу Читанда Лумамба, у Чимбобу у Замбији.
6. Изградња здравственог центра и велнес центра утицаја у Умланги, у Јужноафричкој Републици